

AZƏRBAYJAN

RESPUBLİKASI

DÖVLƏT ELM VƏ TEXNİKA KOMİTƏSİ

PATENT-LİSENZIYA İDARƏSİ

SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ

(ixtirlər)

RƏSMİ BÜLLETEN N 2

Dərc olunma tarixi: 30.06.2000

BAKİ-2000

İxtiralara aid biblioqrafik məlumatların Müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

60-keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi	46-patentin dərj edilmə tarixi
11-patentin nömrəsi	51-beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri)(BPT)
21- ərizə sənədinin qeydiyyat nömrəsi	54-ixtiranın adı
22-ərizə sənədinin verilmə tarixi	57-ixtiranın referatı
23-sərgi ilkinliyi tarixi	71-ərizəçi, ölkənin kodu
31-ilkin ərizə sənədinin tarixi	72-ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu
32-ilkinlik tarixi	73-patent sahibi, ölkənin kodu
33-ilkinlik ölkənin kodu	86-PJT üzrə ərizə sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi
43-ərizə sənədin dərj edilmə tarixi	

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

60-вид и номер охранного документа бывшего СССР	43-дата публикации заявки
11- номер патента	46-дата публикации патента
21- регистрационный номер заявки	51-индекс(ы) Международной патентной классификации
22-дата подачи заявки	54-название изобретения
23-дата выставочного приоритета	57-реферат изобретения
31-номер приоритетной заявки	71-заявитель(и), код страны
32-номер приоритета	72-автор(ы), изобретения, код страны
33-код страны приоритета	73-патентообладатель, код страны
	86-регистрационный номер и дата подачи заявки PCT

İxtiralar

Изобретения

"Sənaye
mülkiyyəti"
rəsmi bülleten

1996-jı ildən nəşr edilir
Издается с 1996 года

официальный
бюллетень
"Промышленной
собственности"

Dərj olunma tarixi

30.06.2000

Дата публикации

Вакı

№ 2

Баку

2000

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Elm və Texnika Komitəsi
Patent-Lisənziya İdarəsi
"Sənaye mülkiyyəti"
rəsmi bülleteni**

Baş redaktor- Akademik A.X.Mirzəjanzadə
Baş redaktorun birinji müavini- M.M Seyidov
Baş redaktorun müavini C.S.Babayev
Redaksiya şurası: A.X.Mirzəjanzadə, M.M.Seyidov, R.Mehdiyev,
A.Musayev, İ.Həsənov, Z.Hajiyev, N.Vəliyev, H.Qasimov, S.Rəhimov,
A.Əfəndiyev, H.Suleymanov, N.Əliyeva, B.Əskərov,
C.Babayev, Z.Mustafayev.

**Официальный бюллетень
"Промышленной собственности"
Патентно-лицензионного управления
Государственного Комитета по Науке и Технике
Азербайджанской Республики**

Главный редактор- Академик А.Х.Мирзаджанзаде
Первый заместитель главного редактора- М.М Сеидов
Заместитель главного редактора- Я.С Бабаев
Редакционный совет: Академик А.Х.Мирзаджанзаде, М.М.Сеидов ,
Р.Мехтиев, А.Мусаев, И.Гасанов, З.Гаджиев, Н.Велиев, Г.Касимов,
С.Рагимов, А.Эфендиев, Г.Сулейманов, Н.Алиева, Б.Аскеров, Я.Бабаев,
З.Мустафаев.

Azərbaycan Respublikası DETK orqanı
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində
qeydə alınmışdır.

Şəhadətnamə 350

Ünvan: 370000 Bakı şəh., S.Vurğun küçəsi, 24

Redaksiyanın telefonu: 93-28-69, 93-97-86

30/06/2000 il tarixdə çapa imzalanmışdır.

Mətbəənin adı: Azərbaycan Elmi-tədqiqat Elmi-texniki İnformasiya və
Texniki İqtisadi Tədqiqatlar İnstitutu

Tiraj 50

**İXTİRAYA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ
BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRJİ**

**ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О
ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ**

Bölmə A.
İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.

Раздел А.
Удовлетворение жизненных потребностей человека.

(21) N 98/001128

(22) 03.06.97

(51) A 01 N 57/00

(71)(73) Amerikan Sianamid Kompani

(72) Keyt Duqlas Barns

Yulin Xü

Devid Allen Xant

(54) Flüorolefin herbisidlərin alınması üsulu, aralıq birləşmənin alınması üsulu.

(57) İxtira pestisidlərin, xüsusilə də, flüorolefinli pestisidlərin alınması sahəsinə aiddir.

Məqsəd pestisidlərin istehsalı üçün yararlı olan birləşmələrin alınmasının effektiv üsulunun yaradılmasından ibarətdir.

Məsələ

formullu flüorolefinli birləşmənin alınması üsulunun təklif edilməsi ilə həll olunur: burada R – hidrogen və ya J₁-J₄ alkil və ya tsiklopropil və ya R və R₁ onların birləşdiyi karbon atomu ilə birlikdə Ar-fenil, Ar₁-fenoksipropilin tsiklopropil qrupunu əmələ gətirir.

Bunun üçün 4-aril-2flüor-2-buten-1 olun 4-aril-1-brom-2-flüor-2-butenin əmələ gəlməsi ilə bromlayıcı agentlə qarşılıqlı təsiri nəzərdə tutulur ki, o sonra palladium katalizatoru, əsas və boron turşusu, boron anhidridi və ya mürrəkəb borat efiri ilə qarşılıqlı təsirdə olur.

Bununla bərabər, bromlayıcı agent brom-üçfenilfosfin kompleksidir. Əsas qələvi-torpaq metal, qələvi metal karbonatı, qələvi-torpaq metal, qələvi metal hidrokarbonatı, tallium birləşməsi və üç(J₁-J₄alkil)amin, həmçinin onların qarışığı qruplarından seçilir. Katalizator palladium üzvi birləşmələri, palladium xlorid, aktivləşdirilmiş kömür üzərində palladium, həmçinin onların qarışığıdır. Üsul yüksək çıxışlı məqsədli birləşmələr almağa imkan verir.

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Кейт Дуглас Барнс

Юлин Хю

Дэвид Аллен Хант

(54) Способ получения фторолефиновых гербицидов, способ получения промежуточного соединения.

(57) Изобретение относится к области получения пестицидов, в частности фторолефиновых.

Задача заключалась в создании эффективного способа получения соединений пригодных для производства пестицидов.

Задача решена тем, что предложен способ получения фторолефинового соединения формулы

где R – водород или C₁-C₄-алкил, R₁-C₁-C₄ или циклопропил, или R и R₁ взятые вместе с атомом углерода, к которому они присоединены образуют циклопропильную группу Ag-фенил, Ag₁-феноксипропил.

Для этого предусмотрено взаимодействие 4-арил-2фтор-2-бутен-1ола с бромлирующим агентом с образованием 4-арил-1-бром-2-фтор-2-бутен, который затем взаимодействует с палладиевым катализатором, основанием и бороновой кислотой, бороновым ангидридом или боратным сложным эфиром.

При этом бромлирующий агент представляет собой бром-трифенилфосфиновый комплекс. Основание выбирают из группы включающей карбонат щелочного металла, щелочно-земельного металла, гидрокарбонат щелочного металла, щелочно-земельного металла, соединения таллия и три(C₁-C₄алкил)амин, а также их смеси.

Катализатор представляет органическое соединение палладия, хлорид палладия, палладии на активированном углероде, а также их смеси. Способ позволяет получать целевые соединения с высоким выходом.

(21) N 99/001299

(22) 02.04.99

(51) A 23 N 17/00

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Kənd Təsərrüfatı Akademiyası

(72) Əliyev Natiq Əli oğlu

Ağayev Rəqib Məmməd oğlu

Məmmədov Qabil Balakışi oğlu

(54) Yem qarışığı hazırlayan qurğu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusi ilə tamrasionlu silos basdırılması üçün müxtəlif yemlərin qarışdırılmasını təmin edən qurğulara aiddir.

Bir-birinə yanaşı novlarda paralel yerləşdirilmiş, eyni istiqamətdə fırlanan şnek və biter işçi orqanlara malik qarışdırıcıda biter vasitəsi ilə istiqamətləndiriji örtük boyunca şnekə tullanan iri hissəjikli zoğlu-dilimli yem paylarının az miqdarda səpələnən toz halında qüvvəli yemlə birləşib şnekə tökülməsini təmin etmək üçün

istiqlamətləndiriji örtüyün şnek tərəfdəki hissəsində boydan-boya pənjərə açılmış və bu pənjərə təknəvari qüvvəli yem dozatoru ilə əlaqələndirilmişdir. Pənjərədən istiqamətləndirilmiş örtük içərisinə axan qüvvəli yemin şnekə doğru hərəkət edən zoğlu-dilimli iri yem hissəjkləri tərəfindən yaxşı tutulması onların qabaqjadan maqnitləşməsi hesabına baş verir ki, bunun üçün biter novu elektromaqnit qurğusu ilə təjhiz edilmişdir.

İri hissəjklərə malik yemlərin maye konservantla işlənməsi üçün şnek novunun alt hissəsi bir tərəfi maye konservant çəmində yerləşdirilmiş paralondan hazırlanmışdır.

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Dövlət Səhiyyə Akademiyası

(72) Əliyev Nətik Əli oğlu

Əgəv Rəhib Məməd oğlu

Məmədov Gəbil Bələkişi oğlu

(54) Ustanovka dlya prigotovleniya kormovyx smesey.

(57) İzobretəniyə əlaqədar olaraq, xüsusən də ustanovkam prigotovleniya kormovyx smesey iz razlichnyx kormov dlya zakladki kombinirovannogo polnoraşionnogo silosa.

Na ustanovke, sođerjashçey şnekovyy i biternyy rabochie organy, razmeşçennyy v paralelno raspoložennyx želobax i vращающiesya v odinakovom napravlenii, dlya naneşçeniya koliçestvenno maloy porşii sypuçego konşçentrirovannogo korma na stebelççato-kuşçkovyye doli grubyyx i soçnyx kormov, vıbrasyvayemyx biterom po napravlyayuşçemu kojuxu na şnek, na napravlyayuşçem kojuxu so storony şneka otkryto prodolnoye okno, svyazannoye s korytoobraznym bunşçerom-doşçatorom konşçentrirovannyyx kormov. Horoşçee prityagivaniye vvodimogo çerez okno vo vnutyry napravlyayuşçego kojuxa sypuçego konşçentrirovannogo korma so storony stebelççato-kuşçkovyyimi kormami obespeçivayetsya ix predvoritelnyim namagnitivyvaniyem çerez želoba bitera, oborudovannym v etix çelyax spetsialnyim elektromağnitnyim ustroystvom.

Dlya obespeççeniya obrabotki kormovoy smesi jidkimi konşçervantami želob şneka izgotovlen iz paralona, opuşççennaya drugoy storonoy v bak jidkogo konşçervanta.

(21) N 97/000943

(22) 17.10.96

(51) A 61 K 37/02

(71)(73) Qolovistikov İvan Nikolayeviç

Kaçarava Leonid Yazonoviç

(72) Qolovistikov İvan Nikolayeviç

Kaçarava Leonid Yazonoviç

Tatarinov Yuri Semyonoviç

Əlixanov Xallar Əbdülmüslüm oğlu

(54) Supressorların immunodefisiti olan autoimmun xəstəliklərin müəlijəsi üçün vasitə və onların müəlijə üsulu.

(57) İxtira tibb sahəsinə - autoimmun xəstəliklərin müalicəsi zamanı immunitet yaradan vasitələrin tətbiqinə aiddir.

Supressorların immunodefisiti olan autoimmun xəstəliklərin müalicəsi üçün vasitə kimi trofoblastik beta-1-qlikoproteinin (TBQ) tətbiq olunması təklif edilmişdir. Bundan başqa immunitet yaradan preparatın yeridilməsi daxil olan autoimmun xəstəliklərin müalicə üsulu təklif edilmişdir ki, burada ilkin olaraq immun status tədqiq edilir və supressorların defisiti aşkar edildikdə, immunitet yaradan preparat kimi qanın 1 ml-nə 3-dən 120 mq-a kimi dozada trofoblastik beta-1-qlikoproteindən istifadə edilir. İmmun statusun ilkin olaraq tədqiq edilməsi monoklear hüceyrələrin TBQ-ə həssaslığına görə testləşdirilməsilə həyata keçirilir.

İxtira insanın immun statusunun supressor hissəsinin diaqnostikası və autoimmun xəstəliklərin geniş spektrinin müalicəsi üçün vasitə kimi tətbiq edilə bilər.

Bu ixtira immunitet yaratma xassələrinə malik olan və allergik reaksiyalara səbəb olmayan preparatlardan istifadə etməklə autoimmun xəstəliklərin müalicəsi sahəsinin genişləndirilməsini təmin edir.

(71)(73) Головистиков Иван Николаевич

Качарава Леонид Язонович

(72) Головистиков Иван Николаевич

Качарава Леонид Язонович

Татаринев Юрий Семёнович

Алиханов Халлар Абдулмуслим оглы

(54) Средство для лечения аутоиммунных заболеваний с иммунодефицитом супрессоров и способ лечения аутоиммунных заболеваний.

(57) Изобретение относится к области медицины и касается применения иммуннокорректирующих средств для лечения аутоиммунных заболеваний.

Предлагается применение трофобластического бета-1-гликопротеина (ТБГ) в качестве средства для лечения аутоиммунных заболеваний с иммунодефицитом супрессоров. Кроме того, предложен способ лечения аутоиммунных заболеваний, включающий введение иммуннокорректирующего препарата, где предварительно исследуют иммунный статус и при выявлении дефицита супрессоров в качестве иммуннокорректирующего препарата используют трофобластический бета-1-гликопротеин (ТБГ) в дозах от 3 до 120 мкг на мл крови.

Предварительное исследование иммунного статуса осуществляют путём тестирования на чувствительность к ТБГ мононуклеарных клеток (МНК).

Изобретение применимо как средство для лечения широкого спектра аутоиммунных заболеваний и диагностики супрессорного звена иммунного статуса человека.

Настоящее изобретение обеспечивает эффективное лечение аутоиммунных заболеваний путём использования препарата, обладающего иммуннокорректирующими свойствами и не вызывающего аллергических реакций, а также расширение области лечения аутоиммунных заболеваний.

(21) N 97/000944

(22) 17.10.96

(51) A 61 K 37/02

(71)(73) Qolovistikov İvan Nikolayeviç

Kaçarava Leonid Yazonoviç

(72) Qolovistikov İvan Nikolayeviç

Kaçarava Leonid Yazonoviç

Əlixanov Xallar Əbdülmüslüm oğlu

(54) İnsanın immun statusunun supressor hissəsinin təyin edilmə üsulu.

(57) İxtira tibb sahəsinə, daha dəqiq T-supressorların aktivliyinin diaqnostik metodlarla qiymətləndirilməsinə, yəni insanın immun statusunun supressor hissəsinin təyin edilməsi üsuluna aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, periferik qanın toplanması, MNH suspenziyasının alınması, onların iki bərabər hissəyə bölünməsi, MNH hissələrindən birinjisinin supressorlar aktivatoru olmadan, ikinjisinin isə supressorlar aktivatorunun iştirakı ilə bejərlməsi, bejərlmə mühitindən MNH-ın yuyulub təmizlənməsi, proliferasiyanın blokrovkası, MNH-ın hər bir hissəsindən test-kultura alınması üçün bərabər nisbətdə fitohepaqlütininlə stimula edilmiş, təzə ayrılmış sağlam MNH-a əlavə edilməsi, test-kulturaların proliferasiyasının sonrakı qiymətləndirilməsi üçün onların bejərlməsi və test-kulturada proliferasiya səviyyəsinə nisbətən supressiyanın qiymətinin təyin edilməsi daxil olan insanın immun statusunun supressor hissəsinin təyin edilməsi üsulunda supressorlar aktivatoru kimi trofoblastik beta-1-qlikoproteindən (TBQ) istifadə edilir, istifadə edilmənin dozası 1 ml MNH suspenziyasına 3-dən 120 mkq-a kimidir.

İxtira immunitet yaratmaq xassələrinə malik olan və allergik reaksiyalar yaratmayan asan tapıl preparatdan istifadə etmək yolu ilə insanın immun statusunun supressor aktivliyinin təyin edilməsi prosesini ucuzlaşdırır.

(71)(73) Головистиков Иван Николаевич

Качарава Леонид Язонович

(72) Головистиков Иван Николаевич

Качарава Леонид Язонович

Алиханов Халлар Абдулмуслим оглы

(54) Способ определения супрессорного звена иммунного статуса человека.

(57) Изобретение относится к области медицины и касается методов диагностической оценки активности Т-супрессоров, а именно к способу определения супрессорного звена иммунного статуса человека.

Сущность изобретения заключается в том, что в способе определения супрессорного звена иммунного статуса человека, включающем сбор периферической крови, получение суспензии МНК, деление их на две равные части, культивирование МНК первой из частей без активатора супрессоров, а второй – с активатором супрессоров, отмывание МНК от среды культивирования, блокировку пролиферации, добавление в каждую из частей МНК свежeweделенных МНК здорового донора, стимулированных фитогемаглютинином в равных соотношениях для получения тест-культур, культивирование их, последующую оценку пролиферации тест-культур и определение величины супрессии по отношению уровней пролиферации в тест-культурах, согласно изобретению в качестве

активатора супрессоров используют трофобластический бета-1-гликопротеин (ТБГ), который используют в дозах от 3-х до 120 мкг на 1 мл суспензии МНК.

Предлагаемое изобретение удешевляет процесс определения супрессорной активности иммунного статуса человека с использованием недефицитного препарата, обладающего иммунокорригирующими свойствами и не вызывающего аллергических реакций.

(21) N 99/001427

(22) 13.07.99

(51) A 61 M 1/00

(76) Əliyev Saday Ağalar oğlu

(54) Yoğun bağırsağın əməliyyatdaxili dekompressiyası və mənfəzdaxili irriqasiyası üçün qurğu.

(57) İxtira təbabətə, məhz jərrahiyyəyə, xüsusən də kəskin yoğun bağırsaq keçməməzliyinin müalicəsi, intraoperasion periondaxili irinli iltihab ağırlaşmalarının profilaktikası üçün lazım olan qurğulara aiddir.

İxtiranın məqsədi proseduranın məhsuldarlığının və effektivliyinin artırılmasıdır.

Məqsədə onunla nail olunur ki, yoğun bağırsağın intraoperasion qapalı dekompressiyası və mənfəzdaxili irriqasiyası üçün qurğu, irriqasiya borusu ilə birləşmiş fasiləsiz yuma üçün vurma tutumuna, aspirasiya borusu ilə birləşmiş yığma tutumuna, valının üzərində disk yerləşdirilmiş elektromexaniki intiqala malik olub, yığma tutumunda vakuum yaratmaq üçün tutuma boru ilə birləşdirilmiş intiqal qapağı və vurma tutumunda yüksək təzyiq yaratmaq üçün boru ilə birləşdirilmiş korpus ilə təjhiz edilmiş, intiqalın valındakı disk dörd pərli hazırlanmışdır, irriqasiya və aspirasiya borularının işçi ujları birkanallı ujuqlarla təjhiz edilmiş, aspirasiya borusu irriqasiya borusundan 50 sm uzun hazırlanmışdır.

İxtiranın tətbiq edilməsi jərrahi əməliyyatın effektivliyini və məhsuldarlığını artırmağa imkan verir.

(76) Алиев Садай Агалар оглы

(54) Устройство для интраоперационной закрытой декомпрессии и внутриспросветной ирригации толстой кишки.

(57) Изобретение относится к медицине, в частности к хирургии, а именно к устройствам для лечения острой obturационной толстокишечной непроходимости и профилактики интраоперационных внутрибрюшных гнойно-воспалительных осложнений.

Устройство для интраоперационной закрытой декомпрессии и внутриспросветной ирригации толстой кишки, содержащее напорную ёмкость для постоянного промывания, соединённую ирригационной трубкой, накопительную ёмкость с аспирационной трубкой, электромеханический привод, на валу которого установлен диск, причём оно снабжено кожухом, сообщённым с накопительной ёмкостью для создания вакуума в ней и корпусом, сообщённым трубкой с напорной

ёмкостью для создания повышенного давления в ней, диск привода выполнен с четырьмя лопастями, рабочие концы ирригационной и аспирационной трубок снабжены одноканальными наконечниками, а аспирационная трубка выполнена на 50 см длинее ирригационной.

Использование данного изобретения позволит повысить производительность и эффективность процедуры.

Bölmə B. Müxtəlif texnoloji proseslər.

Раздел В. Различные технологические процессы.

(21) 97/000923

(22) 11.02.97

(51) B 01 F 3/12, 3/14, J 01 J 23/47, J 07 J 309/35, J 08 F 236/04

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Neft-kimya Prosesləri İnstitutu

(72) Hacıyev Tofiq Abbas oğlu

Əhmədov Valeh Səid oğlu

Yusifzadə Fəridə Yusif qızı

Əsirova Rəhilə Baba qızı

Dadaşova Sürməxanım Jəbrayıl qızı

Vəzirov Şamil Süleyman oğlu

Hüseynov Novruz İsmayıl oğlu

(54) Natrium oliqometilenalkilnaftalinsulfonat titan oksidi piqmenti səthinin səthi fəal maddəsi-modifikatoru kimi.

(57) İstifadə sahəsi – lak-rəng materiallarının alınması və istifadəsi, əsasən emal və rənglərin dispers fazalarının tərkibindəki piqment səthinin səthi-fəal maddələrlə modifikasiyası.

Qoyulan məsələ – lak-rəng materiallarının yüksək istismar və dekorativ xassələrinin təmini üçün səthi-fəal maddə – modifikatorun çeşidini genişləndirməkdir.

Natrium oliqometilenalkilnaftalinsulfonatın

harada, $n=8-12$; $R=-H, -CH_3, -C_2H_5$.

piqment TiO_2 səthinin səthi-fəal maddə-modifikatoru kimi tətbiqi tövsiyə edilmişdir.

Göstərilir ki, tərkibində oliqodivinilstirolakrilonitril lakı, piqment TiO_2 olan model sistemə piqmentin kütləsinin 0,5-0,7%-i qədər anion fəal maddəni – natrium oliqometilenalkilnaftalinsulfonatı daxil etdikdə biserli dəyirməndə piqment TiO_2 -in

bağlayıcı ilə birlikdə narınlaşma prosesini, lak-rəng model sisteminin reoloji və örtükəmələgətirici xassələrini, qismən şərti özlülüyünü, axırlığını, örtmə qabiliyyətini, parlaqlığını yaxşılaşdırır.

Müsbət effekt TiO_2 səthində səthi-fəal maddənin funksional qruplarının geri dönməyən kimyəvi sorbsiyası, aralıq monomolekulyar qatların əmələ gəlməsi və piqment səthinin bağlayıcı oliqodivinilstirolakrilonitril məhlulu ilə molekulyar xassələrinin yaxınlığı ilə izah olunur.

(71)(73) Институт Нефтехимических Процессов АН Азербайджанской Республики

(72) Гаджиев Тофик Аббас оглы

Ахмедов Валех Саид оглы

Юсиф-заде Фарида Юсиф кызы

Асирова Рахилия Баба кызы

Дадашева Сурьмаханум Джебраил кызы

Везиров Шамиль Сулейман оглы

Гусейнов Новруз Исмаил оглы

(54) Применение олигометиленалкилнафталинсульфоната натрия в качестве ПАВ-модификатора поверхности пигмента оксида титана.

(57) Изобретение относится к области получения и использования лакокрасочных материалов, в частности к области модификации поверхности пигментов, входящих в состав дисперсной фазы в эмалях и красках, поверхностно-активными веществами.

Задача заключалась в расширении ассортимента ПАВ-модификаторов, обеспечивающих высокие эксплуатационные и декоративные свойства лакокрасочных материалов.

В качестве ПАВ-модификатора поверхности пигмента диоксида титана предложено использовать олигометиленалкилнафталинсульфонат натрия формулы:

где $n=8-12$; $R=-H, -CH_3, -C_2H_5$.

Показано, что анионоактивный ПАВ- олигометиленалкилнафталинсульфонат натрия (ОМАНС-Na), вводимый в количестве 0,5-0,7% от массы пигмента в модельную систему, включающую олигодивинилстиролакрилонитрильный (ОДС-М) лак и пигмента TiO_2 , способствует улучшению диспергируемости пигмента TiO_2 в процессе перетира его со связующим в бисерной мельнице и улучшению реологических и плёнообразующих свойств модельной лакокрасочной системы, в частности условной вязкости, розлива (растекаемости), укрытости, блеска и др.

Положительный эффект объясняется необратимой хемосорбцией функциональных групп ПАВ на поверхности TiO_2 , образованием промежуточного мономолекулярного слоя и сближением молекулярных свойств поверхности

пигмента диоксида титана и связующего – раствора олигодивинилстиролакрилонитрила.

(21) N 99/001436

(22) 10.05.99

(51) B 63 B 35/44, E 02 B 17/02

(71)(73) Deep Oil Technology, İnj.,

(72) Edvard E. Xorton III

Jun Çunq Çao

(54) Üzən dəniz platformasının yığılması üçün üsul və qurğu

(57) İxtira su altında tətbiq olunan dəniz platformaları sahəsinə, xüsusən də dəniz platformaları üzərində göyərtələrin quraşdırılmasına, daha dəqiq desək, üzən dəniz platformalarının yığılmasına aiddir.

İxtiranın məqsədi tez ballastsızlaşdırma və əsası dəniz şəraitində göyərtə ilə vəhdət təşkil etmə vəziyyətində qaldırmaqla dəniz platformalarının yığımını sürətləndirməkdir.

Məqsədə nail olmaq üçün əvvəlcə əsası dartaraq, birləşmə yerinə gətirirlər və (əgər lazımdırsa) şaquli vəziyyətdə qururlar. Əsas müvəqqəti bağlama yerinə birləşdirilə bilər və əgər lazımdırsa təsbitedilən ballast qurula bilər. Korpusda seçilmiş bölmələr dəniz suyu ilə o qədər doldurulur ki, əsasın üst tərəfi istənilən dərinlikdə su səviyyəsinə yaxın və aşağıya kimi suya girsin. Əsasdakı aşağı rezervuarlara əvvəldən müəyyən olunan qədər sıxılmış hava vurulur. Əsasla birləşməli olan göyərtə əsasla bir xəttə və yuxarıda yerləşir. Aşağı rezervuarlardan dəniz suyu ilə dolu olan yuxarı rezervuarlara sıxılmış havanın axması üçün uyğun klapanlar açılır. Sıxılmış hava dəniz suyunu yuxarı rezervuarlardan sıxışdırıb çıxarır. Bu, əsasın üzmə qabiliyyətini artırır, göyərtə ilə kontakt yaradaraq yuxarı hərəkət etməyə məجبур edir.

Beləliklə proses davam edir, göyərtə və əsas faktiki olaraq vəhdət təşkil edir.

(71)(73) Дип Ойл Техноложи, Инк., США

(72) Эдвард Э. Хортон III

Джун Чунг Чао

(54) Способ и устройство для сборки плавучей морской платформы.

(57) Изобретение относится к области морских платформ, применяемых на глубинах, а именно, к установке палуб на основании морских платформ и, более конкретно, к сборке плавучих морских платформ.

Задачей изобретения является ускорение сборки морской платформы за счёт быстрого дебалластирования и подъёма основания в морских условиях до уровня, где оно будет соединяться с палубой так, чтобы оба компонента действовали вместе как единое целое.

Задача решена тем, что сначала основание буксируют к месту соединения и устанавливают в вертикальное положение (если необходимо). Основание может быть соединено с временным местом крепления и фиксированный балласт может устанавливаться, если необходимо. Выбранные отсеки в основании заполняют морской водой до тех пор, пока основание не погрузится ниже уровня воды до

желаемой глубины. Закачивается заранее определённое количество сжатого воздуха в нижние резервуары в основании. Палуба, которая будет соединяться с основанием, располагается выше и на одной линии с основанием. Открываются соответствующие клапаны, чтобы позволить сжатому воздуху в нижних резервуарах перетекать в верхние резервуары, которые содержат морскую воду. Сжатый воздух вытесняет морскую воду из верхних резервуаров. Это увеличивает плавучесть основания и заставляет его перемещаться вверх, приводя в контакт с палубой. По мере того, как процесс продолжается, палуба и основание будут фактически действовать как единое целое.

Bölmə J. Kimya və metallurgiya.

Раздел С. Химия и металлургия.

(21) N 99/001283

(22) 27.01.99

(51) J 07 J 335/04, 335/14

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Pedaqoci Universiteti

(72) Şirinova Nəjibə Əhməd qızı

Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu

Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu

İbrahimov Hüseyn Həsən oğlu

Zeynalova Səidə Qaraş qızı

Qədirova Həqiqət Əbdül qızı

(54) 1-(3'-tietanil)-3-piperidil-tiokarbamid bakterisid və fungusid aktivliyə malik birləşmə kimi.

(57) İxtira yeni kimyəvi birləşməyə, konkret olaraq 1-(3'-tietanil)-3-piperidil-tiokarbamidə aiddir. İddia olunan ixtiranın məqsədi yüksək bakterisid və fungusid fəallığına malik yeni birləşmənin almaqdan ibarətdir. Qarşıya qoyulan məqsəd yeni kimyəvi birləşməni sintezi və tətbiqi ilə əldə olunur.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Педагогический Университет

(72) Ширинова Наджиба Ахмед кызы

Алекперов Рафик Гадир оглы

Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Ибрагимов Гусейн Гасан оглы

Зейналова Саида Гараш кызы

Гадирова Агигат Абдул кызы

(54) 1-(3'-тиэтанил)-3-пиперидил-тиокарбамид, проявляющий бактерицидную и фунгицидную активность.

(57) Изобретение относится к новому химическому соединению, конкретно к 1-(3'-тиэтанил)-3-пиперидил-тиокарбамиду. Задачей предлагаемого изобретения является изыскание новых соединений, обладающих более высокой бактерицидной и фунгицидной активностью. Поставленная задача достигается путём синтеза и применения нового химического соединения 1-(3'-тиэтанил)-3-пиперидил-тиокарбамида проявляющей высокую бактерицидную и фунгицидную активность.

(21) N 99/001284

(22) 27.01.99

(51) J 07 J 335/04, 335/14

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Pedaqoci Universiteti

(72) Şirinova Nəjibə Əhməd qızı

Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu

Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu

İbrahimov Hüseyn Həsən oğlu

Zeynalova Səidə Qaraş qızı

Qədirova Həqiqət Əbdül qızı

(54) 1-(3'-tiéτανιλ)-3-benzil-tiokarbamid bakterisid və fungusid aktivliyə malik birləşmə kimi.

(57) İxtira yeni kimyəvi birləşməyə, konkret olaraq 1-(3'-tiéτανιλ)-3-benzil-tiokarbamidə aiddir. İddia olunan ixtiranın məqsədi yüksək bakterisid və fungusid fəallığına malik yeni birləşməni almaqdan ibarətdir. Qarşıya qoyulan məqsəd yüksək bakterisid və fungusid fəallığı göstərən yeni kimyəvi birləşmənin sintezi və tətbiqi ilə əldə olunur.

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Pedaqoci Universiteti

(72) Şirinova Nəjibə Əhməd qızı

Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu

Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu

İbrahimov Hüseyn Həsən oğlu

Zeynalova Səidə Qaraş qızı

Qədirova Həqiqət Əbdül qızı

(54) 1-(3'-tiéτανιλ)-3-benzil-tiokarbamid, проявляющий бактерицидную и фунгицидную активность.

(57) Изобретение относится к новому химическому соединению, конкретно к 1-(3'-тиэтанил)-3-бензил-тиокарбамиду. Задачей предлагаемого изобретения является изыскание новых соединений, обладающих более высокой бактерицидной и фунгицидной активностью. Поставленная задача достигается путём синтеза и применения нового химического соединения 1-(3'-тиэтанил)-3-бензил-тиокарбамида проявляющего высокую бактерицидную и фунгицидную активность.

(21) N 95/000673

(22) 30.08.94.

(51) J 07 D 207/30, A 01 N 25/00

(71)(73) Amerikan Sianamid Kompani

(72) Rojer Villyams Eddor

Jozef Avqustas Föç

Lorelli Enn Danken

Jek Kennet Siddens

(54) Tienil- və ya furilpirrol birləşmələri, həşəratlarla və gənələrlə mübarizə üsulları, həşəratlarla və gənələrlə mübarizə üçün kompozisiyalar.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsinə aiddir və zərərvericilərin məhvində və bitkilərin zərərvericilərdən, xüsusən həşəratlardan və gənələrdən qorunmasında tətbiqini tapa bilər.

Məqsəd bioloji aktivliyə malik olan, insektisid və akarisidlər kimi istifadə etməyə imkan verən maddələrin və vasitələrin sayının genişləndirilməsindən və həmçinin zərərvericilərin, əsasən gənələri məhv etmək, yığılmış və yığılmamış kənd təsərrüfatı məhsulunun qoruyub saxlanması üsulunun yaradılmasından ibarətdir.

Məsələ onunla həll olunub ki, insektisidlər və akarisidlər kimi tienil və furil pirrolun aşağıdakı formulda göstərilmiş

və radikalların və əvəzedicilərin müəyyən qiymətlərində birləşmələri və həmçinin tərkibində aktiv komponent kimi 15-85 çəki%-ə qədər göstərilmiş maddələr olan kompozisiya təklif olunmuşdur.

Bundan başqa məsələ onunla həll olunur ki, zərərvericilərin məhvi üçün təklif olunan üsulla həşəratları və gənələri, onların törəndiyi torpağı, istifadə etdiyi yemi və onların yaşadığı yerləri göstərilən maddələrlə 0,1kq/ha-dan – 4,0kq/ha-ya qədər dozada dərmanlayırlar.

Göstərilən birləşmələrin istifadə olunması, onlardan və onların əsasında maddələrdən istifadə üsulunun tətbiqi nəticəsində həm yığılmış həm də yığılmamış məhsul qorunub saxlanır.

(71)(73) Американ Цианамид Компани

(72) Роджер Уильямс Эддор

Джозеф Августас Фёч

Лорелли Энн Данкен

Джек Кеннет Сидденс

(54) Тиенил- или фурилпирроловые соединения, способы борьбы с насекомыми и клещами, композиции для борьбы с насекомыми и клещами.

(57) Изобретение относится к области сельского хозяйства и может найти применение при уничтожении вредителей и защите растений от них, в частности насекомых и клещей.

Задача заключается в расширении числа соединений и средств обладающих биологической активностью, позволяющей использовать их как инсектициды и акарициды, а также создании способа уничтожения вредителей, особенно клещей, в сохранении урожая сельскохозяйственных культур как собранных, так и на корню.

Задача решена тем, что в качестве инсектицидов и акарицидов предложены соединения тиенил и фурил пиррола формулы

с определёнными значениями радикалов и заместителей, а также тем, что предложена композиция, содержащая в качестве активного компонента указанное соединение, взятое в количестве 15-85% мас.%. Кроме того, задача решена тем, что предложен способ уничтожения вредителей, для чего насекомых и клещей, почву в которой они выводятся, пищу, которую они потребляют и места их обитания обрабатывают указанными соединениями в дозе от 0,1кг/га до 4,0кг/га.

В результате применения данных соединений и способа с использованием их или средств на их основе сохраняется как собранный урожай, так и урожай на корню.

(21) N 98/001124

(22) 09.06.97

(51) J 07 D 213/00, C 09 B 5/62

(71)(73) Amerikan Sianamid Kompani

(72) Kennet Alfred Martin Kremer

Ven-Ksu Vu

Donald Roy Moldinq

(54) 2,3-piridindikarboksimidin alınması üsulu, aralıq birləşmə, imidazolinonun törəmələrinin alınma üsulu.

(57) İxtira üzvi sintez sahəsinə, xüsusilə də, 2-(2-imidazolin-2-il)nikotin turşusu, onların efirləri, duzlarının alınması üçün aralıq birləşmə kimi yararlı olan 2,3-piridindikarboksimidlərin sintezinə aiddir.

Məsələ göstərilmiş birləşmələrin effektiv və səmərəli alınma üsulunun işlənilib hazırlanmasından ibarətdir.

Məsələ oksim və ya hidrazonun malein turşusunun imidi ilə qarşılıqlı təsiri nəticəsində

formullu 2,3-piridindikarboksimidlərin alınma üsulunun təklif edilməsi ilə həll edilir, burada R və R₁ müəyyən mənaya malikdir.

Verilmiş üsul herbisid aktivliyə malik alınmış məhsulların yüksək çıxışını və yüksək dərəcədə təmizliyini təmin edir və sənayedə tətbiq edilmək üçün yararlıdır.

(71)(73) Amerikan Цианамид Компани, США

(72) Кеннет Альфред Мартин Кремер

Вен-Ксу Ву

Дональд Рой Молдинг

(54) Способ получения соединения 2,3-пиридиндикарбоксимида, промежуточное соединение, способ получения производного имидазолинона.

(57) Изобретение относится к области органического синтеза, в частности синтезу 2,3-пиридиндикарбоксимидов, которые пригодны в качестве промежуточных соединений для получения 2-(2-имидазолин-2-ил)никотиновых кислот, эфиров, солей.

Задача заключалась в разработке эффективного и продуктивного способа получения указанных соединений.

Задача решена тем, что предложен способ получения 2,3-пиридиндикарбоксимидов формулы

с определёнными значениями R и R₁, взаимодействием оксима или гидразона с имидам малеиновой кислоты.

Данный способ обеспечивает высокий выход и высокую степень чистоты получаемых продуктов, обладающих гербицидной активностью и пригоден для промышленного применения.

(21) N 98/001101

(22) 09.06.97

(51) J 07 D 311/14, 238/04, C 07 D 235/00

(71)(73) Amerikan Sianamid Kompani

(72) Kennet Alfred Martin Kremer

Ven-Ksu Vu

Donald Roy Moldinq

(54) 5-(alkoksimetil)-2,3-piridindikarboksamid birləşmələrinin alınması üsulu, aralıq birləşmələr, imidazolin birləşmələrinin alınması üsulu.

(57) İxtira üzvi sintez sahəsinə, herbisidlərin istehsalı üçün yararlı olan 5-(alkoksimetil)-2,3-piridindikarboksamidin alınmasına aiddir.

Əvəzedilmiş oksimin əvəzedilmiş maleimidlə reaksiyası daxil olan

formullu göstərilmiş birləşmələrin alınması üsulu təklif edilir, belə ki, oksim 2-(alkoksimetil)-2-propan-1-onun əvəzedilmiş malein turşusu imidi ilə və əsasla həlledijinin iştirakı ilə yüksək temperaturda reaksiyası aparılır.

Verilmiş üsul arzu olunan yüksək çıxımlı və yüksək təmizlik dərəcəli birləşməni almağa imkan verir.

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Кеннет Альфред Мартин Кремер

Вен-Ксу Ву

Дональд Рой Молдинг

(54) Способ получения соединения 5-(алкоксиметил)-2,3-пиридинкарбоксамида, промежуточные соединения, способ получения имидазолиноновых соединений.

(57) Изобретение относится к области органического синтеза, в частности к получению 5-(алкоксиметил)-2,3-пиридинкарбоксамида, пригодного для производства гербицидов.

Предложен способ получения указанных соединений формулы

включающий реакцию замещённого оксима с замещённым малеимидом, причём проводят реакцию оксима 2-(алкоксиметил)-2-пропан-1-она с замещённым имидом малеиновой кислоты и основанием в присутствии растворителя при повышенной температуре.

Данный способ позволяет получать желаемые соединения с высоким выходом и высокой степенью чистоты.

(21) N 99/001336

(22) 29.10.98

(51) J 10 M (J 10 M 119/02, 133/12, 137/14, 107/00, 143:02, 143:06, 155:02)

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Fərzəliyev Vaqif Məjid oğlu

Javadova Həqiqət Əliəşrəf qızı

Mehmet Sait Akat

Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu

Mövsümzadə Mirzə Məmməd oğlu

Fərzəliyev Fuad Məjid oğlu

İsmiyev Arif İdris oğlu

Şamilzadə Tamilla İsrafil qızı

(54) Orta güjləndirilmiş teplovoz və gəmi dizəlləri və ağır yüklü özü yükünü boşaldan maşınların dizəlləri üçün sürtgü kompozisiyası.

(57) İxtira neft kimyası sahəsinə, konkret olaraq orta güjləndirilmiş teplovoz və gəmi dizəlləri və ağır yüklü özü yükünü boşaldan maşınların dizəlləri üçün mineral əsaslı sürtkü kompozisiyalarına aiddir.

İxtiranın məqsədi Azərbaycan neftlərindən alınan baza yağları əsasında yüksək yuyuju-dispersləşdiriji xassələrə və nisbətən aşağı külə malik olan orta güjləndirilmiş teplovoz və gəmi dizəlləri və ağır yüklü özü yükünü boşaldan maşınların dizəlləri üçün yeni sürtkü kompozisiyasının işlənilib hazırlanmasıdır.

Məqsəd Bakı azparafinli neft qarışıqlarından alınan mineral yağların istismar xassələrini aşağıda qeyd olunan aşqarlar əlavə etməklə yaxşılaşdırmaqla əldə edilir (%):

yüksək qələvi ədədinə malik olan detergent-dispersiya və neytrallaşdırıcı S-150 aşqarı-kalsium karbonat və hidroksidin İ-20 yağında kalsium sulfonatla stabilləşdirilmiş kolloid dispersiyası	4,0-4,4
suksinimid tipli OLOA-373s aşqarı	2,0-2,2
oksidləşməyə, korroziyaya və yeyilməyə qarşı dialkilditiofosfat tipli MX-3103 aşqarı	0,8-0,9
və ya polimer tipli özlülük aşqarı MEPS	3,6-3,8
polimer tipli özlülük aşqarı Viskopol	3,0-3,2
polimer tipli depressator aşqarı Viskoplex-5-309	0,4-0,5
köpüklənməyə qarşı aşqar-polimetilsiloksan PMS-200A	0,002-0,003
mineral yağ	100-ə qədər

Aşağı özlülük indeksli Bakı baza yağı və müxtəlif funksional təsirli aşqar paketi əsasında yeni sürtkü kompozisiyası işlənilib hazırlanmışdır. Yeni sürtkü kompozisiyası DÜİST 12337-84 üzrə M-14B₂ yağının tələblərinə uyğun olmaqla bərabər bir sıra mühüm göstərijiləri ilə ondan üstündür.

(71)(73) ИХП АН Азербайджанской Республики

(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы

Джавадова Агигат Алиашраф кызы

Мехмет Саит Акат

Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Мовсум-заде Мирза Мамед оглы

Фарзалиев Фуад Меджид оглы

Исмиев Ариф Идрис оглы

Шамиль-заде Тамилла Исрафил кызы

(54) Смазочная композиция на минеральной основе для среднефорсированных тепловозных и судовых дизелей большегрузных самосвалов.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, конкретно, к смазочным композициям на минеральной основе, предназначенных для применения в среднефорсированных тепловозных, судовых дизелях и дизелях большегрузных автосамосвалов.

Задачей изобретения является разработка новой смазочной композиции для среднефорсированных тепловозных, судовых дизелей и дизелей большегрузных автосамосвалов, обладающей высокими моюще-диспергирующими свойствами и сравнительно пониженной зольностью на базе базовых масел, полученных из нефтей Азербайджана.

Поставленная задача достигается улучшением эксплуатационных свойств минерального масла, полученного из товарной смеси малопарафинистых бакинских нефтей, введением в него нового пакета нижеследующих присадок (мас.%):

детергентно-диспергирующая и нейтрализующая высокощелочная присадка С-150 –коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция в моторном масле, стабилизированная сульфонатом кальция	4,0-4,4
диспергирующая присадка сукциомидного типа OLOA-373с	2,0-2,2
антиокислительная, противокоррозийная и противоизносная присадка диалкилдитиофосфатного типа МХ-3103	0,8-0,9
вязкостная присадка полимерного типа МЕРС или вязкостная присадка полимерного типа Вископол	3,6-3,8 3,0-3,2
депрессорная присадка полимерного типа Viscoplex-5-309	0,4-0,5
антипенная присадка ПМС-200А-полиметилсилоксан	0,002-0,003
минеральное масло	до 100.

Разработанная новая смазочная композиция на основе низкоиндексного бакинского базового масла и пакета присадок различного функционального действия, не только отвечает требованиям предъявляемым к моторному маслу М 14В₂ (по ГОСТ 12337-84), но и превосходит их по ряду важных показателей.

(21) N 99/001453

(22) 05.01.99

(51) J 10 M, J 10 N

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu

Məmmədova Pərvin Şamxal qızı

Ağayev Əmirçoban Nəsim oğlu

Tağıyeva Zəmfira Jəmil qızı

(54) Metalların mexaniki emalı üçün yağlayıcı-soyuduğu maye

(57) İxtira yağlayıcı-soyuduğu mayələrin (YSM) metalların mexaniki emalında tətbiqinə aiddir.

İxtiranın məqsədi asan əldə olunan və qeyri-toksik aşqarlar əsasında YSM kompozisiyasından istifadə etməklə kəsici alətin davamlılığını artırmaqdan və emal olunmuş səthin hamarlığını artırmaqdan ibarətdir.

Qoyulmuş məqsəd tərkibində su, milonaft, trietanolamin, 2,6-di- α -metilbenzil-4-hidroksibenzil spirti və mineral yağ M-10 (və ya M-8) olan yeni YSM tərkibinin işlənilib hazırlanması ilə yerinə yetirilir.

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

(72) Садыхов Кямил Исмаил оглы

Мамедова Парвин Шамхал кызы

Агаев Амирчобан Насиб оглы

Тагиева Земфира Джамил кызы

(54) Смазочно-охлаждающая жидкость для механической обработки металлов.

(57) Изобретение относится к области применения смазочно-охлаждающих жидкостей (СОЖ) при механической обработке металлов.

Задачей изобретения является увеличение стойкости режущего инструмента и уменьшение шероховатости обработанной поверхности с использованием композиции доступных и нетоксичных присадок и СОЖ.

Поставленная задача достигается разработкой нового состава СОЖ, содержащего воду, мылонафт, триэтаноламин, 2,6-ди- α -метилбензил-4-гидроксибензиловый спирт и минеральное масло М-10 (или М-8).

(21) N 98/001196

(22) 08.09.98

(51) J 10 M 101/00, J 10 N 40/08

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Y.N.Məmmədəliyev ad. Neft-kimya Prosesləri İnstitutu

(72) Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu

Sultanov Sultan Əsgər oğlu

Səmədova Saraxanım Əliheydər qızı
Musayeva Səyyarə Qulam qızı

(54) Hidravlik mayenin baza məhsulunun alınma üsulu.

(57) İxtira aviasiyada və yerüstü texnikada geniş tətbiq edilən tormoz mayelərinin, neft yağlarının hidrokrekinglə alınması sahəsinə aiddir.

Məqsəd hidravlik yağın baza məhsulunu sadə texnologiya üsulla yüksək çıxımla almaqdır.

Parafinli neftdən hidrogenləşmə, stabilləşdirmə prosesləri ilə yanaşı əvvəljədən 340-360⁰ J temperaturda, 3-4,0Mpa təzyiqdə, həjmi sürəti 0,5-1,0 saat⁻¹, hidrogen qazının sərfi 1000-1500 l/l olmaqla və SQK-1 katalizatorunun iştirakı ilə hidrokreking prosesi aparmaq təklif olunur.

Təklif olunan üsul sadə və iqtisadi jəhətdən sərfəli olmaqla yanaşı parafinli neftdən yüksək çıxımla 95% hidravlik mayenin baza məhsulunu almağa imkan verir.

(71)(73) ИНХП им.Ю.Н.Мамедалиева АН Азербайджанской Республики

(72) Рустамов Муса Исмаил оглы

Султанов Султан Аскер оглы

Самедова Сараханум Алигейдар кызы

Мусаева Сайара Гулам кызы

(54) Способ получения основы гидравлической жидкости.

(57) Изобретение относится к области получения углеводородных нефтяных масел гидрокрекингом, в частности получение тормозных (гидравлических) жидкостей, находящихся широкое применение в авиационной и наземной технике.

Сущность изобретения заключается в том, что предлагается способ получения основы гидравлической жидкости обработкой парафинистого нефтяного сырья, включающий гидрирование, стабилизацию полученного продукта, причём парафинистое нефтяное сырьё предварительно подвергают гидрокрекингу при температурах от 340 до 360⁰ С, давлении от 3 до 4,0Mпа, объёмной скорости от 0,5-1,0 час⁻¹, расхода водорода 1000-1500 л/л, при использовании катализатора SGK-1.

Способ прост, экологичен и позволяет получить основу гидравлической жидкости из парафинистого сырья с высоким выходом до 95%.

(21) N 99/001368

(22) 13.04.99

(51) J 10 M 101/04

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu

Məmmədova Pərvin Şamxal qızı

Ağayev Əmirçoban Nəsim oğlu

Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu

Tağıyeva Zəmfira Jəmil qızı

Quliyeva Mələk Əbdül qızı

İsmayılov İnqilab Paşa oğlu

Babayev Nijat Rasim oğlu

(54) Sürtgü yağları üçün çoxfunksiyalı aşqarın alınma üsulu.

(57) İxtira sürtgü yağları üçün çoxfunksiyalı aşqarın alınması sahəsinə aiddir.

Nəzərdə tutulan ixtiranın məqsədi sürtkgü yağlarının yeyilməyə, siyilməyə və korroziyaya qarşı xassələrini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məqsədə propilen oliqomerinə (fr J₁₈-J₂₇) elementar kükürlə, aktivator olaraq o-fenilendiaminin (0,4-0,5% kütlə) iştirakı ilə 2,0-2,5 saat ərzində qarşılıqlı təsir etməklə aparılan alınma üsulu ilə nail olunur.

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

(72) Садыхов Кямил Иσμαил оглы

Мамедова Парвин Шамхал кызы

Агаев Амирчобан Насиб оглы

Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Тагиева Земфира Джамил кызы

Кулиева Мелек Абдул кызы

Исмайлов Инглаб Паша оглы

Бабаев Ниджат Расим оглы

(54) Способ получения многофункциональной присадки к смазочным маслам.

(57) Изобретение относится к области получения многофункциональной присадки к смазочным маслам.

Задачей предлагаемого изобретения является улучшение противоизносных, противозадирных и антикоррозийных свойств смазочных масел. Поставленная задача достигается разработкой способа получения многофункциональной присадки путём взаимодействия олигомера пропилена (фр С₁₈-С₂₇) с элементарной серой в присутствии активатора реакции – о-фенилендиамина (0,4-0,5% масс) в течении 2,0-2,5 часов.

(21) N 98/001111

(22) 02.06.98

(51) J 10 M 105/32

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Y.N.Məmmədəliyev ad. Neft-kimya Prosesləri İnstitutu

(72) Məmmədyarov Məhərrəm Əli oğlu

Əliyeva Fatmaxanım Xeybər qızı

(54) Jihaz yağı.

(57) İxtira, xüsusi halda, dəqiq jihazların yağlanması üçün istifadə olunan yağların alınması sahəsinə aiddir. Məqsəd, yüksək istismar xassəsinə malik keyfiyyətli jihaz yağı almaq, mövjud jihaz yağlarının çeşidini genişləndirməkdir. Məsələ, dikarbon turşularının mürəkkəb efirlərinin və sintetik karbohidrogen yağlarının əsasında jihaz yağı təklif etməklə həll edilib, belə ki, mürəkkəb efir ümumi formulu

olan alkenilkəhrəba turşusunun diefirindən, sintetik karbohidrogen yağı isə hidrogenləşdirilmiş poli- α -olefin yağından ibarətdir. Onların ümumi komponent tərkibi:

alkenilkəhrəba turşusunun diefiri	10-50%küt.çək.
hidrogenləşdirilmiş poli- α -olefin yağı	50-90%küt.çək.

Təklif olunan cihaz yağı 0^oJ temperaturda 256 mm²/sm, 20^oJ-də 80 mm²/sm, 50° J-də 24 mm²/sm kinematik özlülüyə, aşağı donma temperaturuna (-52^oJ), yüksək islatma bujağına (17°) və triboloci xassələrə (işləmə qabiliyyəti əmsalı 30 dəq/mm³10⁻³, yağlama xassələri: polad-polad sürtünmə əmsalı 0,15, polad-latun 0,16, yeyilmə ləkəsinin diametri polad-polad üçün 130 mmk, polad-latun üçün 115 mmk) malikdir və cihaz yağı kimi istifadə oluna bilər.

(71)(73) ИНХП им.Ю.Н.Мамедалиева АН Азербайджанской Республики

(72) Мамедъяров Магеррам Али оглы

Алиева Фатмаханум Хейбар кызы

(54) Приборное масло.

(57) Изобретение относится к области получения масел, в частности используемых для смазки точных приборов. Задача заключалась в том, чтобы получить качественное приборное масло с высокими эксплуатационными свойствами, и расширить ассортимент существующих приборных масел. Задача решена тем, что предложено приборное масло на основе сложных эфиров дикарбоновой кислоты и углеводородного синтетического масла, причём сложным эфиром является диэфир алкенилянтарной кислоты общей формулы:

а углеродным синтетическим маслом является гидрированное поли- α -олефиновое масло при общем содержании компонентов:

сложный эфир алкенилянтарной кислоты 10-50%масс
гидрированное поли- α -олефиновое масло 50-90%масс

Предложенное приборное масло обладает кинематической вязкостью при 0⁰C 256 мм²/см, при 20⁰C 80 мм²/см, при 50⁰C 24 мм²/см, низкой температурой застывания (-52⁰ C), высоким показателем краевого угла смачивания (17⁰), и высокими показателями трибологических свойств (коэффициент работоспособности 30 мин/мм³10⁻³, смазывающие свойства: коэффициент трения сталь-сталь 0,15, сталь-латунь 0,16, диаметр пятна износа для сталь-сталь 130 мкм, сталь-латунь 115 мкм), и может быть использовано в качестве приборного масла.

(21) N 98/001149

(22) 02.06.98

(51) J 10 M 105/32

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Y.N.Məmmədəliyev ad. Neft-kimya Prosesləri İnstitutu

(72) Səmədova Fəzilə İbrahim qızı

Həsənova Reyhan Ziya qızı

Qədiməliyeva Nərqiz Zirəddin qızı

(54) Sürtgü yağının alınma üsulu.

(57) İxtira neft emalı sahəsinə, konkret olaraq aşağı temperaturda donan sürtkü yağlarının alınmasına aiddir.

Üsulda qoyulmuş məsələ – prosesin mərhələlərini azaltmaq, sadələşdirmək, qurğunun məhsuldarlığını artırmaq, bununla da sürtkü yağının çıxımını yüksəltmək və keyfiyyətini yaxşılaşdırmaqdır. Təklif edilən üsulla selektiv təmizləmədən alınan rafinatın metal oksid tərkibli yüksək silisiumlu katalizatorun iştirakı ilə hidrokatalitik parafinsizləşdirməsi aparılır və aşağı donma temperaturu sürtkü yağı alınır.

Hidroparafinsizləşməsi aparılan rafinatın 65-70%-ni naften-parafin, 30-35%-ni isə aromatik karbohidrogenlər təşkil edir. Naften-parafin karbohidrogenlərinin tərkibində 12-20% n-parafin, aromatik karbohidrogenlərdə isə 1,5-2,0% politsiklik aromatik karbohidrogenlər var.

Nəticədə üsul prosesi sadələşdirir, yağın çıxımını 97-98%-ə çatdırır, yağ fraksiyalarının donma temperaturunun depressiyası 28-58⁰J təşkil edir.

Üsul iqtisadi jəhətdən sərfəlidir.

(71)(73) ИНХП им.Ю.Н.Мамедалиева АН Азербайджанской Республики

(72) Самедова Фазиля Ибрагим кызы

Гасанова Рейхан Зия кызы

Гадималиева Наргиз Зирадин кызы

(54) Способ получения смазочного масла.

(57) Изобретение относится к области нефтепереработки, а именно к получению низкозастывающих смазочных масел.

Задача заключается в упрощении, повышении продуктивности, сокращении стадии процесса, что способствует увеличению выхода и улучшению качества масла.

Задача способа решается тем, что предложен способ получения смазочного масла с низкой температурой застывания гидрокаталитической депарафинизации рафинатов на высококремневом катализаторе содержащем оксиды металлов, причём

гидродепарафинизации подвергают рафинат селективной очистки содержащий 65-70% нафтенно-парафиновые углеводороды, сырьё содержат 12-20% n-парафинов, а ароматические 1,5-2,0% полициклических ароматических углеводородов.

В результате осуществления способа удаётся упростить процесс, выход масла достигает 97-98%, депрессия температуры застывания масляных фракций гидрогенизата составляет 28-58⁰С.

Способ является экономичным.

(21) N 99/001488

(22) 15.12.98

(51) J 23 D 5/00, J 03 J 27/02, F 16 L 58/14

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi

(72) Nurullayev Tahir Həsən oğlu

Osmanov Vaqif Osman oğlu

İbrahimov Nazim Yusif oğlu

Seyidov Hacı Mirjəlal oğlu

(54) Metal borunun daxili səthinə şüşə örtüyün çəkilməsi üsulu.

(57) İxtira metal boruların daxili səthinə aqressiv maddələrdən mühafizə üçün şüşə örtüyün çəkilməsi üsullarına aiddir.

İxtiranın məqsədi şüşə örtüyün keyfiyyətinin yaxşılaşmasına və beləliklə də, şüşə örtüklü metal boruların xidmət müddətinin uzadılmasına imkan verən texnologiyanın işlənilib hazırlanmasıdır.

Məqsədə belə nail olunub ki, metal boruların daxili səthinə şüşə örtüyün çəkilməsi üsulunda örtüklənməli borunun daxilinə bütün uzunluğu boyunca germetik bağlı sınaq şüşəsi şəklində boruşəkilli şüşə qab geydirilir və bu qabın yanları öz-özünə açılanadək o içərisində yerləşdirilmiş qızdırıcı elementlə qızdırılır, bu zaman bağlı şüşə borunun içərisində təzyiqi 1,5atm çatdırırlar ki, bu da yumşalmış şüşənin metal borunun daxili səthinə sıxılmasına gətirib çıxarır.

Qızdırıcı element kimi üzərinə nixrom naqıl sarınmış dielektrik mildən istifadə edirlər.

Şüşə borunu bu texnologiya üçün xüsusi nəzərdə tutulmuş J-89, J-52-2, HJ-1 markalı şüşələrdən hazırlayırlar.

Qızdırılmanı xarici ujları 220v və ya 380v, 25A parametrləri olan qida mənbəinə birləşdirilmiş nixrom naqıl vasitəsilə şüşə borunun yumşalma temperaturuna kimi, yəni 500⁰ J-dən 700⁰ J-yə kimi aparırlar.

(71)(73) Азербайджанское Государственное Каспийское Морское Пароходство

(72) Нуруллаев Таир Гасан оглы

Османов Вагиф Осман оглы

Ибрагимов Назим Юсиф оглы

Сеидов Гаджи Мирджалал оглы

(54) Способ нанесения стеклянного покрытия на внутреннюю поверхность металлических труб.

(57) Изобретение относится к нанесению покрытия на внутреннюю поверхность металлических труб для защиты от агрессивных веществ.

Технической задачей данного изобретения является разработка технологии, позволяющей повысить качество покрытия, что продлевает срок службы остеклованных металлических труб.

Задача решена тем, что в способе нанесения стеклянного покрытия на внутреннюю поверхность металлических труб путём размещения внутри облицовываемой трубы по всей её длине трубчатой стеклянной заготовки, в виде герметично закрытой пробирки и нагрева этой заготовки до самопроизвольного вскрытия торца заготовки, согласно изобретению нагрев стеклянной заготовки осуществляют до её размягчения нагревательным элементом, размещённым внутри стеклянной заготовки, при этом давление воздуха в закрытой заготовке доводят до 1,5атм, что способствует прижатию размягчённого стекла к внутренней поверхности металлической трубы.

При этом в качестве нагревательного элемента используют электрический стержень с нихромной проволокой.

Заготовку изготавливают из стекла марок С-89, С-52-2, НС-1, предназначенных специально для этой технологии.

Нагрев осуществляют при помощи нихромной проволоки, соединённой наружными концами к источнику питания с параметрами 220в или 380в до 25А до температуры размягчения стеклянной заготовки, т.е. от 500 до 700⁰ С.

(21) N 99/001562

(22) 05.06.97

(51) J 25 B 3/00

(76) Aşurov Dursun Əhməd oğlu

Muradov Mahal Mayıl oğlu

Eminov Hümbət Oruj oğlu

(54) Propilənlərhidrinin alınma üsulu

(57) İxtira propilənlərhidrinin alınmasında kimyəvi və elektrokimyəvi üsulların birgə istifadə olunmasına aiddir.

İxtiranın məqsədi tərkibində xlorid turşusunun miqdarı 0,5%-dən çox olmayan daha yüksək qatılıqlı propilənlərhidrin məhlullarının alınmasına həsr edilmişdir. Qarşıya qoyulan məqsədə çatmaq üçün komponentlər xlorid turşusunun 0,1-0,5A/sm² cərəyan sıxlığında və 30-70⁰ J temperaturda elektrolizi şəraitində verilir. Bu zaman propilenin kimyəvi xlorhidrinləşdirilməsi nəticəsində propilənlərhidrin ilə yanaşı stexiometrik miqdarda xlorid turşusu alınır. Elektroliz nəticəsində xlor regenerasiya olunur və prosesə qaytarılır. Bu üsul məhlulda reaksiyanın selektivliyini yüksək saxlamaqla propilənlərhidrinin qatılığını 110-120 q/l və xlorid turşusu 0,3-0,5% səviyyəsində saxlamağa imkan verir. Bu da prosesi həm iqtisadi, həm də ekoloji cəhətdən əlverişli olmağa imkan verir.

(76) Ашуров Дурсун Ахмед оглы

Мурадов Махал Маил оглы

Эминов Гумбат Орудж оглы

(54) Способ получения пропиленхлоргидрина.

(57) Изобретение относится к способам получения пропиленхлоргидрина с совмещением химического и электрохимического методов.

Задача изобретения состоит в получении более концентрированных растворов пропиленхлоргидрина содержащих соляную кислоту не более 0,5%. Поставленная задача решается путём борбатирования компонентов в реактор и в электролизе низкоконцентрированной соляной кислоты при анодной плотности тока 0,1-0,5 А/см² и температуре 30-70⁰С. При этом в результате химического хлоргидрирования пропилена наряду с пропиленхлоргидрином получается в стехиометрическом количестве соляная кислота. Путём электролиза хлор восстанавливается и возвращается обратно в процесс. Способ позволяет наряду с сохранением высокой селективности реакции обеспечивают получение пропиленхлоргидрина с концентрацией 110-120 г/л и соляной кислоты 0,3-0,5% в растворе. Это делает процесс целесообразным, как с экономической, так и экологических точек зрения.

Bölmə E.

Tikinti, mədən işləri.

Раздел E.

Строительство, горное дело.

(21) N 99/001294

(22) 09.12.98

(51) E 04 B 1/14

(76) Həsənov Vilayət Musa oğlu

(54) İnşaat paneli.

(57) İxtira yaşayış binalarının və mülkü binaların tikintisinə, daha dəqiq mərtəbəarası, dam örtüyü və xarici divar panellərinə aiddir.

İxtiranın məqsədi xarici divar, mərtəbəarası və dam örtüyü üçün vahid şəklə salınmış, seysmik yüklərə davamlı iqtisadi jəhətdən səmərəli və sadə yolla hazırlana bilən panellərin yaradılmasıdır.

Qarşıya qoyulmuş məqsədə belə nail olunur ki, inşaat paneli keramik blokdan, panelin içərisindən bu başdan o başadək keçirilmiş armatur mildən ibarət olub, aralarına rezin və diktdən diafraqmalar qoyularaq, kəllə tərəfdən yiv (bolt) birləşmələri ilə ağaj elementə (karkasa) bərkidilir.

(76) Гасанов Вилаят Муса оглы

(54) Строительная панель.

(57) Изобретение относится к области строительства жилых и гражданских зданий, точнее к панелям покрытия и перекрытия и к наружным стеновым панелям.

Задачей изобретения является создание унифицированной панели для наружных стен, покрытий и перекрытий, с высокой надёжностью при сейсмических нагрузках, экономичной и простой в изготовлении.

Поставленная задача достигается тем, что в строительной панели, состоящей из керамических блоков, связанных арматурными стержнями, арматурные стержни заложены в сквозные отверстия керамических блоков по длине панели и по торцевым сторонам закреплены резьбовыми соединениями к деревянным элементам (каркасам), а между керамическими блоками выполнена диафрагма из резины и дикта.

(21) N 98/001194

(22) 21.07.98

(51) E 21 B 33/00, J 04 B 7/02

(71)(73) DETLİ “Dənizneftqazlayihə”

(72) Süleymanov Ələkbər Bağır oğlu

Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu

Şirinov Əhməd Murtuza oğlu

Babayev Rəvan Jəfər oğlu

Bağırov Əli Əlisəttər oğlu

Zeynalova Rəna Əli qızı

(54) Tamponac sementinin tutma vaxtını ləngidən reagent.

(57) İxtira neftqaz sənayesinə, məhz qoruyucu kəmərin sementlənməsinə və quyudibi zonanın bərkidilməsinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti tamponac sementinin tutma vaxtını ləngidən reagent kimi tərkibində alüminiumflorid olan silisium oksidi gelindən istifadə olunmasından ibarətdir.

Sement məhlulunun 50-95⁰ J-də temperatur şəraitində lazımi tutma vaxtını təmin etmək üçün reagentin işçi sərfinin miqdarı sement kütləsinin 0,1-1,0%-qədərini təşkil edir.

Reagentin texniki-iqtisadi üstünlüyü onun yerli məhsul olaraq respublikada istehsal olunmasında və başqa reagentlərə nisbətən daha ujuz başa gəlməsindədir.

(71)(73) ГосНИПИ “Гипроморнефтегаз”

(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы

Мамедов Камил Гудрат оглы

Ширинов Ахмед Муртуза оглы

Бабаев Раван Джафар оглы

Багиров Али Алисаттар оглы

Зейналова Рена Али кызы

(54) Замедлитель сроков схватывания тампонажного цемента.

(57) Изобретение относится к области нефтегазовой промышленности, а именно к цементированию обсадных колонн и креплению призабойной зоны скважин.

Задачей изобретения является увеличение сроков замедления схватывания тампонажного цемента.

Сущность изобретения заключается в том, что в качестве замедлителя сроков схватывания тампонажного цемента применяют алюминий-фторсодержащий кремнегель (АФК).

Для получения цементных растворов с приемлемыми сроками схватывания рабочие дозировки АФК в пределах температур 50-95⁰ С составляют 0,1-1,0% от массы цемента.

Технико-экономическое преимущество реагента замедлителя АФК заключается в том, что он является продуктом местного производства и обходится намного дешевле, чем другие реагенты.

(21) N 99/001385

(22) 28.04.99

(51) E 21 B 33/13

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu

İsmayılova Səbinə Jahangir qızı

Əliyeva İntizar Teyyub qızı

Bağirova Şükufə İsmayıl qızı

Hüseynova Rita Kərim qızı

(54) Neft quyularına laydan su axınının məhdudlaşdırılması üsulu.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusən lay sularının təcrid olunmasına aiddir.

İxtirada qoyulan məsələ layın sulu hissəsində neftlə doymuş kollektorlarda keçirijiliyi saxlamaqla qeyri-keçirijikli möhkəm ekran yaradılmasından ibarətdir.

Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, quyudibi zonaya tıxayıcı material vurmaqla neft quyularına lay sularının axmasının təcrid olunmasından ibarət məlum üsulda tıxayıcı materialı-kristal hidratı mədən karbohidrogen qazını drosselləməklə bilavasitə quyu dibində yaradırlar.

İxtiranın mahiyyəti ondadır ki, vurulan mədən karbohidrogen qazı drosselləyici qurğudan yuxarı və aşağıdakı kəskin təzyiqlər fərqi nəticəsində və sulu sahədə su ilə təmasdan suötürücü kanallarda kristal hidratlar əmələ gətirir və onları tıxayır.

İxtiranın tətbiqindən alınan müsbət nəticə su axınının məhdudlaşdırılması hesabına hasilatın bərpası və təmirarası müddətin artmasından yaranır.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности АзНИПИнефть

(72) Хасаев Ариф Муртузали оглы

Исмаилова Сабина Джангир кызы

Алиева Интизар Теюб кызы

Багирова Шукюфа Исмаил кызы

Гусейнова Рита Керим кызы

(54) Способ ограничения водопритоков из пласта в нефтяные скважины.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности, к способам изоляции вод.

Задачей настоящего изобретения является создание высокопрочного непроницаемого экрана в водонасыщенной части пласта при сохранении проницаемости нефтенасыщенных коллекторов.

Поставленная задача решается тем, что в известном способе ограничения водопритоков из пласта в нефтяные скважины путём закачки в призабойную зону закупоривающего материала, закупоривающий материал-кристаллогидрат создают путём дросселирования промышленного углеводородного газа непосредственно на забое скважины.

Сущность изобретения заключается в том, что нагнетаемый промышленный углеводородный газ, охлаждаемый при резком перепаде давления над и под дросселирующим устройством и при контакте с водой в обводнённой части приводит к образованию кристаллогидратов в водопроводящих каналах и закупоривает их.

Эффективность способа складывается из экономии полученной за счёт ограничения водопритоков, восстанавливающих производительность скважины, увеличения межремонтного периода.

(21) N 99/001278

(22) 29.10.98

(51) E 21 B 33/14

(71)(73) Neft və Qaz Yataqlarının Mənimlənməsi üzrə Dövlət Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu “Dənizneftqazlayihə”

(72) Mövsümov Ağasəf Ağakərim oğlu

Qurbanov Afər Osman oğlu

Kərimov İsrəfil Məmməd oğlu

Məmmədov Fərhad Balabəy oğlu

(54) Qoruyucu kəmərləri sementləmək üçün basmaq klapanı.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, xüsusən, quyuların qazılması və möhkəmləndirilməsi sahəsinə aiddir.

İxtiranın məğzi ondadır ki, gövdəsinin daxilində oymaq, kürə və yəhər yerləşdirilmiş qoruyucu kəməri sementləmək üçün başmaq klapanının oymağının sirkulyasiya dəlikləri və yəhəri vardır, oymaq yuxarı hissədə kəsilə bilən şiftlə təjhiz edilmişdir və gövdə daxilində şaquli istiqamətdə hərəkət etmək imkanına malikdir, oymağın daxili hissəsində, yəhərin altında isə kürə, nimçə və yay yerləşdirilmişdir, gövdədə sirkulyasiya dəlikləri və kəsilə bilən şift üçün yuva vardır. Bununla bərabər, gövdənin daxilində, yuxarı hissədə dayaq halqası bərkidilmişdir.

Klapanın iki tərəfli təsiretmə xassəsi qoruyucu kəmərin əks dövrənlə sementlənməsini təmin edir. Bu halda kəmərdə arxasındakı qazıma məhlulu sement məhlulu vasitəsilə tam sıxışdırılaraq kəmərdaxili fəzadan çıxarılır. Beləliklə qoruyucu kəmərdə arxasında keyfiyyətli və davamlı sement daşı yaranmış olur ki, bu da öz növbəsində quyunun istismarı zamanı onun təmir işləri üçün dayandırılması vaxtının azaldılmasına imkan yaradır.

Qurğunun tətbiqindən gözlənilən iqtisadi səmərə quyunun istismar vaxtının uzadılması və onun təmir xərjlərinin azaldılması hesabına yaranır.

(71)(73) ГосНИПИ Гипроморнефтегаз

(72) Мовсумов Агасаф Агакерим оглы
 Курбанов Афер Осман оглы
 Керимов Исрафил Мамед оглы
 Мамедов Фархад Балабек оглы

(54) Башмачный клапан для цементирования обсадных колонн.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, а именно – к области бурения и крепления скважин.

Сущность изобретения заключается в том, что в башмачном клапане для цементирования обсадных колонн, содержащем корпус, внутри которого размещены втулка, шар и седло, втулка выполнена с циркуляционными отверстиями и седлом с возможностью вертикального перемещения внутри корпуса и снабжена в верхней части срезным штифтом, под седлом внутри втулки встроены шар, тарелка и паз для стопорения штифта втулки, а в верхней части внутри него закреплено упорное кольцо.

Благодаря двустороннему действию клапана достигается возможность обратной циркуляции цементного раствора в заколонном пространстве и вытеснение бурового раствора цементным раствором.

Ожидаемый экономический эффект от применения предложенного клапана достигается путём увеличения срока эксплуатации скважин и уменьшения средств, затрачиваемых на капитальный ремонт скважин.

(21) N 98/001077

(22) 22.01.98

(51) E 21 B 33/138

(71)(73) DETLİ “Dənizneftqazlayihə”

(72) Süleymanov Ələkbər Bağır oğlu
 Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu
 Bayramov Eyyub Məmmədəli oğlu
 Babayev Rəvan Jəfər oğlu
 Əsədov Nadir Babaxan oğlu
 Kuxmarov Mirzəbəy Seyfulla oğlu

(54) Quyuya axan lay sularının izolə edilməsi üçün tərkib.

(57) İxtira neft və qaz quyularının istismarı sahəsinə aiddir və quyuya daxil olan lay suyunun izolə edilməsində istifadə edilə bilər.

Təklif olunan tərkibin mahiyyəti ondadır ki, lateks neft emulsiyasından ibarət məlum tərkib əvəzinə təmiz BS-50 tipli lateks, KMS yapışqanı və tərkibin möhkəmliyini artıran kükürd komponentləri götürülür (çəki-hissə):

Lateks	100
KMS	0,30-0,40
Kükürd	0,40-0,50

Bu tərkibin texniki-iqtisadi üstünlüyü onunla yüksək lay temperaturu (80⁰J-qədər), aparılan izolə işlərinin keyfiyyətə yüksək, istismar müddətinin isə uzun olmasıdır.

(71)(73) ГосНИПИ “Гипроморнефтегаз”

(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы

Мамедов Камиль Гудрат оглы

Байрамов Эюб Мамедали оглы

Бабаев Раван Джафар оглы

Асадов Надир Бабахан оглы

Кухмаров Мирзабек Сейфулла оглы

(54) Состав для изоляции притока пластовых вод в скважину.

(57) Изобретение относится к области эксплуатации нефтяных и газовых скважин и может быть использовано при изоляции притока пластовых вод в скважине.

Сущность изобретения заключается в том, что вместо известной латекснефтяной эмульсии берётся чистый латекс типа БС-50, КМЦ, а в качестве добавки для повышения прочностных свойств в состав вводят серу при следующем соотношении компонентов, вес.ч.:

Латекс	100	
КМЦ		0,30-0,40
Сера		0,40-0,50

Технико-экономические преимущества состава заключаются в повышении качества изоляции, проводимых в условиях высоких температур пласта (до 80⁰С) и увеличения его срока службы.

(21) N 98/001094

(22) 05.05.98

(51) E 21 B 43/00

(71)(73) DETLİ “Dənizneftqazlayihə”

(72) Süleymanov Ələkbər Bağır oğlu

Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu

Babayev Rəvan Jəfər oğlu

Bayramov Eyyub Məmmədəli oğlu

Şirinov Əhməd Murtuza oğlu

Əsədov Nadir Babaxan oğlu

Şəfiyev Xalq Şamil oğlu

(54) Nasos-kompressor borularının səthində parafin çökməsinin qarşısını almaq üçün tərkib.

(57) İxtira neftçixarma sənayesi sahəsinə, məhz nasos-kompressor borularının (NKB) səthində parafin çökməsinə qarşı istifadə olunan tərkibə aiddir.

Təqdim olunan tərkib, natrium silikatın sulu məhlulundan ibarət olub məlum tərkibə əlavə olaraq karboksimetilsellüloz və alkil-aril sulfonat reagentlərin daxil edilir, çəki %-lə:

Karboksimetilsellüloz	0,013-0,020
-----------------------	-------------

Alkil-aril sulfonat	0,083-0,130
Natrium silikat	qalanı

Tərkibin texniki-iqtisadi üstünlüyü, onun boruların daxili səthində parafin çökməsinin qarşısını almağın səmərəliliyini yüksəltməsi, quyunun iş recimini sabitləşdirməsi, boruların təmizlənməsi ilə əlaqədar aparılan işlərin sayının azalması ilə qiymətləndirilir.

(71)(73) ГосНИПИ “Гипроморнефтегаз”

(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы

Мамедов Камил Гудрат оглы

Бабаев Раван Джафар оглы

Байрамов Эюб Мамедали оглы

Ширинов Ахмед Муртуза оглы

Асадов Надир Бабахан оглы

Шафиев Халыг Шамиль оглы

(54) Состав для предотвращения отложений парафина на поверхности насосно-компрессорных труб.

(57) Изобретение относится к области нефтедобывающей промышленности, а именно к составам, применяемым для предотвращения отложений парафина на поверхностях насосно-компрессорных труб (НКТ).

Предлагаемый состав получается путём использования в составе, содержащем водный раствор силиката натрия, дополнительно карбоксиметилцеллюлозы (КМЦ) и алкил-арил сульфоната при следующем соотношении компонентов, вес%:

Карбоксиметилцеллюлоза	0,013-0,020
Алкил-арил сульфонат	0,083-0,130
Силикат натрия	остальное

Технико-экономические преимущества состава заключается в повышении эффективности предотвращения парафиноотложений на поверхности лифтовых труб, что приводит к стабильной (нормальной) работе скважины, тем самым к уменьшению количества обработок связанных с очисткой труб от отложений парафина.

(21) N 98/001114

(22) 11.06.98

(51) E 21 B 43/00

(71)(73) DETLİ “Dənizneftqazlayihə”

(72) Süleymanov Ələkbər Bağır oğlu

Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu

Babayev Rəvan Jəfər oğlu

Bayramov Eyyub Məmmədli oğlu

Şirinov Əhməd Murtuza oğlu

Abdullayev Həşim Əhmədağa oğlu
(54) Asfalt-qatran və parafin çöküntülərinin qarşısını almaq üçün tərkib.

(57) İxtira neft sənayesinə aid olub, neftin hasilatı və nəqli zamanı nasos-kompressor borularının və yerüstü mədən avadanlıqlarının daxilində yaranan asfalt-qatran və parafin çöküntülərinin qabaqjadan qarşısını almaq üçün istifadə edilə bilər.

Təklif olunan tərkibdə parafin çöküntülərinə qarşı mübarizə üçün təklif olunan poliakrilamid və natrium silikatın sulu məhlulu ilə yanaşı əlavə olaraq aşağıdakı nisbətdə izopropil spirti götürülür, çəki %:

Poliakrilamid	0,30-0,50
Natrium silikatın sulu məhlulu	2,25-3,0
İzopropil spirti	1,50-2,50
Su	qalanı

Tərkibin texniki-iqtisadi üstünlüyü onun boruların səthində yarana biləcək parafin çöküntülərin qabaqjadan qarşısını almaq üçün yüksək səmərəliliyə malik olması, quyunun iş reciminin sabit saxlanması, parafinə qarşı aparılan tədbirlərin xeyli azalması ilə qiymətləndirilir.

(71)(73) ГосНИПИ “Гипроморнефтегаз”

(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы

Мамедов Камиль Гудрат оглы

Бабаев Раван Джафар оглы

Байрамов Эюб Мамедали оглы

Ширинов Ахмед Муртуза оглы

Абдуллаев Гашим Ахмедага оглы

(54) Состав для предотвращения смолисто-асфальтовых и парафинистых отложений.

(57) Изобретение относится к области нефтяной промышленности и может быть использовано для предупреждения и предотвращения смолисто-асфальтовых и парафинистых отложений в системах добычи и транспорта нефти, например, на поверхности насосно-компрессорных труб и наземных промысловых оборудований.

Сущность изобретения заключается в том, что состав для предупреждения и предотвращения отложений парафинистых веществ, включающий полиакриламид и водный раствор силиката натрия, дополнительно содержит изопропиловый спирт при следующем соотношении компонентов, вес %:

полиакриламид	0,30-0,50
водный раствор силиката натрия	2,25-3,0
изопропиловый спирт	1,50-2,50
вода	остальное

Технико-экономические преимущества состава заключается в повышении эффективности предотвращения парафиноотложений на поверхности лифтовых труб, что приводит к нормальной работе скважины, тем самым, к уменьшению количества обработок связанных с очисткой труб от отложений парафина.

(21) N 99/001386

(22) 18.05.99

(51) E 21 B 43/00

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu

Seyidov Səməndər Məmməd oğlu

Məmmədov Qəzənfər Əli oğlu

Bağirova Şüküfə İsmayıl qızı

Hüseynova Rita Kərim qızı

(54) Neft layının işlənməsi üsulu.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusən layın neft verməsinin artırılması üsullarına aiddir.

İxtirada qoyulan məsələ layda neftin sıxışdırılmasını yaxşılaşdırmaq yolu ilə neftvermənin artırılmasıdır.

Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, laya qaz (karbohidrogen, karbon qazı, azot, hava) vurmaqla işlənməsindən ibarət məlum üsulda, qaz sıxışdırma sərhəddində vuruju quyu vasitəsilə anjaq onun sulu hissəsinə vurulur.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, həll olmayan qaz (burada təjribi jəhətdən əlverişli olduğuna görə hava nəzərdə tutulur) layın sulu hissəsinə daxil olur və layın qazla doyma əmsalını artırır. Nəticədə layın su ilə doyma əmsalı və suya görə faza keçirijiliyi də azalır, bu da bütün təzyiqlər düşgüsündə suyun süzülməsinin azalmasına səbəb olur.

Həll olmayan qazın suda yayılması bilavasitə layın sulu hissəsində ikifazlı qaz maye (hava su) qarışığı yaradır ki, onun da özlülüyü suyun özlülüyündən qat-qat artıq olur. Nəticədə suyun hərəkəti azalır və onun hasilediji quyulara doğru irəliləməsinə maneçilik törədilir. Nəhayət, layın sulu hissəsində əmələ gəlmiş qaz blokadası (baypas) da suyun hasilediji quyulara doğru hərəkətinə mane olur.

Bu üsulu tətbiq etmək üçün neftin su ilə sıxışdırma sərhəddində vuruju quyu seçilir (əgər belə quyu yoxdursa layın sulu qalınlığını açan eni quyu qazılmalıdır) və bu quyuya təzyiq altında qaz (hava) vurulur.

İxtiranın iqtisadi effekti quyuların neft hasilatlarının artması, su hasilatlarının və onlarla əlaqədar olan xərjlərin azalması, əsasən layın neftvermə əmsalının artması və yatağın işlənmə müddətinin azalması hesabına əldə edilir.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности АзНИПИнефть

(72) Хасаяев Ариф Муртузали оглы

Сеидов Самандар Мамед оглы

Мамедов Газанфар Али оглы

Багирова Шукюфа Исмаил кызы

Гусейнова Рита Керим кызы

(54) Способ разработки нефтяного пласта.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности, к способам повышения нефтеотдачи пласта.

Задачей изобретения является повышение нефтеотдачи пласта путём улучшения вытеснения нефти.

Поставленная задача решается тем, что в известном способе разработки нефтяного пласта путём закачки газа (углеводородный, углекислый газ, азот, воздух), газ закачивают только в водонасыщенную часть пласта на фронте вытеснения.

Сущность изобретения заключается в том, что нерастворённый газ (имеется в виду воздух, т.к.он является практически приемлемым), проникая в водонасыщенную часть пласта, увеличивает его газонасыщенность. Последнее приводит к уменьшению водонасыщенности, и следовательно, уменьшению фазовой проницаемости по воде, в результате которой при всех перепадах давления к уменьшению её фильтрации. Распределение нерастворённого газа в воде создаёт двухфазную газожидкостную (водовоздушную) смесь, непосредственно в водонасыщенной части пласта, вязкость которой на порядок и более выше вязкости воды, что способствует уменьшению подвижности и препятствию её прорыва к добывающим скважинам. И наконец, препятствие движению воды к добывающим скважинам способствует и созданию в водонасыщенной части газовой блокады (байпас).

Способ осуществляется путём выбора на фронте вытеснения из имеющихся скважин (если их нет через вновь пробуренные), вскрывающую водонасыщенную мощность, и нагнетанием в них под давлением воздуха.

Экономический эффект от применения предложенного способа получается за счёт увеличения производительности скважин по нефти, уменьшения добываемой воды и экономии расходов, связанных с ней, и самое главное, за счёт повышения нефтеотдачи пласта и сокращения срока разработки месторождения.

(21) N 97/000914

(22) 17.01.96

(51) E 21 B 43/01

(71)(73) Elf Aktien Produktion (Fra)

(72) Can-Klod Lyarui

(54) Dənizdə karbohidrogenlərin çıxarılması üçün dayaq konstruksiya.

(57) İxtira neftçixarma sahəsini əhatə edir və karbohidrogen maddələrin dənizdən, xüsusilə də böyük dərinliklərdən əldə edilməsi üçün dayaq konstruksiyalarına aiddir.

Məsələ açıq dənizdə karbohidrogen maddələrinin yataqlarının istismarı üçün uyğunlaşmış vasitələrlə əlaqələndirilmiş tarım dartılıb uzadılmış platformadan ibarət dayaq konstruksiyanı təklif etməklə həll olunmuşdur.

Üzən dayaq konstruksiyaların məjmusu elə qurulub ki, oyuq əmələ gəlir və bütün platformanı əhatə edir.

Platformada istismar olunan quyunun başlığı, açıq dənizdə karbohidrogenləri əldə edən qurğunun istismarı üçün olan qurğu və aqreqatlar və bu karbohidrogenlərin sahilə nəqli üçün olan vasitələr üzən dayaq konstruksiyalar məjmusunda yerləşir.

Təklif olunan dayaq konstruksiya qurğunun etibarlı işini təmin edir və iqtisadi jəhətdən əlverişlidir.

(71)(73) Элф Акитэн Продюксон, Франция

(72) Жан-Клод Ляруи

(54) Опорная конструкция для добычи углеводородов в море.

(57) Изобретение относится к области нефтедобычи и касается опорных конструкций для добычи углеводородного сырья в море, особенно на больших глубинах.

Задача заключалась в том, чтобы создать достаточно экономичное и простое опорное оборудование, приспособленное для эксплуатации месторождения углеводородного сырья в открытом море на больших глубинах.

Задача решена тем, что предложена опорная конструкция, содержащая совокупность плавучих опорных конструкций и платформу с натянутыми растяжками, связанные между собой соответствующими соединительными средствами.

Совокупность плавучих опорных конструкций установлена так, что образует проём и полностью охватывает платформу.

На платформе располагается головка эксплуатационной скважины, а на совокупность плавучих конструкций располагаются другие агрегаты и установки, необходимые для эксплуатации добывающей установки углеводородов в открытом море и средства необходимые для транспортировки этих углеводородов на берег.

Предложенная опорная конструкция обеспечивает надёжную работу установки, экономична.

(21) N 99/001322

(22) 07.04.99

(51) E 21 B 43/22

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu

Bağirov Mikail Kazım oğlu

Bağirova Şüküfə İsmayıl qızı

İsmayılova Səbinə Jahangir qızı

Hüseynova Rita Kərim qızı

Ələkbərova Sevinj Aslan qızı

(54) Neft-qaz layının işlənməsi üsulu.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusən layın neft verməsinin artırılması üsullarına aiddir.

İxtirada qoyulan məsələ layın neftveriminin artırılması və məsaməli mühitdə suyun süzülməsini minimuma endirilməsi hesabınadır.

Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, laya kimyəvi maddə vurmaqla işlənməsindən ibarət məlum üsulda kimyəvi maddə kimi temperaturu donma dərəcəsinə çatdırmaqla su soyudujuları vurulur.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, vuruju quyulara vurulan kimyəvi reagentlər məhlulu suyun özlülüyünü artırır, bu da öz növbəsində onun istismar quyularına doğru süzülməsinə maneçilik törədir, nəticədə layın quyudibi zonasında təzyiq artır və neftin layın neftli hissəsindən axımı üçün alverişli şərait yaranır. Üsul hasiledijii həssas quyular olarkən xüsusi vuruju quyuların seçilməsi yolu ilə və onlara soyudujunu məhlul vurmaqla həyata keçirilir. Layda vuruju quyular ətrafında suyun temperaturu azalır və yüksək özlülüyə malik sulu zona yaranır, bu da öz növbəsində layın təsirlə əhatə olunma əmsalını kəsgin artırır.

Təklif olunan üsulun tətbiqindən alınan müsbət nəticələr quyuların sulaşmasının azalması, neftin quyudibinə axımının artması, quyuların iş müddətinin artması, nəticədə maya dəyərinin azalmasından ibarət olur.

(71)(73) Azərbaycanın Dövlət Elmi Mərkəzi və
 Azərbaycan Dövlət Neft Sənaye Akademiyası

(72) Xasəev Aریف Murtuzali oğly

Багиров Микаил Казым оғлы

Багирова Шукюфа Исмаил кызы

Исмаилова Сабина Джангир кызы

Гусейнова Рита Керим кызы

Алекперова Севиндж Аслан кызы

(54) Способ разработки нефтегазового пласта.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности, к способам повышения нефтеотдачи пласта.

Задачей изобретения является повышение нефтеотдачи пласта за счёт доведения до минимума фильтрацию воды в пористой среде.

Поставленная задача решается тем, что в известном способе разработки нефтегазового пласта путём закачки раствором химреагентов, в качестве химреагентов закачивают охладители воды до температуры замедзания через нагнетательные скважины, опоясывающие группу добывающих скважин, имеющие сообщение только в водоносной части пласта.

Сущность изобретения заключается в том, что закаченный в нагнетательные скважины раствор химреагентов повышают вязкость воды, что создаёт препятствие её фильтрации в направлении к забою эксплуатационных скважин, в результате чего давление в призабойной зоне пласта повышаются и создаются благоприятные условия притока нефти из нефтенасыщенной части пласта.

Способ осуществляется путём выбора специальных нагнетательных скважин, при наличии реагирующих добывающих скважин, и закачку в них водного раствора охладителей.

Его реализация приводит к понижению температуры воды вокруг нагнетательных скважин, созданию оторочки воды повышенной вязкости, что приводит к резкому увеличению коэффициента охвата пласта воздействием.

Эффект от применения предложенного способа получается за счёт уменьшения обводнённости скважин, увеличения притока нефти к скважинам, увеличения срока службы скважин.

Bölmə F.

Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.

Раздел F.

Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.

(21) N 98/001137

(22) 11.03.98

(51) F 16 F 7/00, B 16 G 11/00, B 63 B 21/20

(71)(73) DETLİ “Dənizneftqazlayihə”

(72) Əliyev Nazim Əli oğlu

Qarayev Rauf Nəjməddin oğlu

Avadiyev Boris Vladimiroviç

(54) Şvartov trosları üçün mufta-amortizator.

(57) İxtira dinamik yüklərin (külək təsirindən dartınmaların və dalğa zərbələrinin) enerjisini udmaq və şvartov troslarının qırılmasının qarşısını almaq üçün olan əlavə şvartov qurğuları sahəsinə aiddir.

Buna onunla nail olunur ki, şvartovlar, uclarında ilgəkləri olan və gövdənin qanovjuqlarına sarınan iki trosdan hazırlanmışdır və hər biri bir sürünjək-yarımmuftanı elə qurşaqlayır ki, şvartov troslarının dartılması zamanı sonunjular bir-birinə qarşı hərəkət edərək onların arasında yerləşdirilmiş və dinamik yükləri öz üzərinə götürən yayı sıxır.

İxtira yedək qurğuları sahəsində istifadə oluna bilər.

(71)(73) ГосНИПИ “Гипроморнефтегаз”

(72) Алиев Назим Али оглы

Караев Рауф Наджмеддин оглы

Авадиев Борис Владимирович

(54) Муфта-амортизатор для швартовых тросов.

(57) Изобретение относится к области швартовых устройств в качестве дополнительного, предназначенного для поглощения энергии динамических нагрузок (рывков от ветра и ударов волн) и предотвращения разрыва швартовых.

Достигается это тем, что швартовые выполнены из двух тросов с петлями на концах, входящие в канавки корпуса и опоясывающие каждый по ползуну-полумуфте таким образом, чтобы при натяжении швартовых последние перемещались навстречу друг другу, сжимая пружину, находящуюся между ними и воспринимающую энергию динамической нагрузки.

Изобретение может быть использовано в области буксирных устройств.

(21) N 99/001396

(22) 17.03.99

(51) F 23 J, F 04 F 10/02

(71)(73) Hudson Produjts Jorporation, USA

(72) Jon İ.Neulander

Tommi H. Qrosdeyl

Jorj S. Millas

Robert C. Qlammaruti

(54) Texnologici emal olunan mayelərin tənzimlənən qızdırılması üçün qurğu.

(57) Bu ixtira istilikköçürməyə, xüsusən də texnoloci emal olunan mayelərin termosifon vasitəsilə qızdırılması üçün olan yeni və faydalı qurğulara aiddir.

İxtiranın məqsədi texnoloci emal mayesinin effektiv və bərabər qızdırılması üçün təkmilləşdirilmiş qurğu ilə təmin olunmasıdır.

Texnoloci emal olunan mayelərin tənzimlənməklə qızdırılması üçün qurğu qızdırıjıya, daxilində texnoloci emal olunan maye yerləşən texnoloci emal mayesi rezervuarına və qızdırıjının yanma kamerası ilə rezervuarda texnoloci emal mayesi arasından keçən və qızdırıjıdan texnoloci emal olunan mayeyə istiliyin ötürülməsi üçün nəzərdə tutulan termosifonlar dəstinə malikdir. Texnoloci emal olunan mayenin kütləsinin temperaturunu T_{orta} əvvəljdən müəyyən olunan yuxarı T_{yux} və aşağı $T_{aş}$ temperaturlarla məhdudlanan işçi diapazonda saxlamaq üçün yanma kamerasında odluqlar tənzimlənilər. Korroziyanın qarşısını almaq məqsədilə termosifonların buxarlandırıcı ujarının xarici metal səthində T_{bux} temperaturu əvvəljdən müəyyən olunan $T_{şeh.n.}$ -dən yüksəkdə saxlamaq üçün odluqlar yandırıla bilər. Rezervuara keçən termosifonlardan ən azı birinin xarici səthinin temperaturu $T_{ölçü}$ əvvəljdən müəyyən olunan T_{siqnal} temperaturundan yüksək olduqda odluqlar söndürülə bilər. Texnoloci emal olunan mayenin qızdırılmasını artırmaq üçün rezervuarda müxtəlif konfigurasiyalı kondensasiya ujarından istifadə oluna bilər. Rezervuar və qızdırıjı bərkidiji kamera ilə bir-birindən ayrılmış və bərkidilmişdir, odluqlara verilən yanar havanın ilkin qızdırılması üçün istifadə oluna bilən bərkidiji kameradan sifonlar keçir.

(71)(73) Хадсон Продактс Корпорейшн, США

(72) Джон Неуландер

Томми Гросдейл

Джордж Миллас

Роберт Гламмарути

(54) Устройство для регулируемого нагрева жидкостей, подвергаемых технологической обработке.

(57) Изобретение относится к области теплопередачи, в частности к устройствам для нагрева жидкости, подвергаемой технологической обработке, с помощью термосифонов.

Задачей изобретения является обеспечение усовершенствованного устройства для эффективного и равномерного нагрева жидкости, подвергаемой технологической обработке.

Устройство для регулируемого нагрева жидкости, подвергаемой технологической обработке, имеет нагреватель, резервуар для жидкости, подвергаемой технологической обработке, содержащий жидкость, подвергаемую технологической обработке, и пучок термосифонов, проходящих между топочной камерой нагревателя и жидкостью, подвергаемой технологической обработке, в резервуаре, предназначенных для передачи тепла от нагревателя к жидкости, подвергаемой технологической обработке. Горелки в топочной камере регулируются для поддержания температуры $T_{сред}$ массы жидкости, подвергаемой технологической обработке, в рабочем диапазоне, ограниченном предварительно установленной верхней температурой $T_{верхн}$ и нижней температурой $T_{ниж}$. Горелки могут быть включены для поддержания температуры $T_{испар}$ внешней металлической поверхности испарительных концов термосифонов выше предварительно установленной

температуры $T_{\text{т.росы}}$ точки росы для предотвращения коррозии. Горелки могут быть также выключены, если температура $T_{\text{изм}}$ внешней поверхности по меньшей мере одного из концов термосифонов, проходящих в резервуар, превышает предварительно установленную температуру $T_{\text{сигнал}}$. Различные конфигурации конденсационных концов в резервуаре могут быть использованы для увеличения нагрева жидкости, подвергаемой технологической обработке. Резервуар и нагреватель разделены и уплотнены друг от друга посредством уплотнительной камеры, в которой проходят сифоны, которая может быть также использована для предварительного нагрева воздуха для горения, подаваемого к горелкам.

Bölmə G. Fizika.

Раздел G. Физика.

(21) 98/001074

(22) 20.04.98

(51) G 01 N 17/00, 21/00

(71)(73) Azərbaycan EA Y.N.Məmmədəliyev ad.Neft-kimya Prosesləri İnstitutu

(72) Jəfərova Rəna Ələkbər qızı

(54) Neftin və neft məhsullarının oksidləşmə stabilliyinin təyin edilməsi üsulu.

(57) İxtira fiziki-kimya sahəsinə, xüsusən də, termostimullaşma-lüminessensiyası və kimyəvi lüminessensiya metodlarının köməyi ilə neftdə və neft məhsullarında oksidləşmə stabilliyinin təyin edilməsi üsuluna aiddir.

Məsələ sadə, ekspress, iqtisadi jəhətdən əlverişli olan, neftdə və neft məhsullarının təmizlənmiş fraksiyalarından ibarət olan geniş məhsullar toplusunu tədqiq etməyə imkan verən üsulun yaradılmasından ibarətdir.

Məsələ göstərijilərinin çəkilməsi ilə nətiyələnen tədqiq olunan maddələrin qızdırılması daxil olan neftdə və neft məhsullarının oksidləşmə stabilliyinin təyin edilməsi üsulunun təklif edilməsi ilə həll olunur, belə ki, tədqiq olunan nümunələr əlavə olaraq nümunədən 4-6 sm məsafədə olan mənbənin UB-şüaları ilə 20°J və ya 193°J -də 1-30 san ərzində həyəjanlandırılır, bundan sonra həyəjanlandırılmış nümunələr $20-350^{\circ}\text{J}$ temperatura kimi 10-20 dəq ərzində qızdırılaraq signal alınır ki, o sonra qeyd olunur.

Alınmış nətiyələrə əsaslanaraq, Buger-Lambert-Beer qanunundan istifadə etməklə oksidləşmə stabilliyi təyin edilir.

Verilmiş üsul, həmçinin, neftdə və neft məhsullarında baş verən fotokimyəvi çevrilmələri öyrənməyə imkan verir ki, bu da təklif edilən üsulu praktik cəhətdən qiymətli edir.

(71)(73) ИНХП им.Ю.Мамедалиева АН Азербайджанской Республики

(72) Джафарова Рена Алекпер кызы

(54) Способ определения окислительной стабильности нефтей и нефтепродуктов.

(57) Изобретение относится к области физической химии, в частности, к определению окислительной стабильности нефтей и нефтепродуктов с помощью термостимулированной- и хемилюминесценции.

Задача заключалась в создании простого, экспрессного, экономичного способа определения окислительной стабильности, позволяющего исследовать широкую гамму продуктов от нефтей до очищенных фракций нефтепродуктов.

Задача решена тем, что предложен способ определения окислительной стабильности нефтей и нефтепродуктов, включающий нагревание испытываемых образцов, последующее снятие показателей, причём испытываемые образцы предварительно иницируют УФ-лучами источника, расположенного на расстоянии 4-6 см от образцов в течении 1-30 секунд, при температурах 20⁰С или 193⁰С, после чего нагревают иницированные образцы до 20-350⁰С в течении 10-20 минут, получая при этом сигнал, который затем регистрируется. На основе полученных результатов при помощи закона Бугера-Ламберта-Бера определяется окислительная стабильность.

Данный способ, также позволяет изучать фотохимические превращения происходящие в нефтях и нефтепродуктах, что делает предлагаемый способ практически ценным.

(21) N 99/001411

(22) 27.11.98

(51) G 01 T 1/00

(76) Paşayev Arif Mir-Jəlal oğlu
Hajıyev Namiq Jəfər oğlu
Bayramov Azad Ağalar oğlu
Rzayev Eldar Əbdül oğlu

(54) Dozimetr “Şüa”

(57) Təklif edilən ixtira kiçik dozimetrik cihazlara aiddir, qamma şüalarını intensivliyini səs siqnalları ilə, iki diapazonda ekvivalent dozasının güjünü (EDG) və udulma dozasının (DOZA) müəyyən etmək üçündür. Dozimetr operativ və uzunmüddətli, iş günü müddətində və daha çox ətraf mühitdə, ayrı-ayrı yerlərdə, müxtəlif maddələrdə radiyasiya şəraitinə nəzarət etmək üçün istifadə edilə bilər.

Dozimetrdə Heyger-Müller detektoru vasitəsilə qeyd olunan foton şüalları elektrik siqnallarına çevrilir, tezliyi EDG ilə mütanasib olur. Elektrik impulsları isə səs siqnalizasiya qovşağında EDG və DOZA haqqında rəqəmli məlumatla çevrilir. Taymer qovşağında aşırılıqlar vasitəsi ilə 2 EDG ölçü diapazonu qurulur. Bölüjü qovşağında ayrı aşırılıq qamma şüallarının Doza toplanma və EDG ölçü recimlərini təyin edir.

(76) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы
Гаджиев Намик Джафар оглы
Байрамов Азад Агалар оглы
Рзаев Эльдар Абдул оглы

(54) Дозиметр “Шуа”.

(57) Предлагаемое изобретение относится к портативным дозиметрическим приборам, предназначенным для оценки с помощью звуковой сигнализации интенсивности гамма-излучения, для измерения в двух диапазонах мощности эквивалентной дозы (МЭД) и поглощённой дозы (ДОЗА) гамма-излучения. Дозиметр может использоваться для оперативного и длительного, в течение рабочего дня и более, контроля радиационной обстановки окружающей среды, местности, различных предметов.

В дозиметре фотонное излучение, зарегистрированное счётчиком Гейгера-Мюллера, преобразуется в электрические сигналы, частота следования которых пропорциональна МЭД. Электрические импульсы в узле звуковой сигнализации преобразуются в звуковой сигнал, а в узле счётчиков с цифровой индикацией – в информацию о значениях МЭД или ДОЗА. Переключателем в узле таймера устанавливаются два диапазона измерения МЭД. Отдельный переключатель в узле делителя устанавливает режимы накопления ДОЗА или измерения МЭД.

(21) N 98/001079

(22) 10.07.95

(51) G 05 B

(71)(73) Haytek AS (Norvege)

(72) Ove Bratland

(54) Texnologji prosesin qəza zamanı dayandırılması və mühafizəsi (təhlükəsizlik) üçün birgə sistemi idarəetmə sxemi.

(57) Texnoloji prosesin qəza zamanı mühafizəsi (təhlükəsizliyi) və dayandırılması üçün birgə sistemin idarə etmə sxemi xüsusilə neftçıxaran platformalarda və gəmilərdə tətbiqolunmaq üçündür. İdarəedici siqnalların iki mənbəyi var, onlardan hər biri öz idarəetmə xəttilə (10,17) icraedici rrexanizm (22) vasitəsilə əsas qapağı (23) hərəkətə gətirmək məqsədilə, hidravlik və ya pnevmatik təzyiği ötürən mühiti vermək üçün idarəedici qapağı (21) hərəkətə gətirə, ayırma siqnalını və ya idarəedici siqnalı yarada bilər. İdarəedici siqnalın iki xəttindən hər birinin, ikinci xəttin işindən və mümkün olan pozğunluqlarından asılı olmayaraq işləyə bilməsi üçün, idarəedici qurğunun tərkibində ümumi idarəedici xətt (12) vasitəsilə idarəedici qapaqla (21) birləşmək üçün, ən azı iki əlahiddə birləşdirici qol (11.18) var. İkinci əlahiddə birləşdirici qolun (18) tərkibində birinci birləşdirici qolu (11) çıxış idarəedici xəttlə (12) birləşdirmək üçün təyin edilmiş elektrik açarı (14) üçün rele kimi icraedici element (20) var. İcraedici elementə (20) gərginlik verilmədən birinci birləşdirici qola verilmiş giriş siqnalı idarəedici xəttə (12) çıxış siqnalı kimi daxil olur.

(71)(73) Хайтек АС, (Норвегия)

(72) Ове Братланд

(54) Схема управления объединённой системой аварийной остановки и защиты (безопасности) технологического процесса.

(57) Схема управления объединенной системой аварийной остановки и защиты (безопасности) технологического процесса, в частности, на нефтедобывающих платформах и судах. Имеются два источника управляющих сигналов, которые, каждый по собственной управляющей линии (10, 17), могут выработать сигнал разъединения или управляющий сигнал, чтобы привести в действие управляющий клапан (21) для подачи среды, передающей гидравлическое или пневматическое давление, с целью приведения в действие основного клапана (23) посредством исполнительного механизма (22). Для того, чтобы одна из двух цепей управляющего сигнала могла функционировать независимо от работы и возможных сбоев в другой цепи, управляющее устройство содержит по меньшей мере две отдельных соединительных ветви (11, 18) для соединения через общую управляющую линию (12) с управляющим клапаном (21). Вторая (18) из двух отдельных соединительных ветвей содержит исполнительный элемент (20), такой как реле, для выключателя (14), предназначенного для соединения первой соединительной ветви (11) с выходной управляющей линией (12). Входной сигнал, поданный на первую соединительную ветвь, поступает как выходной сигнал на управляющую линию (12), когда к исполнительному элементу (20) приложено напряжение.

Bölmə H. Elektrik.

Раздел H. Электричество.

(21) N 95/000658

(22) 14.07.95

(51) H 01 C 31/50

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Fotoelektronika İnstitutu

(72) Vəzirov Hikmət Niyazi oğlu

İbrahimov İbrahim Namiq oğlu

Postavniçeva Nelli Mixaylovna

(54) İQ-təsviri çevirmək üçün cihaz.

(57) İxtira elektron texnikasına aiddir və EOC-lərin istehsalında istifadə edilə bilər. İxtiranın məqsədi həssaslığın spektral diapazonunu 3mkm-ə qədər genişləndirməkdir. Cihaz onunla fərqlənir ki, onun daxilinə əlavə yastı, bütöv metallik, kiçik strukturlu dairəvi formada tor və slüda üzük yerləşdirilib. Tor fotokatodla ekranın arasında, üzük isə fotokatodla torun arasındadır. Fotokatod və torun bir-birinə baxan səthlərinin mərkəzləri arasında olan məsafə 0,05-0,25mm-dir. Tor və üzük elə yerləşdirilib ki, onların səthlərinin mərkəzlərindən keçən oxla fotokatodun və lüminessent ekranın mərkəzlərindən keçən ox üst-üstə düşür.

(71)(73) Институт Фотозлектроники АН Азербайджанской Республики

(72) Везиров Хикмет Ниязи оглы

Ибрагимов Ибрагим Намик оглы

Поставничева Нелли Михайловна

(54) Устройство для преобразования ИК-изображения.

(57) Изобретение относится к области электронной техники и может быть использовано при выпуске ЭОП. Задачей изобретения – является расширение спектрального диапазона чувствительности устройства до 3мм. Устройство содержит заключённые в вакуумированный объём охлаждаемый фотокатод и люминесцентный экран, расположенные перпендикулярно оси, проходящей через центры их поверхностей. Устройство отличается тем, в него введены дополнительно плоская цельнометаллическая мелкоструктурная сетка в форме круга, расположенная между фотокатодом и люминесцентным экраном, а также плоское слюдяное кольцо, расположенное между фотокатодом и сеткой, причём расстояние между центрами обращённых друг к другу поверхностей фотокатода и сетки равно 0,05-0,25 мм, а сетка и слюдяное кольцо расположены так, что ось, перпендикулярная к их поверхностям в их геометрических центрах совмещена с осью проходящей через центры фотокатода и люминесцентного экрана.

**İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN
SİSTEMLİ GÖSTƏRİJİSİ
СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК НА
ИЗОБРЕТЕНИЯ**

İndeks BPT (6-ji redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks BPT (6-ji redaksiya)	Patentin nömrəsi
Индекс МПК (6 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (6 редакция)	Номер патента
A 01 N 57/00	98/001128	C 10 M 105/32	98/001111
A 23 N 17/00	99/001299	C 10 M 105/32	98/001149
A 61 K 37/02	97/000943	C 23 D 5/00,	
A 61 K 37/02	97/000944	C 03 C 27/02,	
A 61 M 1/00	99/001427	F 16 L 58/14	99/001488
B 01 F 3/12, 3/14		C 25 B 3/00	99/001562
C 01 C 23/47,		E 04 B 1/14	99/001294
C 07 C 309/35,		E 21 B 33/00,	
C 08 F 236/04	97/000923	C 04 B 7/02	98/001194
B 63 B 33/44,		E 21 B 33/13	99/001385
E 02 B 17/02	99/001436	E 21 B 33/14	99/001278
C 07 C 335/04,335/14	99/001283	E 21 B 33/138	98/001077
C 07 C 335/04,335/14	99/001284	E 21 B 43/00	98/001094
C 07 D 207/30,		E 21 B 43/00	98/001114
A 01 N 25/00	95/000673	E 21 B 43/00	99/001386

C 07 D 213/00, C 09 B 5/62	98/001124	E 21 B 43/01 E 21 B 43/22	97/000914 99/001322
C 07 D 311/14,238/04, C 07 D 235/00	98/001101	F 16 F 7/00, B 16 G 11/00, B 63 B 21/20	98/001137
C 10 M (C 10 M 119/02, 133/12,137/14,107/00, 143:02,143:06,155/02)	99/001336	F 23 C, F 04 F 10/02	99/001396
C 10 M, C 10 N	99/001453	G 01 N 17/00,21/00	98/001074
C 10 M 101/00, C 10 N 40/08	98/001196	G 01 T 1/00 G 05 B	99/001411 98/001079
C 10 M 101/04	99/001368	H 01 J 31/50	95/000658

İXTİRA ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİJİSİ
НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ
ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

İddia sənə- Dinin Nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənə- Dinin nömrəsi	Patentin nömrəsi
Номер Заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
95/000658	H 01 J 31/50	98/001196	C 10 M 101/00, C 10 N 40/08
95/000673	C 07 D 207/30, A 01 N 25/00	99/001278	E 21 B 33/14
97/000914	E 21 B 43/01	99/001283	C 07 C 335/04,335/14
97/000923	B 01 F 3/12, 3/14 C 01 C 23/47, C 07 C 309/35, C 08 F 236/04	99/001284	C 07 C 335/04,335/14
97/000943	A 61 K 37/02	99/001294	E 04 B 1/14
97/000944	A 61 K 37/02	99/001299	A 23 N 17/00
98/001074	G 01 N 17/00,21/00	99/001322	E 21 B 43/22
98/001077	E 21 B 33/138	99/001336	C 10 M (C 10 M 119/02, 133/12, 137/14,107/00, 143:02,143:06,155/02)
98/001079	G 05 B		C 10 M 101/04
98/001094	E 21 B 43/00	99/001368	E 21 B 33/13
98/001101	C 07 D 311/14,	99/001385	E 21 B 43/00
		99/001386	

	238/04, C 07 D 235/00	99/001396	F 23 C, F 04 F 10/02
98/001111	C 10 M 105/32	99/001411	G 01 T 1/00
98/001114	E 21 B 43/00	99/001427	A 61 M 1/00
98/001124	C 07 D 213/00, C 09 B 5/62	99/001436	B 63 B 33/44, E 02 B 17/02
98/001128	A 01 N 57/00	99/001453	C 10 M, C 10 N
98/001137	F 16 F 7/00, B 16 G 11/00, B 63 B 21/20	99/001488	C 23 D 5/00, C 03 C 27/02, F 16 L 58/14
98/001149	C 10 M 105/32	99/001562	C 25 B 3/00
98/001194	E 21 B 33/00, C 04 B 7/02		

**AZƏRBAYJAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL
EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ
HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRJİ**

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О

**ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР
ИЗОБРЕТЕНИЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ**

Bölmə A.

İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.

Раздел А.

Удовлетворение жизненных потребностей человека.

(11) İ 2000 0156

(21) N 3942986/30-15

(22) 24.06.85

(51) A 01 G 25/00

(71) EİB Azərbaycan Elmi-tədqiqat Hidrotexnika və Meliorasiya İnstitutu

(72) Hüseynzadə Salah Xalıq oğlu

İsmayılov Nadir Səlim oğlu

Kovalenko Valentina İvanovna

(73) İsmayılov Nadir Səlim oğlu

(54) Hərəkət etdirilən arakəsmə.

(54)(57) Hərəkət etdirilən arakəsmə, trapesiya formalı divarı olan çərçivəyə, yönəldiji diyirjəklərə, təkərlərə malik olub, sorma boru kəməri ilə əlaqələndirilərək, onunla fərqlənir ki, qapayıcının kanalın dəyişən perimetrini tutması üçün çərçivə oynaqlı birləşdirilmiş yan və dib qapayıcılarla təhiz edilmişdir, çərçivə ilə oynaqlı birləşdirilən yerlərdə, arakəsmə elastiki sukeçirməyən materiallarla tikilmişdir və sorma boru kəməri ilə oynaqlı qoşqu vasitəsilə əlaqələndirilmişdir.

(71)НПО “Азербайджанский Научно-исследовательский Институт Гидротехникии Мелиорации “

(72) Гусейн-заде Салах Халыг оглы

Исмайлов Надир Салим оглы

Коваленко Валентина Ивановна

(73) Исмайлов Надир Салим оглы

(54) Передвижная перемычка.

(54)(57) Передвижная перемычка, включающая раму с трапецеидальной стенкой, фиксирующие ролики, колёса и соединённая с всасывающим трубопроводом, отличающаяся тем, что с целью обеспечения копирования периметра сечения канала при его измерениях, рама снабжена шарнирно закреплёнными боковыми и донными открывками, в месте шарнирного соединения с рамой перемычка обшита водонепроницаемым гибким материалом и присоединена к всасывающему трубопроводу посредством шарнирного поводка.

(11) İ2000 0155

(21) N 3629454/30-15

(22) 12.07.83

(51) A 01 G 25/09

(71)EİB Azərbaycan Elmi-tədqiqat Hidrotexnika və Meliorasiya İnstitutu

(72) Hüseynzadə Salah Xalığ oğlu

İsmayılov Nadir Səlim oğlu

Kovalenko Valentina İvanovna

(73) İsmayılov Nadir Səlim oğlu

(54) Yağışyağdıran maşın.

(54)(57) Yağışyağdıran maşın özühərəkət edən suötürən boru sistemli qanadlardan və hidroenergetik qovşaqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, konstruksiyanı sadələşdirmək, metal tutumunu azaltmaq, eləcə də torpaqdan istifadə əmsalını artırmaq məqsədilə, hidroenergetik qovşaq təkərli pontona bərkidilib və kanalın maili yanlarına dayanmaq üçün diyirjəkli fiksatorlara malikdir.

(71)НПО “Азербайджанский Научно-исследовательский Институт Гидротехникии Мелиорации “

(72) Гусейн-заде Салах Халыг оглы

Исмайлов Надир Салим оглы

Коваленко Валентина Ивановна

(73) Исмайлов Надир Салим оглы

(54) Дождевальная машина.

(54)(57) Дождевальная машина, включающая самоходные крылья с водопроводящим трубопроводом и гидроэнергетический узел, отличающаяся тем, что с целью

упрощения её конструкции, уменьшения металлоёмкости, а также увеличения коэффициента земельного использования, гидроэнергетический узел закреплён на колёсном понтоне и имеет ролики-фиксаторы для упора в откосы канала.

(11) İ 2000 0157

(21) N 4276387/30-15

(22) 29.04.87

(51) A 01 G 25/09

(71) EİB Azərbaycan Elmi-tədqiqat Hidrotexnika və Meliorasiya İnstitutu

(72)(73) İsmayılov Nadir Səlim oğlu

(54) Frontal təsirli yağış yağdıran maşın.

(54)(57) 1. Frontal təsirli yağış yağdıran maşın, mərkəzi hidroenergetik qovşaqdan özü hərəkət edən dayaqlarda yerləşdirilən aralıq seksiyaları öz aralarında oynaqlı birləşmələrə malik yağışyağdıran aparatlı suötürən boru sistemindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, mövjud olan prolyotların uzunluğunu sabit saxlamaq şərtilə, onun metal tutumunu azaltmaq məqsədinə nail olmaq üçün, suötürən boru sisteminin orta prolyotları maşının oxu istiqamətində, üfqü və şaquli müstəvi əyrisi formasında yerləşdirilir.

2. Bənd 1-dəki maşın onunla fərqlənir ki, fəza əyrisi formasında olan boru sisteminin dinamik dayanıqlığını təmin etmək məqsədinə nail olmaq üçün, suötürən boru sisteminin dayaqlarla birləşdirilən hissələrində dalğaları söndürən qurğular yerləşdirilir.

(71) НПО “Азербайджанский Научно-исследовательский Институт Гидротехники и Мелиорации “

(72)(73) Исмаилов Надир Салим оглы

(54) Дождевальная машина фронтального действия.

(54)(57) 1. Дождевальная машина фронтального действия, включающая центральный энергетический узел, водопроводящий трубопровод с дождевальными аппаратами, помещённый на самоходные опоры и выполненный из промежуточных звеньев, шарнирно соединённых между собой, отличающаяся тем, что с целью снижения металлоёмкости при сохранении существующих длин пролётов, промежуточные звенья водопроводящего трубопровода расположены за осевой линией дождевальной машины и выполнены с кривизной в горизонтальной и вертикальной плоскостях.

2. Машина по п.1, отличающаяся тем, что с целью сохранения динамической устойчивости, в местах крепления водопроводящего трубопровода на опорах установлены гасители колебаний.

(11) İ 2000 0154

(21) N 5032600/15-068163

(22) 07.07.97

(51) A 01 M 7/00

(71)(73) Azərbaycan Elmi-tədqiqat Mexanikləşdirmə və Elektrikləşdirmə İnstitutu

(72) Abbasov Ziyad Mehralı oğlu

Тағыев Асиф Дилан оғлу

Xəlilov İlqar Jəmşid oğlu

Nuriyev Maksim Yunis oğlu

Babayev Şahlar Mahmud oğlu

Məlikov Əhməd Qulu oğlu

Səddinov Fizuli Feyruz oğlu

Bağırzadə Mahir Manaf oğlu

(54) Çiləyijinin ştanqı üçün asqı.

(54)(57) 1. Çiləyijinin ştanqı üçün asqı oynaqla təmin olunmuş asqıdan, elastiki və dempfer tipli rəqs söndürüjü elementlərdən ibarətdir və onların köməyi ilə çiləyijinin ştanqı onun gövdəsi ilə kinematik əlaqədədir, həmçinin ştanq onun mərkəzində elastiki və dempfer tipli rəqs söndürən elementlərin köməyi ilə əlavə yüklə təmin olunmuşdur, çiləyijinin ştanqı üçün asqı daxilində əlavə yük olan texnologi çəndən istifadə olunmuşdur və onunla fərqlənir ki, çiləyijinin çəninə arxa divarının mərkəzində sonsuz vint reduktoru birləşdirilmişdir sonsuz vintin valı isə başqa bir reduktorun apararı valıdır, apararı valında ştanqın tərənəmz nöqtə ətrafında dönməsini təmin edən ulduzjuq bloku ilə kinematik əlaqədə olan ulduzjuq oturdulmuşdur, ulduzjuq blokunun və sonsuz vintin dönmə bujaqlarının qiymətləri eyni, istiqamətləri isə bir-birinin əksinədir.

2. Çiləyijinin ştanqı üçün asqı bənd 1-dəkindən onunla fərqlənir ki, sonsuz vint, ulduzjuqlar bloku və ştanqın tərənəmz nöqtəsi çiləyijinin çəninə arxa divarının mərkəzindən keçən eyni bir şaquli düz xətt üzərindədir.

3. Çiləyijinin ştanqı üçün asqı bənd 1-dəkindən onunla fərqlənir ki, blokdakı ulduzjuqların dişlərinin sayı bir-birinə bərabərdir.

(71) Азербайджанский Научно-исследовательский Институт Механизации и Электрификации Сельского Хозяйства

(72)(73) Аббасов Зияд Мехрали оглы

Бабаев Шахлар Махмуд оглы

Тагиев Асиф Дилан оглы

Меликов Ахмед гулу оглы

Халилов Ильгар Джамшид оглы

Саддинов Физули Фейруз оглы

Нуриев Максим Юнис оглы

Багир-заде Махир Манаф оглы

(54) Подвеска штанги опрыскивателя.

(54)(57) 1. Подвеска штанги опрыскивателя, включающая шарнир навески, упругий и демпфирующий элементы, через которые штанга соединена с остовом опрыскивателя, технологическая ёмкость, установленная на штанге, и дополнительную массу, размещённую внутри технологической ёмкости и связанную с средней частью штанги через упругий и демпфирующий элементы, отличающаяся тем, что снабжена червячным редуктором, прикреплённым к остову опрыскивателя, при этом червяк редуктора жёстко установлен в центре задней стенки

технологической ёмкости, а вал червячного колеса кинематически через дополнительный редуктор и связанную с его ведомым валом звёздочку соединён с блоком звёздочек, предназначенным для поворачивания штанги вокруг неподвижной точки, причём углы поворота червяка и блока звёздочек штанги одинаковы, а направления поворота противоположны.

2. Подвеска по п.1, отличающаяся тем, что червяк, блок звёздочек и неподвижная точка расположены по одной вертикальной оси, проходящей через центр задней стенки ёмкости.

3. Подвеска по п.1, отличающаяся тем, что число зубьев звёздочек блоков одинаково.

(11) İ 2000 0117

(21) N 95/000578

(22) 24.02.95

(51) A 01 N 5/00

(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

Vəşirova Təranə Abbas qızı

(54) Bitki üçün boy maddəsi.

(54)(57) TF-İP diizopropilmonotiosulfatkalium $(J_3H_7O)_2$ PSOK və diizopropilditiofosfat kaliumun $(J_3H_7O)_2$ PSSK qarışığından ibarət olub, bitkilərin boy maddəsi kimi tətbiq olunur.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрехимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

Баширова Тарана Аббас кызы

(54) Стимулятор роста растений.

(54)(57) Применение TF-ИП – смесь диизопропилмонотиофосфата калия $(Ж_3Ц_7O)_2$ ПСОК и диизопропилдитиофосфат калия $(Ж_3Ц_7O)_2$ ПССК в качестве стимулятора роста растений.

(11) İ 2000 0115

(21) N 95/000590

(22) 24.02.95

(51) A 01 N 7/00, J 09 K 17/00

(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

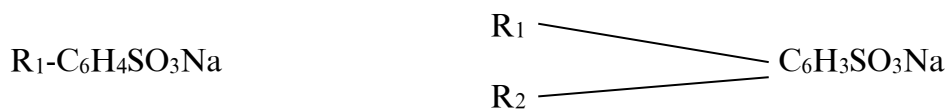
(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

Vəşirova Təranə Abbas qızı

(54) Neftlə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi.

(54)(57) Neftlə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi tətbiq edilir. Tərkibi mono- və dialkilbenzolsulfo turşusunun natrium duzundan ibarətdir:

burada, R_1 -alkil radikalı olub, 10-12 karbon atomundan, R_2 -alkil radikalı olub, 5-7 karbon atomundan ibarətdir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

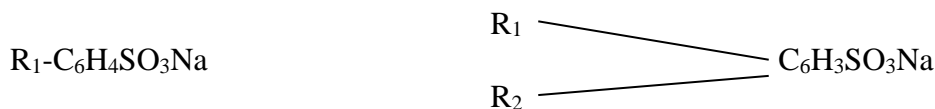
(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

Баширова Тарана Аббас кызы

(54) Очиститель нефтезагрязнённых земель.

(54)(57) Применение азолята А, который представляет собой смесь натриевых солей монодиалкилбензолсульфокислот

где, R_1 -алкильный радикал, содержащий 10-12 атомов углерода;

R_2 -алкильный радикал, содержащий 5-7 атомов углерода в качестве очистителя нефтезагрязнённых земель.

(11) İ 2000 0141

(21) N 99/001277

(22) 30.03.95

(51) A 01 N 7/00, J 09 K 17/00

(71)(73) Azərbaycan İnşaat-mühəndisləri Universiteti

(72) İskəndərov İslam Əsəd oğlu

Jəfərov Maarif Əli oğlu

Rənahov Tahir Musa oğlu

Musayev Zabit Səməd oğlu

(54) Temperatur-tezlik çevirijisi.

(54)(57) Temperatur-tezlik çevirijisi, tərkibinə iki jərəyan generatoru, termistor və rezistordan ibarət olan rezistiv körpü, integrator, komparator daxil olmaqla onunla

fərqlənir ki, onun tərkibinə xəttləşdirmə elementi daxil edilib, integrator və komparator azgünlü və tez işləyən əməliyyat gücləndirijilərində yerinə yetirilib, belə ki, rezistiv körpünün qolu integratorun birinji girişinə, onun çıxışı isə ikinji girişi ümumi şinlə birləşmiş komparatorun birinji girişi ilə birləşib, xəttləşdirmə elementi əks əlaqədə integratorun girişi və komparatorun çıxışı arasında qoşulub, astana signalının şini isə integratorun ikinji girişinə qoşulub.

(71)(73) Azərbaycanın İnженерно-строительный Университет

(72) Искендеров Ислам Асад оглы

Джафаров Маариф Али оглы

Панахов Таир Муса оглы

Мусаев Забит Самед оглы

(54) Преобразователь температура-частота.

(54)(57) Преобразователь температура-частота, содержащий генератор двух токов, резистивный мост, содержащий термистор и резисторы, интегратор, компоратор, отличающийся тем, что в него введен элемент линеаризации, интегратор и компоратор выполнены на маломощных и быстродействующих операционных усилителях, причём плечо резистивного моста подключено к первому входу интегратора, выход которого соединён с общей шиной, элемент линеаризации включён в обратной связи между входом интегратора и выходом компоратора, а шина порогового сигнала подключена к второму входу интегратора.

(11) İ 2000 0111

(21) N 95/000577

(22) 24.02.95

(51) A 01 N 7/00, J 09 K 17/00

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həji Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

Bəşirova Təranə Abbas qızı

Rüstəmovə Elbə Ehsan qızı

(54) Neft ilə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi.

(54)(57) Parafinli neftin aromatsizləşdirilməsi fraksiyası (180-320⁰ S) zamanı alınan sulfonat neftlə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi kimi tətbiq edilir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрехимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаетва Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

Баширова Тарана Аббас кызы

Рустамова Эльба Эйсан кызы

(54) Очиститель нефтезагрязнённых земель.

(54)(57) Применение сульфоната, полученного из фракции парафинистого деароматизированного керосина (180-320⁰ С) в качестве очистителя нефтезагрязнённых земель.

(11) İ 2000 0108
 (21) N 4203183/15
 (22) 15.08.86
 (51) A 01 N 25/22, 43/50
 (71)(73) Amerijan Jyanamid Jompany, USA
 (72) Vilyam Stiven Steller
 Rodcer Çarlz Keynts
 (54) Herbisidli kompozisiya.

(54)(57) Herbisid kompozisiya, 2-(4-izopropil-4-metil-5)-okso-2-imidazolin-2-nikotin turşusunun dizopropiiamin duzu əsasında qeyri-ion səthi aktiv maddə və su daxil olmaqla aktiv maddə kimi tətbiqində onunla fərqlənir ki, ona əlavə olaraq, kompozisiyanın pH qiyməti 7 təmin edən qədər komponentlərin aşağıdakı nisbətində xlorid turşusu daxil edilir, kütlə %:

Aktiv maddə	22,57
səthi aktiv maddə	28,0
su ve xlorid turşusu	qalanı

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США
 (72) Вильям Стивен Стеллер
 Роджер Чарльз Кейнтц
 (54) Гербицидная композиция.

(54)(57) Гербицидная композиция на основе диизопропиламинной соли 2-(4-изопропил-4-метил-5)-оксо-2-имидазолин-2-никотиновой кислоты в качестве активного вещества, включающее неионное поверхностно-активное вещество и воду, отличающееся тем, что с целью повышения стабильности активного вещества, она содержит дополнительно соляную кислоту в количестве обеспечивающем значение pH композиции 7, при следующем соотношении компонентов, мас. %:

Активное вещество	22,57
Поверхностно-активное вещество	28,0
Вода и соляная кислота	остальное.

(11) İ 2000 0148
 (21) N 96/000831
 (22) 25.07.95
 (51) A 01 N 25/26, 63/00

(71)(73) Amerijan Jyanamid Jompany, USA

(72) Əhməd Fəhrudin

(54) Örtüklü pestisid agentlər, onların alınması üsulu və pestisid kompozisiya.

(54)(57) 1. Matris ilə əhatə olunmuş pestisidi təsvir edən örtüklü pestisid agent onunla fərqlənir ki, matrisin tərkibi % çək.:

pH-dan asılı polimer	2-25
plastifikator	5-dək
ultrabənövşəyi protektor	5-45
stilben törəməsi	75-dək
dezinteqrasiyaediji agent	10-dək
quru maddənin axıjılığını artırmaq/yapışqanlılığı azaltmaq üçün əlavə	10-dək

2. Bənd 1-ə görə örtüklü pestisid agent onunla fərqlənir ki, pestisid agentlə matris arasındakı nisbətər intervalı 1:1-dən 1:10-dək təşkil edir.

3. Bənd 1-ə görə örtüklü pestisid agent onunla fərqlənir ki, pestisid agent inteksid patogeni göstərir; pH-dan asılı olan polimer metakril turşusu və metilmetakrilatın sopolimerdən, metakril turşusu və metilmetakrilatın sopolimerləri və malein anhidridi və stiolun sopolimerinin qarışığından təşkil olunmuş qruplardan seçilir; plastifikator polietilenqlikol, polipropilenqlikol, dietilftalat, limon turşusunun mürrəkəb efiri, gənəgərçək yağı və triasetindən təşkil olunmuş qruplardan seçilir; ultrabənövşəyi protektor karbon hisi, benzofenon, boya və titan iki oksiddən təşkil olunmuş qruplardan seçilir; dezinteqrasiyaediji agent formaldehidin politsiklik aromatik birləşmələrin sulfolaşma məhsulları ilə kondensasiyası duzlarından, hidrofilyl nişastadan (dekstrandan) karboksimetilsellüloz və polivinilpirrolidondan təşkil olunmuş qruplardan seçilir; quru maddənin axıjılığının artırılması/yapışqanlılığın azaldılması üçün olan əlavə talk, maqniyum və kalsium stearatlar və kalsium sulfatdan təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

4. İlkin komponentlərin qarışdırılması və onların həllediji ilə işlənməsi daxil olan örtüklü pestisid agentin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona daxildir:

sulu qarışığın polimerin pH-dan asılı olaraq hazırlanması və plastifikatordan asılılıq vəjib deyil;

polimerin pH-dan asılı olaraq (a) mərhələsindəki qarışığın pH-ın bu polimerin duzlaşdırılmasının pH-dan artıq qiymətə çatdırılmaqla həll edilməsi;

pestisid agent mərhələsindəki məhlula ultrabənövşəyi protektorun, stilbenin törəməsi vəjib deyil, dezinteqrasiyaediji agent vəjib deyil və quru maddənin axıjılığının artırılması/yapışqanlılığın azaldılması üçün əlavələr və homogen suspenziya alınana kimi qarışdırılması vəjib deyil;

homogen suspenziyanın qurudulması (vəjib deyil);

quru maddənin xırdalanması.

5. 4-jü bəndə görə üsul onunla fərqlənir ki, pH-dan asılı olaraq polimer metakril turşusu və metilmetakrilatın sopolimerləri metakril turşusu və metilmetakrilatın sopolimerləri və malein anhidridi və stiolun sopolimerinin qarışığından təşkil olunmuş qruplardan seçilir; plastifikator polietilenqlikol, polipropilenqlikol, dietilftalat, dibutilftala, limon turşusunun mürrəkəb efiri, gənəgərçək yağı və triasetindən təşkil olunmuş qrupdan seçilir; əsas ammonium hidroksid, qələvi və qələvi-torpaq metalların hidroksidindən təşkil olunmuş qrupdan seçilir; pestisid agent insektisid patogeni göstərir; ultrabənövşəyi protektor karbon hisi, benzofenon, boya və titan iki oksiddən təşkil olunmuş qrupdan seçilir; (b) mərhələsində pH-ın qiyməti

8,5-10-a çatdırılır; dezinteqrasiyaediji agent formaldehidin politsiklik aromatik birləşmələrinin sulfolaşma məhsulları ilə kondensasiyası məhsullarının duzlarından, hidrofily nişastadan (dekstrand) karboksimetilsellülozdan və polivinilpirrolidondan təşkil edilmiş qruplardan seçilir; quru maddənin axıjılığının artırılması/yapışqanlılığın azaldılması üçün olan əlavə talk, maqniyum və kalsium stearatlar və kalsium sulfatdan təşkil olunmuş qrupdan seçilir.

6. Bənd 5-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, plastifikator molekulyar çəkisi 300-dən 1000-ə kimi olan polietilenqlikoldur; əsas ammonium hidrosiddir; inteksid patogen vəhşi baramaqurdunun NPV-dən, AjMNPV L1, AjMNPV V8, V8VEGTDEL və V8VEGTDEL Aa1T və Heliotij zea NPV-dən təşkil olunmuş qrupdan seçilmiş virusdur; dezinteqrasiyaediji agent naftalinformaldehid kondensatının natrium sulfonatıdır və quru maddənin axıjılığının artırılması/yapışqanlılığın azaldılması üçün əlavə talkdır, örtüklü pestisid agentin hissəjklərinin ölçüsü 20 mkm-dən azdır.

7. İlkin komponentlərin qarışdırılması və onların həllediji ilə işlənməsi daxil olan örtüklü pestisid agentin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona daxildir:

qarışığı hazırlanması pH-dan asılı olan pestisid agentdən, ultrabənövşəyi protektorun, stilbenin törəməsi vəjib deyil, dezinteqrasiyaediji agent vəjib deyil və quru maddənin axıjılığının artırılması/yapışqanlılığın azaldılması asetondan, J₁-J₃-spirtdən və onların qarışığından təşkil olunmuş qrupdan seçilmiş həllediji əlavələr vəjib deyil;

homogen suspenziyanın qurudulması (vəjib deyil);
quru maddənin xırdalanması.

8. Bənd 7-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, üzvi həllediji aseton J₁-J₃-spirtin 1:9-dan 9:1 kimi nisbi intervalda qarışığıdır.

9. Bənd 7-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, pH-dan asılı polimer metakril turşusu və metilmetakrilatın sopolimeri, metakril turşusu və metilmetakrilatın sopolimerləri və malein anhidridi və stiolun sopolimeri qarışığından təşkil olunmuş qrupdan seçilir; plastifikator polietilenqlikol, polipropilenqlikol, dietilftalat, dibutilftalat, limon turşusunun mürrəkəb efiri, gənəgərçək yağı və triasetindən təşkil olunmuş qrupdan seçilir; ultrabənövşəyi protektor karbon hisi, benzofenon, boya və titan iki oksiddən təşkil olunmuş qrupdan seçilir; dezinteqrasiyaediji agent formaldehidin politsiklik aromatik birləşmələrinin sulfolaşma məhsulları ilə kondensasiyası məhsullarının duzlarından, hidrofily nişastadan (dekstrand) karboksimetilsellülozdan və polivinilpirrolidondan təşkil olunmuş qruplardan seçilir; quru maddənin axıjılığının artırılması/yapışqanlılığın azaldılması üçün olan əlavə talk, maqniyum və kalsium stearatlar və kalsium sulfatlardan təşkil olunmuş qrupdan seçilir və J₁-J₃-spirti izopropanoldur.

10. Örtüklü pestisid agent və köməkçi komponentlər daxil olan pestisid kompozisiya onunla fərqlənir ki, ona daxildir, %:

nəmləndiriji	2-25
parçalayiji agent	2-40
aşqar	10-70
axıjılıq qabiliyyətinin artırılması üçün əlavə	1-10
pH modifikatoru	20-dək
örtüklü pestisid agent	5-75

örtüklü pestisid agentin matrisinin tərkibinə daxildir:

pH-dan asılı polimer	2-25
plastifikator	5-dək

ultrabənövşəyi protektor	5-45
stilben törəməsi	75-dək
dezinteqrasiyaediji agent	10-dək
quru maddənin axılığının artırmaq/yarışqanlılığı azaltmaq üçün əlavə	10-dək

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Ахмед Фахруддин

(54) Пестицидные агенты с покрытием, способ получения и пестицидная композиция.

(54)(57) 1. Пестицидный агент с покрытием, представляющий пестицид, окружённый матрицей, отличающийся тем, что матрица содержит в % вес.:

зависимый от рН полимер	2-25
пластификатор	до 5
ультрафиолетовый протектор	5-45
производное стильбена	до 75
дезинтегрирующий агент	до 10
добавку для повышения текучести сухого продукта/уменьшения липкости	до 10

2. Пестицидный агент с покрытием по п.1, отличающийся тем, что интервал соотношений между пестицидным агентом и матрицей составляет от 1:1 до 1:10.

3. Пестицидный агент с покрытием по п.1, отличающийся тем, что пестицидный агент представляет собой инсектицидный патоген: зависимый от рН полимер выбирают из группы, состоящей из сополимера метакриловой кислоты и метилметакрилата, смеси сополимеров метакриловой кислоты и метилметакрилата и сополимера малеинового ангидрида и стирола; пластификатор выбирают из группы, состоящей из полиэтиленгликоля, полипропиленгликоля, диэтилфталата, сложного эфира лимонной кислоты, касторового масла и триацетина; ультрафиолетовый протектор выбирают из группы, состоящей из углеродной сажи, бензофенона, красителя и двуокиси титана; дезинтегрирующей агент выбирают из группы, состоящей из солей продуктов конденсации формальдегида с продуктами сульфирования полициклических ароматических соединений, гидрофильного крахмала (декстрана), карбоксилметилцеллюлозы и поливинилпирролидона, добавку для повышения текучести сухого продукта/уменьшения липкости выбирают из группы, состоящей из талька, стеаратов магния и кальция и сульфата кальция.

4. Способ получения пестицидного агента с покрытием смешением исходных компонентов и обработкой их растворителем, отличающийся тем, что включает:

приготовление водной смеси зависимо от рН полимера и необязательно пластификатора;

растворение зависимо от рН полимера путём доведения рН смеси до величины, превышающий рН солиubilизации этого полимера;

добавление к раствору со стадии пестицидного агента, ультрафиолетового протектора, необязательно производного стильбена, необязательно дезинтегрирующего агента и необязательно добавки для повышения текучести

сухого продукта/уменьшения липкости, и смешение до получения гомогенной суспензии;

сушка гомогенной суспензии, и необязательно;

измельчение сухого продукта;

5. Способ по п.4, отличающийся тем, что зависимый от рН полимер выбирают из группы, состоящей из сополимера метакриловой кислоты и метилметакрилата, смеси сополимеров метакриловой кислоты и метилметакрилата и сополимера малеинового ангидрида и стирола; пластификатор выбирают из группы, состоящей из полиэтиленгликоля, полипропиленгликоля, диэтилфталата, дибутилфталата, сложного эфира лимонной кислоты, касторового масла и триацетина; основание выбирают из группы, состоящей из гидроокиси аммония, гидроокиси щелочного и щелочно-земельного металла; пестицидный агент представляет собой инсектицидный патоген: ультрафиолетовый протектор выбирают из группы, состоящей из углеродной сажи, бензофенона, красителя и двуокиси титана; величину рН доводят до 8,5-10; дезинтегрирующий агент выбирают из группы, состоящей из солей продуктов конденсации формальдегида с продуктами сульфирования полициклических ароматических соединений, гидрофильного крахмала (декстрана), карбоксилметилцеллюлозы и поливинилпирролидона; и добавку для повышения текучести сухого продукта/уменьшения липкости выбирают из группы, состоящей из талька, стеаратов магния и кальция и сульфата кальция.

6. Способ по п.5, отличающийся тем, что пластификатор представляет собой полиэтиленгликоль, имеющий молекулярный вес от 300 до 1000; основание представляет собой гидроокись аммония; инсектицидный патоген представляет собой вирус, выбираемый из группы состоящей из NPV дикого шелкопряда, AcMNPV E2, AcMNPV L1, AcNPV V8, V8vEGTDEL AaIT и Heliotic zea NPV дезинтегрирующий агент представляет собой сульфонат натрия нафталинформальдегидного конденсата; и добавка для повышения текучести сухого продукта/уменьшения липкости представляет собой тальк, где пестицидный агент с покрытием имеет размер частиц менее 20 мкм.

7. Способ получения пестицидного агента с покрытием смешением исходных компонентов и обработкой их растворителем, отличающийся тем, что включает:

приготовление смеси из зависимого от рН полимера, пестицидного агента, необязательно пластификатора, ультрафиолетового протектора, необязательно производного стильбена, необязательно дезинтегрирующего агента и необязательно добавки для повышения текучести сухого продукта/уменьшения липкости в органическом растворителе, выбираемом из группы, состоящей, С₁-С₃-спирта и их смесей;

сушку гомогенной суспензии; и необязательно;

измельчение сухого продукта со стадии.

8. Способ по п.7, отличающийся тем, что органический растворитель представляет собой смесь ацетона и С₁-С₃-спирта в интервале соотношений от 1:9 до 9:1.

9. Способ по п.7, отличающийся тем, что зависимый от рН полимер выбирают из группы состоящей из сополимера метакриловой кислоты и метилметакрилата, смеси сополимеров метакриловой кислоты и метилметакрилата и сополимера малеинового ангидрида и стирола; пестицидный агент представляет собой инсектицидный патоген; пластификатор выбирают из группы, состоящей из полиэтиленгликоля, полипропиленгликоля, диэтилфталата, дибутилфталата, сложного эфира лимонной кислоты, касторового масла и триацетина; ультрафиолетовый протектор выбирают из группы, состоящей из углеродной сажи, бензофенона, красителя и двуокиси титана; дезинтегрирующий агент выбирают из группы, состоящей из солей

продуктов конденсации формальдегида с продуктами сульфирования полициклических ароматических соединений, гидрофильного крахмала (декстрана), карбоксиметилцеллюлозы и поливинилпирролидона; добавку для повышения текучести сухого продукта/уменьшения липкости выбирают из группы, состоящей из талька, стеаратов магния и кальция и сульфата кальция, и С₁-С₃-спирт представляет собой изопропанол.

10. Пестицидная композиция, включающая пестицидный агент с покрытием и вспомогательные компоненты, отличающаяся тем, что содержит в % вес.:

увлажнитель	2-25	
диспергирующий агент		2-40
наполнитель	10-70	
добавку для повышения текучести	1-10	
модификатор рН		до 20
пестицидный агент с покрытием	5-75	

который представляет матрицу состава, %вес:

зависимый от рН полимер	2-25	
пластификатор		до 5
ультрафиолетовый протектор		5-45
производное стильбена		до 75
дезинтегрирующий агент		до 10
добавку для повышения текучести уменьшения липкости сухого продукта		до 10

(11) İ 2000 0120

(21) N 96/000737

(22) 16.03.95

(51) A 01 N 33/04, 33/08

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimyə İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

Vəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu

(54) Arpa bitkisi üçün boy maddəsi.

(54)(57) Ümumi formulu R₂JONHONa olan (R-7-9 karbon atomu saxlayan alkil radikalıdır) reagent İM-50-hidroksan turşularının natrium duzlarının qarışığı arpa bitkisi üçün boy maddəsi kimi tətbiq edirlər.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

Баширов Рашадат Исмаил оглы

(54) Стимулятор роста ячменя.

(54)(57) Применение реагента ИМ-50 – смеси натриевых солей гидроксамовых кислот, общей формулы:

где, R-алкильный радикал, содержащий 7-9 атомов углерода, в качестве стимулятора роста ячменя.

(11) İ 2000 0122

(21) N 95/000588

(22) 02.01.95

(51) A 01 N 33/04, 33/08

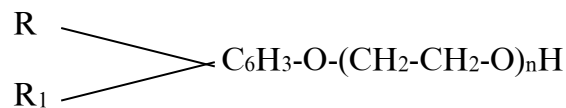
(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həji Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

(54) Pambıq bitkisi üçün defoliant.

(54)(57) OP-7 və OP-10-nun sulu məhlulu defoliant kimi tətbiq edilir, həmin maddələr mono- və dialkilfenolların polietilenqlikol efirlərinin qarışığından ibarət olub, ümumi formulu belədir:

R-alkil radikalı olub, 8-10 karbon atomundan ibarətdir. R₁=R və ya H.
OP-7 üçün n=6-7; OP-10 üçün isə 10-12-dir.

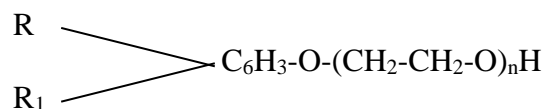
(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

(54) Дефолиант хлопчатника.

(54)(57) Применение водных растворов ОП-7 и ОП-10, представляющих собой смесь полиэтиленгликолевых эфиров моно- и диалкилфенолов, общей формулы:

где, R- алкильный радикал, содержащий 8-10 атомов углерода; R₁=R или H;
n= 6-7 для ОП-7, а для ОП-10 n=10-12, в качестве дефолианта хлопчатника.

- (11) İ 2000 0137
 (21) N 94/000422
 (22) 07.09.94
 (51) A 01 N 33/04, 33/08
 (71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
 (72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
 Məmmədov Qərib Şamil oğlu
 (54) Arpa bitkisi üçün boy maddəsi.

(54)(57) Oksigenləşmiş uayt spiriti və osidolun 1:1 nisbəti qarışığından alınan FR-1 arpa bitkisi üçün boy maddəsi kimi tətbiq olunur.

- (71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
 (72) Исоева Фариде Гаджи Ага кызы
 Мамедов Гариб Шамиль оглы
 (54) Стимулятор роста ячменя.

(54)(57) Применение ФР-1, представляющего собой смесь окисленного уайт спирита и асидола в соотношении 1:1, в качестве стимулятора роста ячменя.

- (11) İ 2000 0113
 (21) N 95/000512
 (22) 24.02.95
 (51) A 01 N 33/08
 (71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
 (72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
 İsmiyev Arif İdris oğlu
 Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu
 Məmmədov Qərib Şamil oğlu
 (54) Hidroksi əvəzli diazakraun efirlərinin tərəvəz bitkiləri üçün boy maddəsi kimi tətbiqi.

(54)(57) Hidroksi əvəzli diazakraun efirlərinin tərəvəz bitkiləri üçün boy maddəsi kimi tətbiq edilir, ümumi formulu belədir:

- (71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
 (72) Исоева Фариде Гаджи Ага кызы

Исмиев Ариф Идрис оглы
 Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы
 Мамедов Гариб Шамиль оглы

(54) Применение гидроксизамещённых диазакраун-эфиров в качестве стимуляторов роста овощных культур.

(54)(57) Применение гидроксизамещённых диазакраун-эфиров общей формулы:

где: R= CH₃, H, C₂H₅, CH₂=CHCH₃, H-C₄H₉, в качестве стимуляторов роста овощных культур.

(11) İ 2000 0114

(21) N 95/000514

(22) 23.02.95

(51) A 01 N 33/08

(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı

İsmiyev Arif İdris oğlu

Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

(54) Tioəvəzli diazakraun efirlərinin pambıq bitkisi üçün boy maddəsi kimi tətbiqi.

(54)(57) Tioəvəzli diazakraun efirləri pambıq bitkisinin boy maddəsi kimi tətbiq edilir. Tioəvəzli diazakraun efirlərinin ümumi formulu belədir:

R= SN₃, S₂N₅, SN₂=SN-SN₃

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Исмиев Ариф Идрис оглы

Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

(54) Применение тиозамещённых диазакраун-эфиров в качестве стимуляторов роста хлопчатника.

(54)(57) Применение тиозамещённых диазакраун-эфиров общей формулы:

где: R= CH₃, C₂H₅, CH₂=CH-CH₃, в качестве стимуляторов роста хлопчатника.

(11) İ 2000 0138
 (21) N 94/000420
 (22) 07.09.94
 (51) A 01 N 47/48
 (71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
 (72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
 Məmmədov Qərib Şamil oğlu
 (54) Arpa bitkisi üçün boy maddəsi.

(54)(57) Reagent – ТК-о-изопропил-N-етил-тиокарбонат (S₃N₇ OCSNHC₂H₅) арпа bitkisi üçün boy maddəsi kimi tətbiq edilir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
 (72) Исаяева Фарида Гаджи Ага кызы
 Мамедов Гариб Шамиль оглы
 (54) Стимулятор роста ячменя.

(54)(57) Применение реагент-ТК-о-изопропил -N-этилтионокарбамата C₃H₇ OCSNHC₂H₅ в качестве стимулятора роста ячменя.

(11) İ 2000 0123
 (21) N 4614280/13
 (22) 09.09.94
 (51) A 23 L 1/10, B 02 J 4/06, B 02 J 9/04
 (71)(73)Buehler A.G.
 (72) Verner Baltensperger
 Kristian Lippuner
 (54) Dənli bitkilərin üyüdülmüş məhsullarının alınması üsulu və dən üyüdən dəyirman.

(54)(57) 1. Dənli bitkilərin üyüdülmüş məhsullarının alınması üsulu, dənli bitkilərin vallı dəzqahda üyüdülməsi və alınmış məhsulların ələkdən keçirilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, üyütmə vallı dəzqah sistemi vasitəsilə iki dəfə yerinə yetirirlər.
 2. 1-ji bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, ələkdən keçirdikdən sonra, materialı əlavə olaraq birqat üyüdürlər, bundan sonra isə materialı əlavə olaraq ələkdən keçirirlər.

3. 1-ji və 2-ji bəndlər üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, əlavə ikiqat üyütmələrin sayını 4-6 intervalında müəyyən edirlər.
4. 1-ji və 3-jü bəndlər üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, əlavə birqat üyütmələrin sayını 2-6 intervalında müəyyən edirlər.
5. Dənli bitkilərin üyüdülmüş məhsullarını almaq üçün dən üyüdən dəyirman, belə ki, onun tərkibində, jüt vallı 12-20 üyütmə sistemi və mexaniki ələkər və ya ələkdən keçirmə maşınının hissələri ilə birlikdə ələkdən keçirmə sistemi mövjudur, onunla fərqlənir ki, ən azı, iki üyütmə sistemi ələkdən keçirmə sistemi olmadan, iki jüt val arasında, ikiqat yerinə yetirilib.
6. 5-ji bənd üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, hər bir iki ikiqat üyütmə sistemlərindən biri, iki jüt, biri-birinin üzərində yerləşdirilmiş, səkkiz vallı dəzgah kimi yerinə yetirilib.
7. 5-ji və ya 6-ji bənd üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, onun tərkibində, ikiqat və ya birqat üyütmə sistemindən sonra, ələkdən keçirmə sisteminə malik ikiqat və birqat üyütmə sistemlərinin birləşməsi vardır.
8. 5-7-ji bəndlər üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, o, birləşmədə, həm səkkiz vallı, həm də dörd vallı dəzgalara malikdir.
9. 5-8-ji bəndlər üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, səkkiz vallı dəzgalarda, yuxarıda yerləşdirilmiş val jütləri, yüklənmənin tənzimlənməsi sistemi ilə və məhsulu yuxarıda yerləşdirilmiş val jütlərindən aşağıda yerləşdirilmiş val jütlərinə bilavasitə ötürmək üçün, qıf şəkilli qurğu ilə təjhiz edilib.
10. 5-9-ju bəndlər üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, səkkiz vallı dəzgahda, yuxarı və aşağı val jütlərinin qidalanma kameraları, aspirasiya qurğusu ilə birləşdirilibdir.
11. 5-10-ju bəndlər üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, biri-birinin üzərində yerləşdirilmiş val jütləri əsas etibarilə, ümumi idarə edilən dayandırma qurğusuna malikdir.
12. 5-11-ji bəndlər üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, ikiqat üyütmə sistemləri ələkdən keçirmə sistemləri ilə birləşdirilibdir, belə ki, onların ələkdən keçirmə səthləri, birqat üyütmə sistemləri ilə birləşdirilmiş uyğun sistemlərin ələkdən keçirmə səthlərindən 20-50% böyükdür.
13. 5-12-ji bəndlər üzrə dən üyüdən dəyirman, onunla fərqlənir ki, o, üyütmə yarığı ilə birləşdirilmiş, məsafədən idarə etmə sistemi, hər bir üyütmə məsələsi üçün, üyütmə yarığının tənzimlənməsi və emal və nəql edilmə vasitələrinin digər verilmiş qiymətləri üçün səjiyyəvi olan kəmiyyətlərin yığılması və təkrar istifadə edilməsi üçün hesablama vasitələri və üyütmə yarığını tənzimləyən qurğu ilə təjhiz edilib.

(71)(73) Бюлер АГ

(72) Вернер Бальтеншпергер

Кристиан Липпунер

(54) Способ получения продуктов помола зерновых культур и мукомольная мельница.

(54)(57) 1. Способ получения продуктов помола зерновых культур, включающий размол на валцовых станках и просеивание полученных продуктов, отличающийся тем, что с целью расширения ассортимента конечного продукта и упрощение способа, размол на вальцовом станке проводится дважды через систему двойного размола.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что материал после просеивания подвергают дополнительному однократному размолу, после которого материал дополнительно просеивают.
3. Способ по пп.1 и 2, отличающийся тем, что кратность двойного размола устанавливают в пределах 4-6.
4. Способ по пп.1-3, отличающийся тем, что кратность дополнительного одинарного размола устанавливают в пределах 2-6.
5. Мукомольная мельница для получения продуктов помола зерновых культур, включающая 12-20 размольных систем с вальцовыми парами и просеивающие системы с отсевами или отделениями просеивающей машины, отличающаяся тем, что по меньшей мере, две размольные системы выполнены двойными без просеивающей системы между двумя парами вальцов.
6. Мукомольная мельница по п.5, отличающаяся тем, что каждая из двух двойных размольных систем выполнена в виде восьмивальцового станка с двумя расположенными друг над другом парами вальцов.
7. Мукомольная мельница по п.5 или 6, отличающаяся тем, что она содержит комбинации двойных и одиночных размольных систем с просеивающей системой после двойной или одиночной размольной системы.
8. Мукомольная мельница по п.5-7, отличающаяся тем, что она имеет в комбинации как восьмивальцовые, так и четырёхвальцовые станки.
9. Мукомольная мельница по п.5-8, отличающаяся тем, что в восьмивальцовых станках расположенная сверху пара вальцов снабжена регулируемой системой загрузки и воронкообразным устройством для передачи продукта непосредственно от расположенной сверху пары вальцов к расположенной внизу паре вальцов.
10. Мукомольная мельница по пп.5-9, отличающаяся тем, что в восьмивальцовом станке камеры питания верхней и нижней пар вальцов с устройством аспирации.
11. Мукомольная мельница по пп.5-10, отличающаяся тем, что расположенные друг над другом пары вальцов имеют предпочтительно общее управляемое устройство выключения.
12. Мукомольная мельница по пп.5-11, отличающаяся тем, что двойные размольные системы сопряжены с просеивающими системами, просеивающие поверхности которых на 20-50% больше просеивающих поверхностей соответствующих систем, сопряжённых с одиночными размольными системами.
13. Мукомольная мельница по пп.5-12, отличающаяся тем, что она снабжена устройством регулирования мелющей щели и сопряжённые с ней системой дистанционного управления, вычислительными средствами для накопления и повторного вызова специфических для каждой задачи размола регулировок мелющей щели и остальных заданных величин средств переработки и транспортировки.

(11) I 2000 0107

(21) N 94/000248

(22) 28.12.93

(51) A 24 B 15/02

(76) Həsənov Əflatun Mürsəl oğlu

Səmədov Etibar Əli oğlu

(54) Tütün xammalının qurudulması üsulu.

(54)(57) 400-1000 MHz tezliklə İYT isitməklə eyni zamanda hava üfürmək yolu ilə tütün xammalının qurudulması üsulu onunla fərqlənir ki, tütün xammalı 1 dəqiqə müddətində kəskin soyudulmaya, sonra 20 dəqiqə ərzində İYT isidilməyə uğradılır.

(76) Гасанов Афлатун Мурсал оглы

Самедов Этибар Али оглы

(54) Способ сушки табачного сырья.

(54)(57) Способ сушки табачного сырья путём СВЧ нагрева при частоте 400-1000 МГц с одновременной продувкой воздухом отличающейся тем, что табачное сырьё подвергается резкому охлаждению в течение 1 минуты с последующим СВЧ нагревом в течении 20 минут.

(11) İ 2000 0097

(21) N 99/001381

(22) 24.07.98

(51) A 61 B 17/58

(76) Abdullayev Azər Jəfər oğlu

(54) Osteosintez üçün Abdullayev A.J. aparatı.

(54)(57) Osteosintez üçün aparat, iki yivli ştanqdan və stercen və ya millər bərkidilmiş milsaxlayanlardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, əlavə olaraq, milsaxlayanla eyni hündürlükdə yerləşən iki yivli ştanqa paralel quraşdırılan daha iki yivli ştanqla təjhiz olunmuşdur, həm də milsaxlayanlar dairəvi formada olub, stercen və ya millər üçün xaç şəklində açılmış dörd deşikli və eyni zamanda boltlar üçün dörd deşikli hazırlanmışlar, yivli ştanqlar isə elə yerləşdirilmişdir ki, onların birində milsaxlayanlar durur, qalanları isə qurğuda hər biri iki milsaxlayana bərkidilir.

(76) Абдуллаев Азер Джафар оглы

(54) Аппарат Абдуллаева А.Д. для остеосинтеза.

(54)(57) Аппарат для остеосинтеза, содержащий две резьбовые штанги и спицедержатели с установленными в них стержнями, отличающийся тем, что аппарат дополнительно снабжён двумя резьбовыми штангами, установленными параллельно относительно двух других резьбовых штанг, находящихся на одинаковой высоте относительно спицедержателей. Причём спицедержатели выполнены круглыми с четырьмя отверстиями, выполненными крест-накрест относительно друг друга для установки стержней и соответственно четырьмя отверстиями для болтов, а резьбовые штанги расположены так, что на одной из них находятся спицедержатели, а остальные фиксируют каждая по два спицедержателя в сборе.

(11) İ 2000 0144
 (21) N 98/001103
 (22) 03.03.98
 (51) A 61 F 5/04
 (76) Quliyev Əcdər Məmmədqulu oğlu
 (54) Uşaqların bud-çanaq oynaqının patologiyasının müalicəsi üçün aparat.

(54)(57) Aralayıcıdan, aşağı ətraf fiksatorlarından və aralayıcı üzərində qapalı diyirjəkdən ibarət olan, uşaqlarda bud-çanaq oynaqının patologiyasının müalicəsi üçün təqdim olunan aparat başqalarından onunla fərqlənir ki, fiksatorlar plastmas boyunduruqlar şəklində hazırlanmışdır, bir-biri ilə qövsvari profil bərkidijiləri, əlavə aralayıcı və künjülükler vasitəsi ilə birləşdirilmişdir, həmçinin boyunduruqların bir hissəsi lövhə ilə güjləndirilmişdir.

(76) Кулиев Аждар Мамедгулу оглы
 (54) Аппарат для лечения детей с патологией тазобедренного сустава.

(54)(57) Аппарат для лечения детей с патологией тазобедренного сустава, содержащий распорку и фиксаторы нижних конечностей, шарнирно укрепленных на распорке, отличающийся тем, что фиксаторы выполнены в виде пластмассовых хомутов, соединенных дугообразными профильными креплениями, дополнительной распоркой и угольниками, причём одна из частей хомутов дополнительно укреплена пластиной.

(11) İ 2000 0100
 (21) N 99/001258
 (22) 28.09.98
 (51) A 61 K 7/00
 (76) Əliyeva Nərgiz Hüseyn qızı
 (54) “Nərgiz” losyonu.

(54)(57) Tərkibində spirt və su olan, uzun dərisinə qulluq üçün losyon, onunla fərqlənir ki, tərkibində əlavə olaraq komponentlərin aşağıdakı nisbətində limon ekstraktı, çobanyastığı çiçəklərinin jövhəri, su zanbağı ləçəklərinin jövhəri və qızılqül ləçəklərinin jövhəri var, küt.%-lə:

96%-li spirt	18-22
limon ekstraktı	18-22
çobanyastığı çiçəklərinin jövhəri	18-22
su zanbağı ləçəklərinin jövhəri	10-12
qızılqül ləçəklərinin jövhəri	8-10
su	18-22

(76) Алиева Наргиз Гусейн кызы
 (54) Лосьон “Наргиз”.

(54)(57) Лосьон по уходу за кожей лица, включающий спирт и воду, отличающийся тем, что дополнительно содержит лимонный экстракт, настой лепестков ромашки, настой лепестков лилии водяной и настой лепестков розы, при следующем соотношении компонентов, мас. %:

спирт 96%	18-22
лимонный экстракт	18-22
настой лепестков ромашки	18-22
настой лепестков лилии водяной	10-12
настой лепестков розы	8-10
вода	18-22

(11) İ 2000 0170

(21) N 4614544/14

(22) 10.07.89

(51) A 61 K 9/00, 31/59, A 61 F 13/20

(71)(73) SSPL Seyf SEKS Produkts Laysensinq (Fra)

(72) Cak Culyen Oqro

(54) Jinsi yolla ötürülən xəstəliklərin profilaktikası üçün tərkib və həmin xəstəliklərin profilaktikası üçün uşaqlıq yolu tamponu.

(54)(57)1. Jinsi yolla ötürülən xəstəliklərin profilaktikası üçün tərkib, içərisində fəal maddə və dolduruju olmaqla, onunla fərqlənir ki, tərkibi ən azı bir virus əleyhinə və/və ya bakteriya əleyhinə maddədən, fəal komponentin selikli qışaya nüfuz etməsini yavaşından maddə – dimetilpolisiloksandan ibarətdir və bu zaman yavaşından maddə aşağıdakı nisbətlərdə (çəki %):

fəal maddə	0,2-1,5
yavaşından maddə	0,875-4,2
dolduruju	su

örtükəyaratma xassəsinə malik olur.

2. 1-ji bəndə uyğun tərkib, onunla fərqlənir ki, spermasid agent – benzalkonium xlorid və/və ya nonoksinol 9 vardır və komponentləri aşağıdakı tərkibdədir (çəki %):

benzalkonium xlorid	0,5-1,0
nonoksinol 9	0,25-1,0

3. Jinsi yolla ötürülən xəstəliklərin profilaktikası üçün uşaqlıq yolu tamponu, məsaməli materialdan hazırlanmaqla, onunla fərqlənir ki, məsaməli material kimi açıq yuvaları olan köpüklü material və yə sıxlığı 15-28mq/sm³, jırılmağa davamlılığı 70-100kPa və yuvalarının ölçüləri 0,53-0,67mm olan köpüklü poliuretaneferdən istifadə edilmişdir və bu zaman o, daxilində dərman profilaktik preparatları olan tərkiblə hopdurulmuşdur.

(71)(73) ССПЛ Сейф Секс Продактс Лайсенсинг, Франция

(72) Жак Жюлбен Огро

(54) Состав для профилактики болезней, передаваемых половым путём и вагинальный тампон для профилактики болезней, передаваемых половым путём.

(54)(57) 1. Состав для профилактики болезней, передаваемых половым путём, содержащий активное вещество, наполнитель, отличающийся тем, что он содержит по меньшей мере, одно противовирусное или антибактериальное вещество, вещество-замедлитель проникновения активного компонента в слизистую оболочку – диметилполисилоксан при этом вещество замедлитель является плёнкообразующим при следующем содержании компонентов(вес.%):

активное вещество	0,2-1,5
замедлитель	0,875-4,2
наполнитель	вода

2. Состав по п.1, отличающийся тем, что он содержит по меньшей мере один спермицидный агент – хлорид бензалкония и/или ноноксинол при следующем содержании компонентов(вес.%):

хлорид бензалкония	0,5-1
ноноксинол	0,25-1

3. Вагинальный тампон для профилактики болезней, передаваемых половым путём, выполненный из пористого материала, отличающийся тем, что в качестве материала использован пеноматериал с открытыми ячейками или пенистый полиуретанэфир, имеющий плотность 15-28мг/см³, прочность на разрыв 70-100 кПа и размер ячеек 0,53-0,67 мм и пропитан составом, содержащим активное вещество – противовирусное или антибактериальное – спермицидный агент – хлорид бензалкония и/или ноноксинол, вещество-замедлитель – диметилполисилоксан, наполнитель – вода.

(11) I 2000 0150

(21) N 98/001150

(22) 16.01.96

(51) A 61 K 31/165, J 07 J 235/40

(71)(73) Amerijan Jyanamid Jompany, USA

(72) Yurqen Kurtse

Kristine Helene Qertrud Rudolf

Lüdviq Şreder

Qvido Albert

Anneroze Edit Elize Reniq

Evald Qerhard Ziverdinq

(54) Fitopatoqen göbələklərin məhv edilməsi üsulu, benzofenon törəmələri, fitopatoqen göbələklə törənmiş zədələnmədən bitkilərin müdafiə edilməsi üsulu, fungusid kompozisiya, benzofenonların alınması üsulu.

(54)(57) Fitopatoqen göbələklərin və ya onların səbəb olduğu xəstəliklərin, onların benzofenon törəmələri ilə işləmək yolu ilə məhv edilməsi üsulu onunla fərqlənir ki, benzofenon törəməsi kimi (1) formullu birləşmədən istifadə edilir:

burada R^1 halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkil qrupunu, sianoqrupu göstərir;

$m=0$ və ya 1,2,3 tam ədədləridir;

R^2 asılı olmayaraq halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkil qrupunu, J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu, nitroqrupu göstərir və ya R^1 və R^2 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman birlikdə $-JH=JH-JH=JH$ - zənjirini əmələ gətirə bilər;

R^3 – hidrogen və ya halogen atomunu, siano-, karboksi-, hidroksi- və ya nitroqrupu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkil qrupunu, J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu, J_1 - J_{10} -alkiltioqrupu, J_1 - J_{10} -alkilsulfinil, J_1 - J_{10} -alkilsulfonil və ya J_1 - J_{10} -alkil və ya formillə əvəz edilməsi mümkün olan aminoqrupu göstərir;

R^4 halogenlə və ya halogen atomu ilə əvəz edilmiş benzoillə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkil qrupunu göstərir;

R^5 hidrogen və ya halogen atomunu, nitroqrupu, J_1 - J_{10} -alkil qrupunu, J_1 - J_{10} -alkoksini göstərir ki, halogenlə, siano-, hidroksiqrup ilə, fenillə (J_1 - J_6 -alkillə və ya triflüormetillə əvəz edilməsi mümkün olan), fenoksi ilə, piridillə, karbomoillə, metoksifenilkarbomoillə, feniltiazolillə (fenil hissəsində, halogen, J_1 - J_6 -alkoksi, triflüormetildən seçilmiş 1-2 əvəzediji ilə əvəz edilən), tri(J_1 - J_6)alkilsilillə, J_3 - J_{10} -tsikloalkillə əvəz edilmələr mümkündür və ya

R^5 J_2 - J_6 -alkeniloksi-, J_2 - J_6 -alkiniloksi-, J_3 - J_{10} -tsikloalkiloksi-, hidroksi-, fenoksi-, tri(J_1 - J_6)alkilsililoksi-qrupu, ONa, -OK, -OJ(O) R^7 , OJHR⁸J(O) R^7 , SO₂-(J_1 - J_6)-alkil, SO-(J_1 - J_6)-alkili göstərir ya da

R^4 və R^5 birlikdə (J_1 - J_4)alkilenoksi-zənjirini əmələ gətirə bilərlər; n 0-a, 1 və ya 2 tam ədədlərinə bərabərdir;

R^6 asılı olmayaraq halogen atomunu və ya J_1 - J_{10} -alkili, J_2 - J_6 -alkeniloksini göstərir ki, fenillə, J_2 - J_6 -alkiniloksi, J_3 - J_{10} -tsikloalkiloksi, hidroksi, OJ(O) R^{10} -qrupu, J_1 - J_{10} -alkoksi ilə əvəz edilməsi mümkündür, J_1 - J_6 -alkil, halogen, nitro, siano, J_1 - J_6 -alkoksi, karbamoil, J_1 - J_6 -alkoksikarbonillərdən seçilmiş 1, 2 əvəzedijilərlə əvəz edilməsi mümkün olan fenillə, J_3 - J_{10} -tsikloalkillə, J_1 - J_6 -alkoksi, morfolinokarbonillə, (J_1 - J_6)dialkilamino, (J_1 - J_6)-alkoksi-(J_1 - J_6)-alkoksi, benzoksazolillə, naftillə, fenoksi ilə əvəz edilməsi vəzib deyil; yaxud R^5 və R^6 birlikdə oksii-(J_1 - J_4)alkilenoksi-zənjirini əmələ gətirə bilər;

R^7 hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksini göstərir;

R^8 hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili göstərir;

R^{10} J_1 - J_{10} -alkili göstərir;

X oksigen atomunu və ya NOR-qrupunu göstərir;

Y oksigen atomunu və ya sulfonil- və ya sulfinil-qrupunu göstərir;

R hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili, asetil qrupunu-fungisid-effektiv miqdarda göstərir;

2. Bənd 1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, (1) formulunun birləşmələri aşağıdakıları saxlayan qruplardan seçilir:

2,3,5,6-tetrametil-4',5',6'-trimetoksi-2'-metilbenzofenon;

2,6-dixlor-4',5'-dimetoksi-2'-metilbenzofenon-O-metiloksim;
 2,6-dixlor-5'-tret-butoksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-5',6'-di-n-butoksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2'-benzoilmetoksi-2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2'-alliloksi-2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2'-benziloksi-2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2'-butoksi-2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2'-tsikloheksilmetoksi-2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2'-tsiklopentiloksi-2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-2',3',4'-trimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-2'-etoksi-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-2'-heptiloksi-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-2'-heksiloksi-3',4'-dimetoksi-6'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-2'-(2-metoksietoksi)6'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metil-2'-(3-metilbutoksi)-benzofenon;
 2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metil-2'-(prop-2-iniloksi)-benzofenon;
 2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metil-2'-pentiloksibenzofenon;
 2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-6'-metil-2'-propoksibenzofenon;
 2,6-dixlor-3',4'-dimetoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metil-5'-(3-metilbutoksi)-benzofenon;
 2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metil-5'-(prop-2-iloksi)-benzofenon;
 2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metil-5'-(oktiloksi)-benzofenon;
 2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metil-5'-(pentiloksi)-benzofenon;
 2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metil-5'-propoksibenzofenon;
 2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metil-5'-trimetilsilanilmetoksibenzofenon;
 2,6-dixlor-5'-(1-etilpropoksi)-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-5'-diflüormetoksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-5'-etoksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-5'-heptiloksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-5'-heksiloksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-4',5'-dimetoksi-2'-metilbenzofenon-0-n-propiloksim;
 2,6-dixlor-5'-izobutoksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 2,6-dixlor-5'-izopropoksi-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 5'-butoksi-2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 5'-tsikloheksilmetoksi-2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 5'-tsiklopentiloksi-2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 5'-tsikloheksiloksi-2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;
 5'-tsiklopropilmetoksi-2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;

və ya

5'-desiloksi-2,6-dixlor-4'-metoksi-2'-metilbenzofenon;

3. Ümumi 1a formullu benzofenon törəmələri

burada R^1 halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkil qrupunu, sianoqrupu göstərir;

R^2 asılı olmayaraq halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksini göstərir və ya R^1 və R^2 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman birlikdə $-JH=JH-JH=JH-$ zənjirini əmələ gətirə bilər;

m 1,2,3,4 tam qiymətlərini alır;

R^3 hidrogen atomunu, halogeni, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu, J_2 - J_6 -alkenili, J_1 - J_{10} -alkiltionu, J_1 - J_{10} -alkilsulfinili, J_1 - J_{10} -alkilsulfonili, siano-, karboksi-, hidroksi-, nitro-qrupu və ya J_1 - J_6 -alkillə formillə əvəz edilməsi mümkün olan aminqrupu göstərir;

R^4 halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili və ya iki halogen atomu ilə əvəz edilmiş benzoili göstərir;

R^5 OH qrupunu, J_1 - J_{10} -alkoksi, J_2 - J_6 -alkeniloksi, J_2 - J_6 -alkiniloksi, J_1 - J_{10} -alkiltio ilə əvəz edilməsi mümkün olan hidrogen atomunu, tsiklo- J_3 - J_{10} -alkiloksiqrupu, J_1 - J_6 -alkilsililoksiqrupu, $-ONa$,

$-OK$, $-OJ(O)R^7$, $OJHR^8J(O)R^7$, $S(O)R^8$, SO_2R^8 -i göstərir; və ya

R^4 və R^5 birlikdə (J_1 - J_4)alkilenoksi zənjirini əmələ gətirə bilərlər;

n 0-a bərabərdir və/və ya 1 və 2 tam qiymətlərini alır;

R^6 asılı olmayaraq hidroksil qrupunu, $OJ(O)R^{10}$ -qrupu və ya əvəz edilməsi lazım olmayan J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu göstərir və ya R^5 və R^6 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman onlar $-JH=JH-JH=JH-$ zənjirini və ya oksii- $(J_1$ - $J_4)$ -alkilenoksi zənjirini əmələ gətirə bilər;

R^7 hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkil-, J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu göstərir;

R^8 və R^{10} bir-birindən asılı olmayaraq hidrogen atomunu və ya J_1 - J_{10} -alkili göstərir;

X oksigen atomunu və ya kükürdü və ya NOR-qrupunu göstərir;

Y oksigen atomunu və ya kükürdü və ya sulfonil- və ya sulfinil-qrupunu göstərir;

R hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili, asetili göstərir ki, bu zaman X-in oksigen atomu və ya kükürdü göstərilməsi şərti ödənilməlidir və

I) R^1 halogen atomunu göstərsə, onda R^2 halogen atomundan fərqlənməlidir və ya o birdən çox olmayan J_1 - J_{10} -alkil- və ya J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu göstərir;

II) R^1 J_1 - J_{10} -alkil qrupunu göstərsə, onda R^2 J_1 - J_{10} -alkildən fərqlənməlidir;

III) $m=1$ -dirsə, onda R^2 J_1 - J_{10} -alkoksiqrup olmalıdır;

IV) R^3 halogen $-J_1$ - J_{10} -alkil qrupunu göstərsə, onda R^1 və R^2 halogen $-J_1$ - J_{10} -alkil qrupunu göstərməməlidir;

V) Y 0-i göstərsə, onda R^3 hidrogendən fərqlənməlidir, n isə 1-ə və ya 2-yə bərabər olmalıdır.

4. Bənd 3-ə görə 1b ümumi formullu birləşməsi:

burada Q hidrogen atomunu və ya xloru göstərir;

R^6 hidrogen atomunu və ya bir və ya daha artıq flüor atomları ilə və ya fenil, fenoksi, feniltio və ya benzioksi-qrupu daxil olan qruplardan bir əvəzedici ilə əvəzedilməsi və ya J_1 - J_4 -alkil, J_1 - J_4 -alkoksi, triflüormetil, triflüormetoksi saxlayan qruplardan əvəzedici saxlaya bilər; R^5 - OR^1 qrupudur, burada R^1 hidrogeni və ya halogeni, J_1 - J_4 -alkoksi-, fenil-, fenoksi- və ya feniltio-qrupu daxil olan qruplardan bir və ya daha artıq əvəzedici saxlaması və ya J_1 - J_4 -alkil göstərir ki, burada fenil fraqmenti halogen, J_1 - J_4 -alkil, J_1 - J_4 -alkoksi-, triflüormetil və ya triflüormetoksi qrupu daxil olan qruplardan əvəzedici saxlaya bilər, burada Q və R^6 hidrogen olması, R^1 -in metil olmaması şərti ödənilməlidir.

5. Bənd 3-ə görə 1j formullu birləşmə

burada Q və Q^1 asılı olmayaraq hidrogen atomunu və ya metil qrupunu göstərir;

R^6 hidrogen atomunu və ya bir və ya daha artıq flüor atomları ilə, fenillə, fenoksi, feniltio və ya benzioksi-qrupu ilə əvəz edilməsi və ya J_1 - J_8 -alkoksiqrupu göstərir ki, burada fenil fraqmenti halogen, J_1 - J_4 -alkil-, J_1 - J_4 -alkoksi-, triflüormetil və ya triflüormetoksi qrupu daxil olan qruplardan bir və ya daha çox əvəzedicilər saxlaya bilər; R^5 - OR^1 qrupudur, burada R^1 hidrogeni və ya halogeni, J_1 - J_4 -alkoksi, fenil, fenoksi və ya feniltio-qrupu daxil olan qruplardan bir və ya daha artıq əvəzedicilər saxlaması və ya J_1 - J_{10} -alkil göstərir ki, burada fenil fraqmenti halogen, J_1 - J_4 -alkil, J_1 - J_4 -alkoksi, triflüormetil və ya triflüormetoksi-qrup daxil olan qruplardan bir və ya daha artıq əvəzedicilər saxlaya bilər.

6. Bitkiləri fitopatogen göbələklə zədələnməkdən və ya onların törətdiyi xəstəliklərdən qorumaq üsulu onunla fərqlənir ki, buna bitki üzərinə effektiv miqdarda 1 formullu birləşmədən fungusid çəkmək daxildir:

burada R^1 – R^6 , X, Y, m və Z bənd 1-ə görə təyin olunub.

7. Benzofenonun törəmələri və kənd təsərrüfatında qəbul edilmiş daşığı saxlayan fungusid kompozisiya onunla fərqlənir ki, o, benzofenonun törəməsi kimi bənd 1-ə görə effektiv miqdarda fungusid (1) formullu birləşmə saxlayır, burada X, Y, R^1 , R^2 , R^3 , R^4 , R^5 , R^6 , m və n 1 bəndindəki mənaya malikdir.

8. Bənd 7-yə görə kompozisiya, burada X oksigen atomunu və ya NOR qrupunu göstərir; Y oksigen atomudur; R^1 , R^2 , R^3 hər biri asılı olmayaraq halogen atomunu və ya J_1 - J_6 -alkil göstərir; R^5 və R^6 asılı olmayaraq əvəz edilməsi və ya J_1 - J_6 -alkoksiqrupunu göstərir; m 1 və ya 3 tam qiymətlərini alır və n 0-ra və ya 1-ə bərabərdir.

9. 1 formullu birləşmənin alınması üsulu.

burada R^1 halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksi, siano-qrupu göstərir;

m 0 və ya 1,2,3,4 tam ədədlər mənasını verir;

R^2 asılı olmayaraq halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksi, nitro-qrupu göstərir və ya R^1 və R^2 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman, onlar birlikdə $-JH=JH-JH=JH$ - zəncirini əmələ gətirir;

R^3 hidrogen, halogen atomunu, siano-, karboksi-, hidroksi- və ya nitro-qrupu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu, J_2 - J_6 -alkenili, J_1 - J_{10} -alkiltio, J_1 - J_{10} -alkilsulfonili, aminqrupu göstərir;

R^4 hidrogeni, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili və ya iki halogen atomu ilə əvəz edilmiş benzoili göstərir;

R^5 OH qrupunu, hidrogen və ya halogen atomunu, nitro-qrupu, halogen ilə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkoksi- və ya J_2 - J_6 -alkeniloksi, J_2 - J_6 -alkiniloksi, tsiklo, J_3 - J_{10} -alkiloksi, $-ONa$, $-OK$, $-OJ(O)R^7$, J_1 - J_{10} -alkiltio, hidroksi, feniloksi-, tri- J_1 - J_6 -alkilsililoksi-qrupunu, $OJHR^8J(O)R^7$, $S(O)_2R^8$,

SOR^8 -i göstərir; və ya

R^4 və R^5 birlikdə J_1 - J_4 -alkilenoksi zəncirini əmələ gətirə bilirlər;

n 0-ra və ya 1 və ya 2 tam qiymətlərinə bərabərdir;

R^6 asılı olmayaraq halogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili, əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkoksi, J_2 - J_6 -alkeniloksi, J_2 - J_6 -alkiniloksi, hidroksi, $-OJ(O)R^{10}$ -qrupu və ya R^5 və R^6 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman onlar $-JH=JH-JH=JH$ - zəncirini və ya oksit- J_1 - J_4 -alkilenoksizəncirini əmələ gətirə bilər;

R^7 hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksiqrupu göstərir;

R^8 və R^{10} asılı olmayaraq hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili göstərir;

Y oksigen və ya kükürd atomunu və ya sulfonil- və ya sulfinil-qrupunu göstərir;

R hidrogen atomunu, J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -asil qrupunu göstərir onunla fərqlənir ki, 2 formullu birləşmə

burada Z^1 JOJ -u göstərir, R^1 və R^2 yuxarıda müəyyən edilmiş mənələrdədir.

3 formullu birləşmə ilə qarşılıqlı təsirə məruz qalır:

burada Z^2 hidrogen mənasını verir, R^3 , R^5 , R^6 , n yuxarıda göstərilənlərdir.

10. 1b formullu birləşmənin alınması üsulu

burada n 0-a və ya 1,2,3 tam ədədlərinə bərabərdir;

R^1 halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksi, siano-qrupu göstərir;

R^2 asılı olmayaraq halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksi, nitro-qrupu göstərir və ya R^1 və R^2 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman, onlar birlikdə $-JH=JH-JH=JH-$ zəncirini əmələ gətirir;

R^3 hidrogen, halogen atomunu, siano-, karboksi-, hidroksi- və ya nitro-qrupu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkil, J_1 - J_{10} -alkoksi, J_2 - J_6 -alkenil, J_1 - J_{10} -alkiltio, J_1 - J_{10} -alkilsulfinil J_1 - J_{10} -alkilsulfonil və ya aminqrupdur;

R^6 asılı olmayaraq halogen atomunu, halogenlə əvəz edilməsi mümkün olan J_1 - J_{10} -alkili, J_1 - J_{10} -alkoksi, J_2 - J_6 -alkeniloksi, J_2 - J_6 -alkiniloksi, hidroksi-, $-OJ(O)R^{10}$ -qrupunu göstərir və ya R^5 və R^6 qonşu karbon atomlarına birləşən zaman, onlar birlikdə $-JH=JH-JH=JH-$ zəncirini və ya oksid- J_1 - J_4 -alkilenoksi zəncirini əmələ gətirə bilərlər, onunla fərqlənir ki, 6 formullu birləşmə

burada R^1 , R^2 , n yuxarıda göstərilənlərdir, ən azı bir molyar ekvivalent 7 formullu birləşmə ilə, aralıq məhsulun əmələ gəlməsi üçün ən azı bir molyar ekvivalent alüminium-xlorid və qeyri-polyar həlledijinin iştirakı ilə qarşılıqlı təsirə məruz qalır:

burada R^3 , R^6 , n qiymətləri yuxarıda göstərilənlərdir və o turşu və suyun iştirakı ilə maddə 1b birləşməsi alınmaqla hidroliz edilir.

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Юрген Куртце

Кристине Хелене Гертруд Рудольф

Людвиг Шредер

Гвидо Альберт

Аннерозе Эдит Эизе Рениг

Эвальд Герхард Зивердинг

(54) Способ подавления фитопатогенных грибов, производное бензофенона, способ защиты растений от повреждения, вызванного фитопатогенным грибом, фунгицидная композиция, способы получения бензофенонов.

(54)(57) Способ подавления фитопатогенных грибов или вызываемых ими заболеваний путём обработки их производным бензофенона, отличающийся тем, что в качестве производного бензофенона используют соединение формулы 1:

где R^1 представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкильную группу, возможно замещённую галогеном, цианогруппу:

$m_2 = 0$ или целые числа 1, 2, 3;

R^2 независимо представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкильную группу, возможно замещённую галогеном C_1 - C_{10} -алкоксигруппу, нитрогруппу или, когда R^1 и R^2 присоединены к соседним атомам углерода, могут вместе образовывать цепочку $-CH=CH-CH=CH-$;

R^3 представляет собой атом водорода или галогена, циано-, карбокси-, гидроксид- или нитрогруппу, C_1 - C_{10} -алкильную группу, возможно замещённую галогеном C_1 - C_{10} -алкоксигруппу, C_1 - C_{10} -алкилтиогруппу, C_1 - C_{10} -алкилсульфинил, C_1 - C_{10} -алкилсульфонил или аминогруппу, возможно замещённую C_1 - C_6 -алкилом или формилом;

R^4 представляет собой C_1 - C_{10} -алкильную группу, возможно замещённую галогеном или бензоил, замещённый двумя атомами галогена;

R^5 представляет собой атом водорода или галогена, нитрогруппу, C_1 - C_{10} -алкил, C_1 - C_{10} -алкокси, возможно замещённый: галогеном, циано-, гидроксигруппой, фенилом (возможно замещённым C_1 - C_6 -алкилом или трифторметилом), фенокси, пиридил, карбамоилом, ди (C_1 - C_6)алкилкарбамоилом, фенилкарбамоилом, бензилкарбамоилом, метоксифенилкарбамоилом, фенилтиазолилом (замещённым в фенильной части 1-2 заместителями, выбранными из: галогена, C_1 - C_6 -алкокси, трифторметила), три(C_1 - C_6)алкилсилилом, C_3 - C_{10} -циклоалкилом; или

R^5 представляет C_2 - C_6 -алкенилокси-, C_2 - C_6 -алкинилокси-, C_3 - C_{10} -циклоалкилокси-, гидроксид-, фенокси-, три(C_1 - C_6)алкилсилилоксигруппу, $-ONa$, $-OK$, $-OC(O)R^7$, $OCHR^8C(O)R^7$, SO_2 -(C_1 - C_6)-алкил, SO -(C_1 - C_6)-алкил, либо

R^4 и R^5 могут вместе образовывать (C_1 - C_4)алкиленокси цепочку; n равно 0, целое число 1 или 2;

R^6 независимо представляет собой атом галогена или C_1 - C_{10} -алкил, C_2 - C_6 -алкенилокси, возможно замещённый фенилом, C_2 - C_6 -алкинилокси, C_3 - C_{10} -циклоалкилокси, гидроксид, $OC(O)R^{10}$ -группу, C_1 - C_{10} -алкокси, необязательно замещённый: фенилом возможно замещённым 1-2 заместителями, выбранными из: C_1 - C_6 -алкила, галогена, нитро, циано, C_1 - C_6 -алкокси, карбамоила, C_1 - C_6 -алкоксикарбонила, C_3 - C_{10} -циклоалкилом, C_1 - C_6 -алкокси, морфолинокарбонил, (C_1 - C_6)диалкиламино, (C_1 - C_6)-алкокси-(C_1 - C_6)-алкокси, бензоксазолилом, нафтилом, фенокси; либо R^4 и R^5 могут вместе образовывать окси-(C_1 - C_4)-алкиленокси-цепочку;

R^7 представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил, C_1 - C_{10} -алкокси;

R^8 представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил;

R^8 представляет собой C_1 - C_{10} -алкил, бензил;

X представляет собой атом кислорода или NOR -группу;

Y представляет собой атом кислорода или сульфонил-, или сульфинилгруппу;

R представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкильную, ацетильную группу, в фунгицидно-эффективном количестве.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что соединение формулы 1 выбирают из группы, включающей:

2,3,5,6-тетраметил-4',5',6'-триметокси-2'-метилбензофенон;

2,6-дихлор-4',5'-диметокси-2'-метилбензофенон-О-метилоксим;

2,6-дихлор-5'-трет-бутокси-4'-метокси-2'-метилбензофенон;

2,6-дихлор-5',6'-ди-н-бутокси-4'-метокси-2'-метилбензофенон;

2'-бензоилметокси-2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;

- 2'-аллилокси-2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2'-бензилокси-2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2'-бутокси-2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2'-циклогексилметокси-2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2'-циклопентилокси-2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-2',3',4'-триметокси-6'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-2'-этоксид-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-2'-гептилокси-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-2'-гексилокси-3',4'-диметокси-6'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-3',4'-диметокси-2'-(2-метоксиэтоксид)-6'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метил-2'-(3-метилбутокси)-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метил-2'-(проп-2-инилокси)-бензофенон;
 2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метил-2'-пентилоксибензофенон;
 2,6-дихлор-3',4'-диметокси-6'-метил-2'-пропоксибензофенон;
 2,6-дихлор-3',4'-диметокси-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метил-5'-(3-метилбутокси)-бензофенон;
 2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метил-5'-(проп-2-илокси)-бензофенон;
 2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метил-5'-(октилокси)-бензофенон;
 2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метил-5'-(пентилокси)-бензофенон;
 2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метил-5'-пропоксибензофенон;
 2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метил-5'-триметилсиланилметоксибензофенон;
 2,6-дихлор-5'-(1-этилпропокси)-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-5'-дифторметокси-4'-метил-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-5'-этоксид-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-5'-гептилокси-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-5'-гексилокси-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-4',5'-диметокси-2'-метилбензофенон-0-н-пропилоксим;
 2,6-дихлор-5'-изобутокси-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 2,6-дихлор-5'-изопропокси-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 5'-бутокси-2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 5'-циклогексилметокси-2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 5'-циклопентилокси-2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 5'-циклогексиллокси-2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
 5'-циклопропилметокси-2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метилбензофенон; или
 5'-децилокси-2,6-дихлор-4'-метокси-2'-метилбензофенон;
3. Производное бензофенона общей формулы 1а:

где, R¹ представляет собой атом галогена, C₁-C₁₀-алкил, возможно замещённый галогеном или цианогруппу;

R² независимо представляет собой атом галогена, C₁-C₁₀-алкил, возможно замещённый галогеном C₁-C₁₀-алкокси или, когда R¹ и R² присоединены к соседним атомам углерода, они могут вместе образовывать цепочку -CH=CH-CH=CH-;

n принимает целые значения 1, 2, 3, 4;

R^3 представляет собой атом водорода или галогена, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном C_1 - C_{10} -алкоксигруппу, C_2 - C_6 -алкенил, C_1 - C_{10} -алкилтио, C_1 - C_{10} -алкилсульфинил или C_1 - C_{10} -алкилсульфонил, циано-, карбокси-, гидрокси-, нитрогруппу или аминогруппу, возможно замещённую C_1 - C_6 -алкилом или формилом;

R^4 представляет собой C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном или бензоил, замещённый двумя атомами галогена;

R^5 представляет собой группу OH, атом галогена возможно замещённый: C_1 - C_{10} -алкокси, C_2 - C_6 -алкенилокси, C_2 - C_6 -алкинилокси, C_1 - C_{10} -алкилтио, цикло- C_3 - C_{10} -алкилсиокгруппу, три- C_1 - C_6 -алкилсилилоксигруппу, -ONa, -OK, -OC(O) R^7 , OCHR⁸C(O) R^7 , -S(O) R^8 , -SO₂ R^8 , или

R^4 и R^5 могут вместе образовывать (C_1 - C_4)-алкиленокси цепочку; n равно 0 или принимает целые значения 1 или 2;

R^6 независимо представляет гидроксильную группу, OC(O) R^{10} -группу, или необязательно замещённую C_1 - C_{10} -алкоксигруппу или, когда R^5 и R^6 присоединены к соседним атомам углерода, они могут образовывать CH=CH-CH=CH- или окси-(C_1 - C_4)-алкиленокси-цепочку;

R^7 представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил, C_1 - C_{10} -алкоксигруппу;

R^8 и R^{10} независимо друг от друга представляют собой атом водорода или C_1 - C_{10} -алкил;

X представляет собой атом кислорода или серы или NOR-группу;

Y представляет собой атом кислорода или серы или сульфонил-, или сульфинилгруппу;

R представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил, ацетил при условии, что когда X представляет собой атом кислорода или серы и:

- I) когда R^1 представляет собой атом галогена, тогда R^2 должен отличаться от атома галогена или должен представлять собой не более, чем одну C_1 - C_{10} -алкильную или C_1 - C_{10} -алкоксильную группу;
- II) когда R^1 представляет C_1 - C_{10} -алкильную группу, тогда R^2 должен отличаться от C_1 - C_{10} -алкила;
- III) когда $m=1$, тогда R^2 не должен представлять собой C_1 - C_{10} -алкокси группу;
- IV) когда R^3 представляет собой галоген C_1 - C_{10} -алкильную группу, тогда R^1 и R^2 не должны представлять собой галоген C_1 - C_{10} -алкильную группу;
- V) когда Y - представляет собой 0, то R^3 должен отличаться от водорода, а n должно быть равно 1 или 2;

4. Соединение 1в по п.3 общей формулы:

где Q - представляет собой атом водорода или хлора;

R^6 представляет собой атом водорода или C_1 - C_8 -алкоксигруппу, необязательно замещённую одним или более атомами фтора, или одним заместителем из группы, включающей: фенил, фенокси, фенилтио или бензилоксигруппу, где фенильный

фрагмент может содержать заместитель из группы, включающей: галоген, C₁-C₄-алкил, C₁-C₄-алкокси, трифторметил, трифторметокси; R⁵-группа OR¹, где R¹ представляет собой водород или C₁-C₄-алкил, необязательно содержащий один или более заместителей из группы, включающей: галоген, C₁-C₄-алкокси-, фенил-, феноксид- или фенилтиогруппу, где фенильный фрагмент может содержать заместитель из группы, включающей: галоген, C₁-C₄-алкил, C₁-C₄-алкокси-, трифторметил или трифторметокси-группу, что когда Q и R⁶ представляют собой водород, R¹ не должен быть метилом.

5. Соединение по п.3 формулы 1с:

где Q и Q¹ независимо представляют собой атом водорода или метильную группу;

R⁶ представляет собой атом водорода или C₁-C₈-алкоксигруппу, необязательно замещённую одним или более атомами фтора, фенилом, феноксид-, фенилтио- или бензилоксигруппой, где фенильный фрагмент может содержать один или более заместителей из группы, включающей: галоген, C₁-C₄-алкил, C₁-C₄-алкокси, трифторметил или трифторметоксигруппу; R⁵-группа OR¹, где R¹ представляет собой водород или C₁-C₁₀-алкил, необязательно содержащий один или более заместителей из группы, включающей: галоген, C₁-C₄-алкокси-, фенил-, феноксид- или фенилтиогруппу, где фенильный фрагмент может содержать один или более заместителей из группы, включающей: галоген, C₁-C₄-алкил, C₁-C₄-алкокси-, трифторметильную или трифторметокси-группы.

6. Способ защиты растения от повреждения, вызванного фитопатогенным грибом, или от заболевания, которое им вызывается, отличающийся тем, что это включает нанесение на растение фунгицидно-эффективного количества соединения формулы 1:

где R¹-R⁶, X, Y, m и n определены в п.1

7. Фунгицидная композиция, включающая производное бензофенона и сельскохозяйственно-приемлемый носитель, отличающаяся тем, что в качестве производного бензофенона она содержит соединение формулы (1) по п.1, где X, Y, R¹, R², R³, R⁴, R⁵, R⁶, m и n имеют значения, указанные в пункте 1, в фунгицидно-эффективном количестве.

8. Композиция по п.7, где X представляет собой атом кислорода или группу NOR; Y является атомом кислорода; R¹, R², R³ каждый независимо представляет собой атом галогена или C₁-C₆-алкил,

R⁴ -C₁-C₆-алкил, R⁵ и R⁶ независимо представляют собой необязательно замещённую C₁-C₆-алкоксигруппу, m принимает целые значения 1 или 3, и n равно 0 или 1.

9. Способ получения соединения формулы 1

где R^1 представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном, C_1 - C_{10} -алкокси, цианогруппу;

m означает 0 или целые числа 1,2,3,4;

R^2 независимо представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном C_1 - C_{10} -алкокси, нитрогруппу или, когда R^1 и R^2 присоединены к соседним атомам углерода, они вместе образуют цепочку $-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}-$;

R^3 представляет собой атом водорода или галогена, циано-, карбокси-, гидроксид- или нитрогруппу, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном C_1 - C_{10} -алкоксигруппу, C_2 - C_6 -алкенил, C_1 - C_{10} -алкилтио, C_1 - C_{10} -алкилсульфинил, C_1 - C_{10} -алкилсульфонил, аминогруппу;

R^4 представляет собой водород, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном или бензоил, замещённый двумя атомами галогена;

R^5 представляет собой группу OH , атом водорода или галогена, нитрогруппу, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном, возможно замещённый: C_1 - C_{10} -алкокси, C_2 - C_6 -алкенилокси, C_2 - C_6 -алкинилокси, цикло- C_3 - C_{10} -алкилокси, $-\text{ONa}$, $-\text{OK}$, $-\text{OC}(\text{O})\text{R}^7$, C_1 - C_{10} -алкилтио, гидроксид-, фенилокси-, три- C_1 - C_6 -алкилсилилоксигруппу, $\text{OCHR}^8\text{C}(\text{O})\text{R}^7$, $-\text{S}(\text{O})_2\text{R}^8$, $-\text{SOR}^8$, или R^4 и R^5 могут вместе образовывать (C_1-C_4) -алкиленокси цепочку; n равно 0 или принимает целые значения 1 или 2;

R^6 независимо представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкокси, C_2 - C_6 -алкенилокси, C_2 - C_6 -алкинилокси, гидроксид-, $\text{OC}(\text{O})\text{R}^{10}$ -группу, или когда R^5 и R^6 присоединены к атомам углерода, они могут образовывать $-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}-$ или окси- (C_1-C_4) -алкиленокси-цепочку;

R^7 представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил, C_1 - C_{10} -алкоксигруппу;

R^8 и R^{10} независимо представляют атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил;

Y представляет собой атом кислорода или серы или сульфонил-, или сульфинилгруппу;

R представляет собой атом водорода, C_1 - C_{10} -алкил, C_1 - C_{10} -ацильную группу, отличающийся тем, что соединение формулы 2

где Z^1 представляет собой COCl , R^1 и R^2 имеют значения, определённые выше, подвергают взаимодействию с соединением формулы 3

где Z^2 означает водород, R^3 , R^5 , R^6 , n приведены выше.
10. Способ получения соединения формулы 1в

где n равно 0 или целое число 1,2,3;

R^1 представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном, C_1 - C_{10} -алкокси, цианогруппу;

R^2 независимо представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном C_1 - C_{10} -алкокси, нитрогруппу или, когда R^1 и R^2 присоединены к соседним атомам углерода, они вместе образуют цепочку $-CH=CH-CH=CH-$;

R^3 - галоген, водород, циано-, карбокси-, гидроксид- или нитрогруппа, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном C_1 - C_{10} -алкокси, C_2 - C_6 -алкенил, C_1 - C_{10} -алкилтио, C_1 - C_{10} -алкилсульфинил, C_1 - C_{10} -алкилсульфонил или аминокгруппа;

R^6 независимо представляет собой атом галогена, C_1 - C_{10} -алкил, возможно замещённый галогеном, C_1 - C_{10} -алкокси, C_2 - C_6 -алкенилокси, C_2 - C_6 -алкинилокси, гидроксид, $OS(O)R^{10}$ -группу, или когда R^5 и R^6 присоединены к атомам углерода, они могут образовывать цепочку $-CH=CH-CH=CH-$ или окси- (C_1-C_4) -алкиленокси-цепочку, отличающийся тем, что соединение формулы 6

где значения R^1 , R^2 , n приведены выше, подвергают взаимодействию с по меньшей мере одним молярным эквивалентом соединения формулы 7:

где значения R^3 , R^6 , n приведены выше, в присутствии по меньшей мере одного молярного эквивалента хлорида алюминия и неполярного растворителя для образования промежуточного продукта и его гидролизуют в присутствии кислоты и воды с получением продукта соединения формулы 1в.

- (21) N 96/000820
 (22) 04.07.96
 (51) A 61 K 31/195
 (71)(73)Əkbərova Sevinj İsmayıl qızı
 (72) Əkbərova Sevinj İsmayıl qızı
 Musayev Nazim İsmayıl oğlu
 Musayev Paşa İsmayıl oğlu
 Stroyeva Olqa Qeorqiyevna
 (54) Əjzaçılıq kompozisiyası.

(54)(57) 1. Aktiv başlanğıj və münasib əjzaçılıq əlavələrindən ibarət olan, oftalmologiyada tətbiq edilmək üçün əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, aktiv başlanğıj şəklində, para-aminobenzoy turşusu: münasib əjzaçılıq əlavələri kütlə nisbətində 0,00007-0,007:1-ə bərabər-dir tərkibində para-aminobenzoy turşusu var.
 2. 1-ji bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, münasib əjzaçılıq əlavələri şəklində tərkibində bor turşusu məhlulu və levomisetin var.
 3. 1-ji bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, münasib əjzaçılıq əlavələri şəklində tərkibində natrium xlorid məhlulu var.
 4. 1-ji bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, münasib əjzaçılıq əlavələri şəklində tərkibində bor turşusu məhlulu var.
 5. 1-ji bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, münasib əjzaçılıq əlavələri şəklində tərkibində vazelin yağı və göz üçün vazelin qatışığı var.
 6. 1-ji bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, münasib əjzaçılıq əlavələri şəklində tərkibində göz üçün vazelin və lavolin qatışığı var.
 7. 1-4-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o, damcı, inyeksion və xarici istifadə üçün məhluldur.
 8. 1-ji bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, para-aminobenzoy turşusu və münasib əjzaçılıq əlavələrinin kütlə nisbəti 0,00007-0,001:1-dir.
 9. 1,5,6-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o, xarijdən yerli istifadə üçün məlhəmdir.
 10. 9-ju bənd üzrə əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, para-aminobenzoy turşusu və münasib əjzaçılıq əlavələrinin kütlə nisbəti 0,003-0,007:1 təşkil edir.

- (71)(73) Акперова Севиндж Исмаил кызы
 (72) Акперова Севиндж Исмаил кызы
 Мусаев Назим Исмаил оглы
 Мусаев Паша Исмаил оглы
 Строева Ольга Георгиевна
 (54) Фармацевтическая композиция.

(54)(57) 1. Фармацевтическая композиция для применения в офтальмологии, содержащая активное начало и фармацевтически приемлемые добавки, отличающаяся тем, что в качестве активного начала она содержит пара-аминобензойную кислоту при массовом соотношении пара-аминобензойная кислота: фармацевтически приемлемые добавки, равном 0,00007-0,007:1.
 2. Фармацевтическая композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве фармацевтически приемлемых добавок она содержит раствор борной кислоты и левомицетина.

3. Фармацевтическая композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве фармацевтически приемлемых добавок она содержит раствор хлористого натрия.
4. Фармацевтическая композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве фармацевтически приемлемых добавок она содержит раствор борной кислоты.
5. Фармацевтическая композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве фармацевтически приемлемых добавок она содержит смесь вазелинового масла и вазелина для глаз.
6. Фармацевтическая композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве фармацевтически приемлемых добавок она содержит смесь вазелина для глаз и ланолина.
7. Фармацевтическая композиция по любому из пп.1-4, отличающаяся тем, что она представляет собой жидкость для капельного, инъекционного и наружного использования.
8. Фармацевтическая композиция по п.1, отличающаяся тем, что массовое соотношение парааминобензойной кислоты и фармацевтически приемлемых добавок составляет 0,00007-0,001:1.
9. Фармацевтическая композиция по любому из пп.1, 5, 6, отличающаяся тем, что она представляет собой мазь для наружного местного использования.
10. Фармацевтическая композиция по п.9, отличающаяся тем, что массовое соотношение парааминобензойной кислоты и фармацевтически приемлемых добавок составляет 0,003-0,007:1.

(11) İ 2000 0093

(21) N 95/000566

(22) 29.12.94

(51) A 61 K 31/505

(71)(73) Biojhem pharma inj, (JAN)

(72) Bernard Belyu

Pyeretti Belyu

Nqe-Nquen-Ba

(54) BЈН-189 birləşməsinin və onun farmasevtik münasib törəmələrinin B hepatitin müalicəsi üçün tətbiqi.

(54)(57) 1. BЈН-189 birləşməsinin:

(1)

və ya onun farmasevtik münasib törəmələrinin yoluxuju B hepatitin müalicəsi üçün tətbiqi.

2. 1-ji bənd üzrə tətbiq, belə ki, yoluxuju B hepatiti, insana məxsus olan B hepatitindən ibarətdir.

3. 1-ji və ya 2-ji bənd üzrə tətbiq, belə ki, (1) formulu üzrə birləşməyə (+)-jis-amino-1-(2-hidroksimetil-1,3-oksatiolan-5-il)-(1H)-pirimidin-2-bir və ya onun farmasevtik münasib törəməsi daxildir.

4. 1-ji və ya 2-ji bənd üzrə tətbiq, belə ki, (1) formulu üzrə birləşməyə (-)-jis-amino-1-(2-hidroksimetil-1,3-oksatiolan-5-il)-(1H)-pirimidin-2-bir və ya onun farmasevtik münasib törəməsi daxildir.
5. 4-jü bənd üzrə tətbiq, belə ki, (1) formulu üzrə birləşmə uyğun (+) enantomerdən əhəmiyyətli dərəcədə azaddır.
6. 1-5-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə tətbiq, belə ki, dərman oral qəbul etmək üçün nəzərdə tutulub.
7. 1-5-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə tətbiq, belə ki, dərman parenteral tətbiq etmək üçün nəzərdə tutulub.
8. 1-7-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə tətbiq, belə ki, dərman birdəfəlik dozaya malikdir.
9. 8-ji bənd üzrə tətbiq, belə ki, birləşmə 10-1500 mq miqdarında təqdim edilib.

(71)(73) Биокем Фарма Инк., Канада

(72) Бернард Белью

Пьеретти Белью

Нге-Нгуен-Ба

(54) Применение соединения ВСН-189 или его фармацевтически приемлемых производных для лечения гепатита В.

(54)(57) 1. Применение соединения ВСН-189

(1)

или его фармацевтически приемлемых производных для лечения инфекционного гепатита В.

2. Применение по п.1, где инфекционный гепатит В представляет собой присущий человеку гепатит В.

3. Применение по пп. 1 или 2, где соединение по формуле (1) включает (+)-jis-amino-1-(2-гидроксиметил-1,3-оксатиолан-5-ил)-(1H)-пиримидин-2-один или его фармацевтически приемлемую производную.

4. Применение по пп. 1 или 2, где соединение по формуле (1) включает (-)-jis-amino-1-(2-гидроксиметил-1,3-оксатиолан-5-ил)-(1H)-пиримидин-2-один или его фармацевтически приемлемую производную.

5. Применение по п.4, где соединение по формуле (1) существенно свободно от соответствующего (+) энантиомера.

6. Применение по любому из перечисленных пунктов 1-5, где лекарство предназначено для орального назначения.

7. Применение по любому из перечисленных пунктов 1-5, где лекарство предназначено для парентерального применения.

8. Применение по любому из перечисленных пунктов 1-7, где лекарство имеет однократную дозировку.

9. Применение по п.8, где соединение представлено в количестве от 10 до 1500 мг.

(11) İ 2000 0158

(21) N 98/001107

(22) 19.05.98

(51) A 62 D 1/00, 1/04

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizlik Texnikası Elmi-tədqiqat İnstitutu, Quliyev Tofiq Mustafa oğlu

(72) Quliyev Tofiq Mustafa oğlu

Yaqubov Yaqub Tahir oğlu

Əmirova Roza Məşədi qızı

Ağamirzəyev Ruslan Ağamirzə oğlu

(54) Yanğın söndürmək üçün köpükləndiriji tərkib.

(54)(57) Tərkibində səthi aktiv maddə, köpük sabitləşdirijisi və dəniz suyu olan yanğın söndürmək üçün köpükləndiriji tərkib, onunla fərqlənir ki, tərkibdə SAM kimi sulfanol, köpüyün davamlılığını artıran sabitləşdiriji kimi SHP “L” seriyalı ionomer komponentlərin aşağıdakı nisbətində götürülür, kütlə,%:

SAM-sulfanol	6,0-8,0
Suda həll olan polimer “L” seriyalı ionomer	0,04-0,06
dəniz suyu	qalanı

(71)(73) Государственный Научно-исследовательский Институт Охраны Труда и Техники Безопасности Азербайджанской Республики, Кулиев Тофик Мустафа оглы

(72) Кулиев Тофик Мустафа оглы

Якубов Якуб Таир оглы

Амирова Роза Мешеди кызы

Агамирзоев Руслан Агамирза оглы

(54) Состав пенообразователя для тушения пожаров.

(54)(57) Состав пенообразователя для тушения пожаров, включающий поверхностно-активное вещество, стабилизатор пены и морскую воду, отличающееся тем, что в качестве ПАВ-а содержит сульфонол, в качестве увеличения стойкости пены стабилизатора-ВРП иономер серии “Л” при следующем соотношении компонентов, мас.%:

ПАВ-сульфонол	6,0-8,0
ВРП иономер серии “Л”	0,04-0,06
морская вода	остальное

Bölmə B.

Müxtəlif texnologici proseslər.

Раздел В.
Различные технологические процессы.

(11) İ 2000 0143
 (21) N 98/001029
 (22) 17.02.98
 (51) B 01 D 24/00
 (76) Həsənov İslaməli Qardaşəli oğlu
 (54) Suyun təmizlənməsi üçün “Şəffaf su” qurğusu.

(54)(57) Təmizlənən suyun qabından, filtrdən və təmiz suyun qabından ibarət suyun təmizlənməsi üçün qurğu, onunla fərqlənir ki, təmizlənən su qabı, qapağında iki tərəfi açıq deşik olan altıqda bərkidilmişdir, həmçinin təmizlənən su qabının çıxış deşiyi həmin qabın dibində beton qatla bərkidilmiş süzgəjin giriş deşiyi və altında təmiz suyun qabı quraşdırılmış altlığın qapağındakı deşiklə üst-üstə düşür, süzgəjin korpusunda isə dəliklənmiş aşağı təzyiqli polietileni, ağaj kömürü və balıqqulağından ibarət süzgüləyici elementlər fraksiyalarının aşağıdan yuxarıya doğru böyüməsi ilə qat-qat yerləşdirilmiş və bu qatlar mərkəzində deşik olan beton layları ilə bərkidilmişdir.

(76) Гасанов Исламали Гардаш-Али оглы
 (54) Установка для очистки воды “Шаффаф су”.

(54)(57) Установка для очистки воды, содержащая сосуд с очищаемой водой, фильтр, сосуд с очищенной водой, отличающаяся тем, что сосуд с очищаемой водой закреплён на подставке со сквозным отверстием в крышке, причём выходное отверстие сосуда совмещено с выходным отверстием фильтра, укрепленного на дне сосуда с очищаемой водой бетонным слоем, и с отверстием в крышке подставки под которым установлен сосуд с очищенной водой, а в корпусе фильтра послойно уложены фильтрующие элементы из перфорированного полиэтилена низкого давления, древесного угля и ракушек с увеличением размеров фракций фильтрующих элементов снизу вверх, причём слой фильтрующих элементов уплотнены бетонными слоями с отверстием по центру.

(11) İ 2000 0125
 (21) N 98/001184
 (22) 15.08.94
 (51) B 01 C 23/78, J 07 J 1/04
 (71)(73) Den Norske Stats Olceselskap AS (NOR)
 (72) Erlinq Ritter
 Peter Lian
 Trond Mirstad
 Per T. Roterud
 Eyj Solbaken
 (54) Katalitik çevirijidə çoxmərhələli reaksiyanın aparılması üsulu.

(54)(57) Katalitik çevirijidə çoxmərhləli reaksiyanın aparılması üsulu, belə ki, reaksiya məhsulu heç olmazsa bir maye komponentdən, katalizator isə xırda doğranmış bərk maddədən ibarətdir və göstərilən üsula reaksiya qabında yerləşən və tərkibində reagent, reaksiya məhsulu və katalizator olan reaksiya suspenziyasına reagentlərin əlavə edilməsi daxildir, onunla fərqlənir ki, əvvəljə, süzgəjdən keçirmə elementi vasitəsilə maye məhsulu suspenziya qalıqından ayırırlar, sonra isə, süzgəjdən keçirmə elementində təzyiqlər fərqi yaradırlar, bundan sonra isə, orta təzyiqlər fərqinin rəqsini yaradırlar və suspenziyaya qaz qabarjıqlarının axını şəklində qazaoxşar komponentləri daxil etməklə suspenziyanı fasiləsiz olaraq qarışdırılma vəziyyətində saxlayırlar.

2. 1-ji bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, qazaoxşar komponentlərə, hər hansı qazaoxşar reagent daxildir.

3. 1-ji və ya 2-ji bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, qaz qabarjıqları vasitəsilə suspenziyanı turbulent vəziyyətdə saxlayırlar.

4. 1-3-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, heç olmazsa qismən təzyiqlər fərqi suspenziyanın səviyyəsinin süzgəjdən keçirmə elementinin çıxışı tərəfindən reaksiya məhsulunun səviyyəsindən yüksəkdə saxlanması hesabına və ya süzgəjdən keçirmə elementinin filtratın çıxışı tərəfində yerləşdirilmiş səviyyəni sabit saxlayan qurğu vasitəsilə yaradırlar.

5. 1-4-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, rəqsləri suspenziya axınının turbulent hərəkəti vasitəsilə yaradırlar.

6. 1-5-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, rəqsləri filtratın üzərindəki qaz həjminə tətbiq edilmiş pulsasiya edən təzyiq vasitəsilə yaradırlar.

7. 1-6-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, suspenziya üzərindəki qaz həjmi filtrat ilə və ya filtrat üzərindəki qazın hər hansı həjmi ilə birləşdirilib.

8. 1-7-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, təzyiqlər fərqinin orta qiyməti 500 Pa-dan kiçikdir.

9. 1-8-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, rəqslər təzyiqlər fərqinin orta qiymətinin 10-dan 200%-ə qədər intervalında yerləşirlər.

10. 1--ju bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, reagentlər – JO və H₂-dən, katalizator – Fişer-Tropşun katalizatorundan, reaksiya məhsulları isə – metanol və yüksək karbohidrogenlərdən ibarətdir.

(71)(73) Ден Норске Статс Олжеселскап АС (Норвегия)

(72) Эрлинг Риттер

Петер Лиан

Тронд Мирстад

Пер Т. Ротеруд

Эйдж Солбакен

(54) Способ осуществления многостадийной реакции в каталитическом преобразователе.

(54)(57) 1. Способ осуществления многостадийной реакции в каталитическом преобразователе, продуктом которой является по крайней мере один жидкий компонент, а катализатор представляет собой тонко измельчённое твёрдое вещество, причём указанный способ включает: введение реагентов в реакционную суспензию, содержащую реагенты, продукт реакции и катализатор и находящуюся в реакционном сосуде, отличающийся тем, что жидкий продукт отделяют от остатка

суспензии с помощью фильтрующего элемента, в фильтрующем элементе создают перепад давления, создают колебания среднего перепада давления и поддерживают суспензию в состоянии непрерывного перемешивания путём введения газообразных компонентов в суспензию в виде струи пузырьков.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что газообразные компоненты включают любые газообразные реагенты.

3. Способ по пп.1 и 2, отличающийся тем, что суспензию поддерживают в состоянии турбулентности с помощью пузырьков газа.

4. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что перепад давления создают по крайней мере частично за счёт уровня поддержания суспензии, превышающего уровень продукта реакции со стороны выхода фильтрата фильтрующего элемента, возможно с помощью устройства поддержания постоянного уровня, расположенного со стороны выхода фильтрата фильтрующего элемента.

5. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что колебания создают посредством турбулентного движения потока суспензии.

6. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что колебания создают с помощью пульсирующего давления, прилагаемого к объёму газа над фильтратом.

7. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что объём газа над суспензией соединён с фильтратом или любым объёмом газа над фильтратом.

8. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что средний перепад давления равен менее, чем 500 Па.

9. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что колебания находятся в пределах от 10 до 200% от величины среднего перепада давления.

10. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что реагентами являются СО и Н₂, катализатором – катализатор Фишера-Тропша, а продуктами реакции метанол и высшие углеводороды.

(11) İ 2000 0161

(21) N 98/001080

(22) 29.04.97

(51) B 03 J

(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti

(72) Həsənov Jahir Nuru oğlu

(54) Maqnit-su separatoru.

(54)(57) 1. Maqnit-su separatoru qidalandırılırdan, ox boyunca biri-birinə nəzərən yerdəyişmə imkanına malik növbələşən qütbləri olan sabit maqnitlərdən təşkil edilmiş bir jüt disk formasında maqnit sistemli işçi orqandan və ayrılan məhsulları qəbuledijilərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, işçi orqanı qeyri-maqnit radial borulardan ibarətdir və suyu kənar etmək üçün borunun uzununu boyunca müstəvi kəsikli şütserlər hazırlanmış və şahmat ardıcılığı ilə boruların üzərində erləşdirilmişdir, borularla şütserlər elə birləşib ki, su şırnaqlarının istiqamətini

dəyişmək mümkün olsun, ortada yerləşmiş diskələr hər iki tərəfdən maqnit və su sistemləri vasitəsilə təjhiz edilmişdir.

2. 1 bəndəki maqnit-su separatoru onunla fərqlənir ki, su şırnağının kənar edilməsi üçün ştutserlərin yuvaları dairəvi şəkildə hazırlana bilər.

(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti

(72) Gəsanov Cəlair Nuri oğlu

(54) Maqnitno-voqyanoy səparator.

(54)(57) 1. Maqnitno-voqyanoy səparator, vəkluqayuyuy pitatəlyə, maqnitnyuy sisyemy v vide dvyux par diskov s postoyannymi maqnitami s qereduyuyuyimiyə polyusami s vozmoqnostyami osəvoqo pəreməşqeniyə i puyəmqnyki puyduqtoy razdeleniyə, otliqayuyuyiyə təy, qto raboqiyə organ vuyqolnəy v vide rədiyəlynyx nəmaqnitnyx tuyub so ştuqerami, iməyuyuyə ployeqy puyreqzy vduqly nəpuyvəlyə tuyuby dlyə vuyqoda vodu i rəspolozhennyə v şaxmatnoy puyvərdəyə otnosiytəlyə ployeqy rəzmqəşiyə tuyub, puyqəy tuyuby so ştuqerami uştanovlənuyə s vozmoqnostyuyə izmqənəyiyə uqly nəpuyvəlyə vduqyanoy ştuuy, ə diskuy rəspolozhennyə v səredinyə snəbzheny s obəyx stuyon kəy maqnitnyymi, tək i vduqyannyymi sisyemyami.

2. Maqnitno-voqyanoy səparator, puy p.1, otliqayuyuyiyə təy, qto otvərtəyiyə ştuqerov dlyə vuyqoda ştuuy vodu vuyqolnənyə kuyqlyymi.

Bölmə J.

Kimya və metallurqiya.

Раздел С.

Химия и металлургия.

(11) İ 2000 0118

(21) N 95/000639

(22) 19.04.95

(51) J 05 D 1/02

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünəşlyəy və Aqrokimyə İnstitutu

(72) İsayəvə Fəridə Həji Ağə qızı

Məmmədov Qərib Şəmil oğlu

Əliyev Cümşüdə Əliş oğlu

Rüstəmovə Elbə Əhsən qızı

(54) Sənəyə tulləntisindən nəftən turyusuy ilə zənginləşdirilməş kalium sulfatın alınmə üsulu.

(54)(57) Sulfat turşusu ilə kalium hidrokşidin neytrallaşdırılması nətişində kalium sulfatın yeni alınma üsulu onunla fərqlənir ki, qatı sulfat turşusu əvəzinə neft sənayesi tullantısı – tərkibində 12-30% H₂SO₄ və naften turşusu olan turş qudrondan istifadə edilir, alınan məhsulun tərkibi 90,4% kalium sulfat, 8,0-9,5% naften turşusu, qalanı isə sudan ibarətdir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

Алиев Джумшуд Алиш оглы

Рустамова Эльба Эйсан кызы

(54) Способ получения сульфата калия, обогащённого нафтеновыми кислотами из промышленных отходов.

(54)(57) Способ получения сульфата калия нейтрализацией серной кислоты раствором гидроксида калия, отличающийся тем, что вместо серной кислоты используется отход нетяной промышленности – промывные воды, образуемые в процессе переработки кислого гудрона, содержащие 12-30% серной кислоты и нафтеновые кислоты, продукт содержит в своём составе сульфат калия – 90,4%; нафтеновые кислоты – 8,0-9,5%; вода – остальное.

(11) İ 2000 0110

(21) N 94/000419

(22) 14.07.94

(51) J 05 F 11/00

(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həji Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

(54) Bitki kütləsinin çürüməsini sürətləndirən katalizator.

(54)(57) Sulfo turşusunun natrium duzu bitki kütləsinin çürüməsini sürətləndirən katalizator kimi tətbiq edilir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

(54) Катализатор разложения растительной массы.

(54)(57) Применение натриевых солей сульфокислот в качестве катализатора разложения растительной массы.

- (11) İ 2000 0106
 (21) N 95/000591
 (22) 02.01.95
 (51) J 05 F 11/00
 (71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
 (72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
 Məmmədov Qərib Şamil oğlu
 Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu
 (54) Pambıq bitkisi üçün defoliant.

(54)(57) SB-3 sulfat turşusunun barium duzundan ibarət olub, D-11 dizel yağının sulfidləşmə prosesi zamanı alınır və pambıq bitkisi üçün defoliant kimi tətbiq edilir.

- (71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
 (72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы
 Мамедов Гариб Шамиль оглы
 Баширов Рашадат Исмаил оглы
 (54) Дефолиант хлопчатника.

(54)(57) Применение СБ-3, представляющего собой бариевые соли сульфокислот, полученных при сульфировании дизельного масла Д-11 селективной очистки из нефтяного сырья в качестве дефолианта хлопчатника.

- (11) İ 2000 0119
 (21) N 95/000589
 (22) 02.01.95
 (51) J 05 F 11/00
 (71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
 (72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
 Məmmədov Qərib Şamil oğlu
 Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu
 (54) Neftlə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi.

(54)(57) Azolyat B – sulfo turşuların natrium duzu təbii alkilaromatikkarbon hidratların neft fraksiyasından alınır və neftlə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi kimi tətbiq edilir.

- (71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
 (72) Исаева Фарида Гаджи Ага кызы
 Мамедов Гариб Шамиль оглы
 Баширов Рашадат Исмаил оглы
 (54) Очиститель нефтезагрязнённых земель.

(54)(57) Применение азолята Б, который представляет собой натриевые соли сульфокислот, получаемых из природных алкилароматических углеводов нефтяных фракций в качестве очистителя нефтезагрязнённых земель.

(11) İ 2000 0116

(21) N 93/000136

(22) 08.07.93

(51) J 07 J

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Kimya Texnologiyasının Nəzəri Problemləri İnstitutu

(72) Şahtaxtinski Toğrul Nemət oğlu

Əliyev Ağadadaş Mahmud oğlu

Quliyev Adil Rəsul oğlu

Babayeva Əminə Ramazan qızı

Məjidova Solmaz Məmməd Tağı qızı

Mətiyev Kazım İslam oğlu

Qasımzadə Afag Yunis qızı

(54) İzovalerian aldehidinin alınma üsulu.

(54)(57) İzovalerian aldehidini yuxarı temperaturda 5% Ju^{2+} və 0,1% Pd^{2+} seolitini kütləsinə görə ionları ilə modifikasiya olunmuş JaA seolitini katalizator kimi işlətməklə izoamil spirtini oksigenli qazla oksidləşdirməklə almaq olar. Proses 330-390⁰ J temperaturda, spirt və oksigenin 1:0,5-0,8 mol nisbətlərində reaksiya qarışığının kontakt müddətinin 0,32-0,95 saniyə qiymətlərində aparılır.

(71)(73) Институт Теоретических Проблем Химической Технологии АН Азербайджанской Республики

(72) Шахтагинский Тогрул Неймат оглы

Алиев Агададаш Махмуд оглы

Кулиев Адиль Расул оглы

Бабаева Амина Рамазан кызы

Меджидова Солмаз Мамед Таги кызы

Матиев Казым Ислам оглы

Касим-заде Афэг Юнис кызы

(54) Способ получения изовалерианового альдегида.

(54)(57) Способ получения изовалерианового альдегида окислением изоамилового спирта кислородсодержащим газом в присутствии катализатора при повышенной температуре, отличающийся тем, что в качестве катализатора используют синтетический цеолит СаА с содержанием ионов Cu^{2+} и Pd^{2+} в количестве 5% и 0,1% соответственно, от веса цеолита, процесс проводят при температуре 330-390⁰С при мольном соотношении спирт: кислород 1:0,5-0,8 и времени контакта реакционной смеси 0,32-0,95 секунд.

- (11) İ 2000 0124
- (21) N 98/001130
- (22) 19.08.94
- (51) J 07 J 1/04, B 01 C 23/78
- (71)(73) Den Norske Stats Olceselskap AS (NOR)
- (72) Erlinq Ritter
Peter Lian
Trond Mirstad
Per T. Roterud
Eyj Solbaken
- (54) Bərk-maye şlam reaktoru.

(54)(57)1. Bərk-maye şlam reaktoru, belə ki, onun tərkibində, şlam sahəsində şlamı qəbul etmək üçün reaksiya qabı və şlama qaz qabarjıqları şəklində, qazaoxşar komponentləri daxil etmək üçün vasitələr vardır, onunla fərqlənir ki, tərkibində, şlam ilə kontaktda olan, şlam sahəsindən ayrılmış və filtrat məhlulu üçün çıxış boru hissəsinə malik olan, filtrat sahəsini məhdudlaşdıran süzgejdən keçirmə elementi, süzgejdən keçirmə elementində orta təzyiqlər fərqi qərarlaşdıran vasitə və təzyiqlər fərqi orta qiymətinə nəzərən pulsasiya və ya rəqsləri yaradan vasitə vardır.

2. 1-ji bənd üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, təzyiqlər fərqi süzgejdən keçirmə elementinin reaktorda şlama batırılması nəticəsində əmələ gələn hidrostatik təzyiqdən alırlar, belə ki, təzyiqin pulsasiya və ya rəqslərini şlamın şlam sahəsində turbulent hərəkəti ilə yaradırlar.

3. 1-ji və ya 2-ji bənd üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, şlam sahəsi üzərindəki qaz fazasının filtrat sahəsində filtrat ilə və ya filtrat sahəsi üzərindəki qaz fazası ilə rabitəsi vardır.

4. 3-jü bənd üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, həmin rabitə, şlam sahəsi və ya filtrat sahəsi arasında yerləşdirilmiş və sahələrin hər birində açıq olan boru vasitəsilə təmin edilib.

5. 1-4-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgejdən keçirmə elementindəki təzyiqlər fərqi amplitud və ya rəqsləri, orta kəmiyyət ilə təxminən eyni və ya ondan böyük olan kəmiyyətə malikdir.

6. 1-5-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, onun tərkibində, qazaoxşar məhsullar və ya komponentlər üçün reaksiya qabından ayrıja olaraq çıxış boru hissəsi vardır.

7. 1-6-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, o, pulsasiya edən təzyiqi filtrat sahəsinə vermək üçün vasitəyə malikdir, belə ki, həmin təzyiq, silindrdə, porşenin geriye-irəliyə hərəkəti ilə təmin edilir.

8. 1-7-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgejdən keçirmə elementi, adətən, silindrik formaya malik olur və istismar prosesində onun oxu, adətən, şaquli vəziyyətdə olur.

9. 1-8-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgejdən keçirmə elementi reaksiya qabına yerləşdirilib.

10. 1-6-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgejdən keçirmə elementi şlam fazasının ən azı bir hissənin sirkulyasiya edə bildiyi reaksiya qabının şaxələre ayrıldığı hissəsində yerləşdirilib.

11. 1-10-ju bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgejdən keçirmə elementi, filtratın sahəsini daxildə məhdudlaşdıran, süzgejin modulu şəklində təqdim edilib və süzgejin modulu filtrat və şlamın sahəsini ayrılan, süzgejdən keçirmə elementini özünə daxil edir.

12. 1-11-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgəjdən keçirmə elementinin tərkibində kiçik yaçeykalara malik olan torlu ekran, spiral şəklində burulmuş saplar, nazik şaquli saplar və ya bişirilmiş metal hissəjilər vardır.

13. 1-12-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, qazaoxşar reagent və ya komponentləri daxil etmə vasitəsində reaksiya qabının dibində filtrləşdirilmiş lövhə vardır.

14. 1-13-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, maye reagent və ya komponentlər üçün reaksiya qabında giriş boru hissəsi və/və ya çıxış boru hissəsi nəzərdə tutulub, belə ki, maye reagent və ya komponentlərin tərkibində dispersləşmiş poroşok maddə, məsələn, xırda doğranmış katalizator da ola bilər.

15. 1-14-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgəjdən keçirmə elementi elə yerləşdirilib ki, o, filtrat məhsulu ilə, tamamilə və ya qismən doldurula bilər.

16. 15-ji bənd üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, filtrat sahəsindən çıxan çıxış boru hissəsində boru vardır, həmin boru elə yerləşdirilib ki, o, filtrat sahəsində filtratın səviyyəsini təyin edə bilər.

17. 1-16-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, filtratın səviyyəsini reaksiya qabına nəzərən tənzimləyirlər.

18. 1-17-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, süzgəjdən keçirmə elementi şaquli istiqamətdə tənzimləmə imkanına malik olmaqla yerləşdirilib.

19. 1-18-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, reaksiya qabında istilik ötürməsi üçün vasitə nəzərdə tutulub.

20. 19-ju bənd üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, istilik ötürməsi üçün vasitə istiliyi ötürən mühitin sirkulyasiyası üçün nəzərdə tutulmuş çoxlu sayda, şaquli yerləşdirilmiş borulardan ibarətdir.

21. 1-20-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə reaktor, onunla fərqlənir ki, reaksiya qabında çoxlu sayda süzgəjdən keçirmə elementi vardır.

(71)(73) Ден Норске Статс Олжеселскап АС (Норвегия)

(72) Эрлинг Риттер

Петер Лиан

Тронд Мирстад

Пер Т. Ротеруд

Эйдж Солбакен

(54) Твёрдо-жидкостной шламовый реактор.

(54)(57) 1. Твёрдо-жидкостной шламовый реактор, содержащий реакционный сосуд для приёма шлама в области шлама, средства для введения газообразных компонентов в виде пузырей газа в шлам, отличающийся тем, что в него введены фильтрующий элемент, контактирующий со шламом и ограничивающий область фильтрата, который отделён от области шлама, выпускной патрубком для продукта фильтрата, средство установления среднего перепада давления в фильтрующем элементе и средство вызывающее пульсации или колебания относительно среднего значения перепада давления.

2. Реактор по п.1, отличающийся тем, что фильтрующий элемент погружён в шлам в реакторе с возможностью получения перепада давления из гидростатического давления, причём пульсации или колебания давления вызваны турбулентным движением шлама в области шлама.

3. Реактор по одному из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что газовое пространство над областью шлама связано с фильтратом в области фильтрата или с газовым пространством над областью фильтрата.
4. Реактор по п.3, отличающийся тем, что эта связь обеспечена с помощью трубы, расположенной между областью шлама и областью фильтрата и открытой в каждой области.
5. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что амплитуда пульсаций или колебаний перепада давления в фильтрующем элементе имеет приблизительно ту же величину или большую, чем средняя величина.
6. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что дополнительно включает в себя отдельный выпускной патрубок для газообразных продуктов или компонентов из реакционного сосуда.
7. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что имеет средство для приложения пульсирующего давления к области фильтрата, которое обеспечено возвратно-поступательным движением поршня в цилиндре.
8. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что фильтрующий элемент обычно имеет цилиндрическую форму и его ось в процессе эксплуатации обычно находится в вертикальном положении.
9. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что фильтрующий элемент расположен в реакционном сосуде.
10. Реактор по любому из пунктов 1-6, отличающийся тем, что фильтрующий элемент расположен в ответвлении реакционного сосуда, в котором может циркулировать, по меньшей мере часть шламовой фазы.
11. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что фильтрующий элемент представлен в виде модуля фильтра, ограничивающего внутри область фильтрата, и который включает в себя фильтрующий элемент, разделяющий области фильтрата и шлама.
12. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что фильтрующий элемент содержит сетчатый экран с мелкими ячейками, спирально скрученные нити, тонкие вертикальные нити или спечённые металлические частицы.
13. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что средство введения газообразных реагентов или компонентов содержит фильтровальную пластину на дне реакционного сосуда.
14. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что в реакционном сосуде предусмотрен впускной патрубок и/или выпускной патрубок для жидких реагентов или компонентов, которые могут необязательно содержать диспергированное порошковое вещество, например, мелко измельчённый катализатор.
15. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что фильтрующий элемент расположен так, что может быть полностью или частично заполнен продуктом фильтрата.
16. Реактор по п.15, отличающийся тем, что выпускной патрубок из области фильтрата содержит трубу, которая расположена так, что может определять уровень фильтрата в области фильтрата.
17. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что уровень фильтрата регулируют относительно реакционного сосуда.
18. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что фильтрующий элемент расположен с возможностью вертикального регулирования.
19. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что в реакционном сосуде предусмотрено средство для теплопередачи.

20. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что в реакционном сосуде предусмотрено множество вертикально расположенных трубок, предназначенных для циркуляции теплопередающей среды.

21. Реактор по любому из предшествующих пунктов, отличающийся множеством фильтрующих элементов в реакционном сосуде.

(11) İ 2000 0169

(21) N 4742135/04

(22) 29.09.89

(51) J 07 J 43/11, J 07 J 41/14

(71)(73) Haymont İnkorporeyted, ABŞ

(72) Jovanni Aqnes

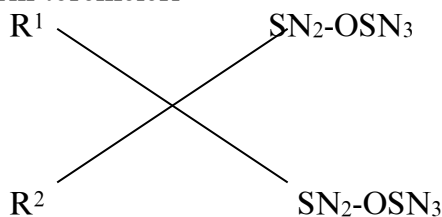
Jampyetro Borsotti

Juliana Skimperna

Elizabetta Barbass

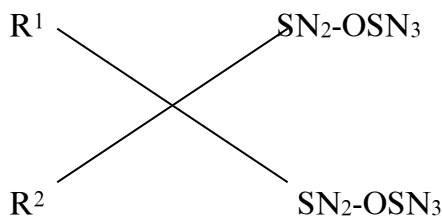
(54) Sadə diefirlər və onların alınması üsulu.

(54)(57)1.1 düsturlu diefirlərin törəmələri

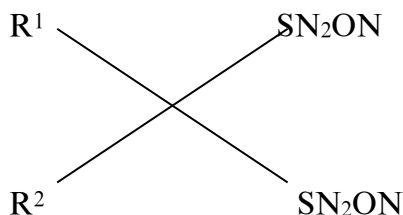

burada, R^1 və R^2 eyni və ya müxtəlif ola bilərlər, şaxələnmiş alkil J₃-J₆, tsikloalkil J₅-J₆.

2. 1 düsturlu sadə diefirlərin alınması üsulu

burada, R^1 və R^2 eyni və ya müxtəlif ola bilərlər, şaxələnmiş alkil J₃-J₆, tsikloalkil J₅-J₆, onunla fərqlənir ki, P ümumi düsturlu dionu

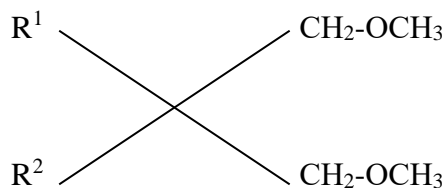
burada, R^1 və R^2 eyni və ya müxtəlif ola bilərlər, şaxələnmiş alkil J₃-J₆, tsikloalkil J₅-J₆, haloidmetillə metilləşməyə uğradırlar.

(71)(73) Хаймонт Инкорпорейтед, США

(72) Джованни Агнес
Джампьеро Борсотти
Джулиана Скимперна
Элизабетта Барбас

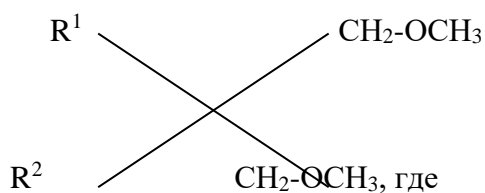
(54) Простые диэфиры и способ их получения.

(54)(57) 1. Производные диэфиров формулы 1:

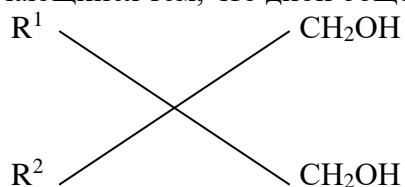

где R^1 и R^2 могут иметь одинаковые или различные значения, разветвлённый алкил C_3 - C_6 , циклоалкил C_5 - C_6 .

2. Способ получения простых диэфиров формулы 1

R^1 и R^2 могут иметь одинаковые или различные значения, разветвлённый алкил C_3 - C_6 , циклоалкил C_5 - C_6 , отличающийся тем, что дион общей формулы II:

где R^1 и R^2 могут иметь одинаковые или различные значения, разветвлённый алкил C_3 - C_6 , циклоалкил C_5 - C_6 подвергают метилированию галоидметилом.

(11) I 2000 0165

(21) N 96/000734

(22) 26.01.96

(51) J 07 J 69/14

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu

Quliyeva Mələk Əbdül qızı

Qasımova Qəribə Abbasəli qızı

Novotorcina Nelya Nikolaevna
Səfərova Mehparə Rəsul qızı

(54) Aroksikarbonilalkilen halogenidlərin alınma üsulu.

(54)(57) Fenolların karbon turşuları ilə qarışıqlı təsirindən aroksikarbonilalkilen haloidlərin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, karbon turşusu kimi monohaloidkarbon turşusu, katalizator kimi ya sulfat turşusu götürülür və reaksiya 100-110⁰J-də 5-6 saat müddətində aparılır və ya POJ₃ götürülür və reaksiya 70-80⁰J 2-3 saat müddətində aparılır.

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

(72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Кулиева Мелек Абдул кызы

Касимова Гариба Аббасали кызы

Новоторжина Неля Николаевна

Сафарова Мехпара Расул кызы

(54) Способ получения ароксикарбонилалкилен галоидов.

(54)(57) Способ получения ароксикарбонилалкилен галоидов путём взаимодействия фенолов с карбоновыми кислотами, отличающийся тем, что в качестве карбоновой кислоты использована моногалоидкарбоновая кислота, а в качестве катализатора либо серная кислота и реакцию ведут при температуре 100-110⁰С в течении 5-6 часов, либо хлорокиси фосфора при температуре 70-80⁰С и реакцию ведут в течении 2-3 часов.

(11) İ 2000 0163

(21) N 96/000711

(22) 10.10.95

(51) J 07 J 154/02

(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

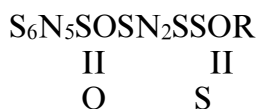
(72) Quliyeva Mələk Əbdül qızı

Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu

Qulubəyova Tamilla Nəsrəddin qızı

(54) Ksantogenat turşularının benzoiloksimetil efirlərinin alınma üsulu.

(54)(57) Haloid üzvi birləşmələrin ksantogenat turşusunun törəmələri ilə qarşılıqlı təsirindən aşağıdakı formul üzrə

(burada, R – S₂N₅, -iC₃H₇, -C₄H₉-dur)

ksantogenat turşularının benzoiloksimetil efirlərinin alınma üsulu onunla fərqlənir ki, haloid üzvi birləşmə kimi benzoilxloriddən, ksantogenat turşusunun törəməsi kimi isə

ksantogenat turşusunun oksimetil efirindən istifadə edilir və reaksiya 30-35⁰J-də 1-1,5 saat müddətində aparılır.

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

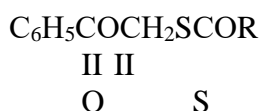
(72) Кулиева Мелек Абдул кызы

Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Кулибекова Тамилла Насреддин кызы

(54) Способ получения бензоилоксиметилловых эфиров ксантогеновых кислот.

(54)(57) Способ получения бензоилоксиметилловых эфиров ксантогеновых кислот формулы

где R – C₂H₅, -iC₃H₇, -C₄H₉ путём взаимодействия галоидорганических соединений с производными ксантогеновых кислот, отличающийся тем, что в качестве галоидоорганического соединения использован хлористый бензоил, а в качестве производного ксантогеновых кислот – оксиметилловые эфиры ксантогеновых кислот и реакцию проводят при температуре 30-35⁰С в течении 1-1,5 часов.

(11) İ 2000 0109

(21) N 4203226/04

(22) 28.08.86

(51) J 07 J 229/40

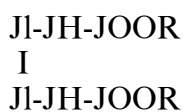
(71)(73) Amerijan Jyanamid Jompani, USA

(72) Donald Roy Moldinq

(54) Alkilanilinofumaratin alınma üsulu.

(54)(57) Alkilanilinofumaratin alınma üsulu, ümumi formulu

harada ki, R – C₁-C₄ alkildir, olmaqla, alifatik dikarbon turşusunun və anilinin mürəkkəb duzunun təsirsiz üzvi həlledicidə qaynatmaqla istifadəsə onunla fərqlənir ki, mürəkkəb efir kimi ümumi formulu

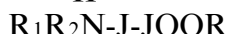
olan dikhlorosuksinat istifadə edirlər, haradaki, R –
C₁-C₄ - alkildir,

ümumi formullu aminin üçqat molyar ifratı ilə 8 saat ərzində qaynamû temperaturunda qarşılıqlı təsirə məruz edirlər, haradaki, R₁ və R₂ hidrogen və ya C₁-C₆ - alkildir, bu şərtlə ki, R₁ və R₂-nin yalnız biri hidrogendir, və ya əlaqəli olduqları azotla birlikdə götürülmüş R₁ və R₂ tərkibində ikidən çox olmayan heteroatomlu beş və ya altı üzvlü həlqə əmələ gətirirlər, və əmələ gələn

II

ümumi formullu alkilaminomaleatı və ya alkilaminofumaratı və

I

ümumi formullu xloaminosuksinatı anilin molyar ekvivalenti ilə tərkibində üzvi turşu olan təsirsiz üzvi həlledicidə 80-85°C-də 4 saat ərzində qarşılıqlı təsirə məruz edirlər.

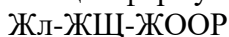
(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Дональд Рой Молдинг

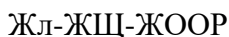
(54) Способ получения алкиланилинофумарата.

(54)(57) Способ получения алкиланилинофумарата общей формулы:

где, R-C₁-C₄-алкил, с использованием сложного эфира алифатической декарбоновой кислоты и анилина в инертном органическом растворителе при кипячении, отличающийся тем, что с целью упрощения процесса, в качестве сложного эфира используют дихлорсукцинат общей формулы:

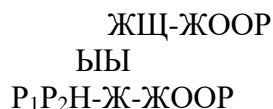
Ы

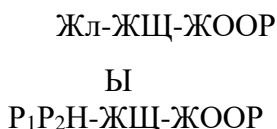
где, R-C₁-C₄-алкил, который подвергают взаимодействию с трёхкратным молярным избытком амина общей формулы

где, R_1 и R_2 – водород или C_1 - C_6 -алкил при условии, что только один из R_1 и R_2 является водородом, или R_1 и R_2 , взятые вместе с атомом азота, с которым они связаны, образуют пяти- или шестичленное кольцо, содержащее не более двух гетероатомов, и в течении 8 часов при температуре кипения и образующуюся смесь алкиламиноалеата или алкиланилинофумарата общей формулы:

и хлораминосукцината общей формулы

подвергают взаимодействию с молярным эквивалентом анилина в инертном органическом растворителе, содержащем органическую кислоту, при $80-85^\circ\text{C}$ в течении 4 часов.

(11) İ 2000 0104

(21) N 4002171/23-04

(22) 27.02.86

(51) J 07 D 211/70, A 61 K 31/44

(71)(73) Russel-Yuklaf (Franja)

(72) Julio Qallianti

Fernande Bardzaqi

Alina Butti

Karla Bonetti

Emilio Toya (İtaliya)

(54) 1,2,5,6-tetrahidropiridin-3-karboksialdehidoksim və ya onun hidroxloridlərinin alınma üsulu.

(54)(57) 1,2,5,6-tetrahidropiridin-3-karboksialdehidoksim və ya onların hidroxloridlərinin alınması üsulu, ümumi formullu 1

harada ki, R^1 - hidrogen və ya metil;

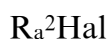
R^2 – xətti və ya şaxələnmiş doymuş J_1 - J_3 -alkil, xətti və ya şaxələnmiş doymamış J_2 - J_4 -alkil, asetil və ya dimetilaminoetildir, onunla fərqlənir ki, 2 ümumi formullu hidroxlorid birləşməsini,

harada ki, R^1 – göstərilən ifadəyə malikdir, 3 ümumi formulu hidroxlorid birləşməsi ilə qarşılıqlı təsirə məruz edirlər,

harada ki, R_{a^2} –hidrogen, xətti və ya şaxələnmiş doymuş J_1 - J_3 -alkil, xətti və ya şaxələnmiş doymamış J_2 - J_4 -alkildir, alınan 1A ümumi formulalı birləşməni

harada ki, R^1 , R_{a^2} – göstərilən ifadəyə malikdir, sərbəst şəkildə və ya hidroxlorid şəklində ayırırlar və R_{a^2} - hidrogen olan halda, 1A ümumi formulu birləşməni 4 ümumi formulu birləşmə ilə qarşılıqlı təsirə məruz edirlər,

R_{a^2} – asetil və ya dimetilaminoetildir;

Hal – halogendir; və alınan 1B formullu birləşməni

harada ki, R^1 və R_{b^2} – göstərilən ifadəyə malikdir, sərbəst və ya hidroxlorid şəklində ayırırlar.

(71)(73) Руссель-Юклаф (Франция)

(72) Джулио Галлиани

Фернанде Бардзаги

Алина Бутти

Карла Бонетти

Эмилио Тоя (Италия)

(54) Способ получения производных 1,2,5,6-тетрагидропиридин-3-карбоксальдегидоксима или их гидрохлоридов.

(54)(57) Способ получения производных 1,2,5,6-тетрагидропиридина-3-карбок-альдегидоксима общей формулы 1

где R^1 - водород или метил;

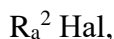
R^2 - линейный или разветвленный насыщенный C_1 - C_3 -алкил, линейный или разветвленный ненасыщенный C_2 - C_4 -алкил, ацетил или диметиламиноэтил, или их гидрохлоридов, отличающийся тем, что гидрохлорид соединения общей формулы 2

где R^1 имеет указанные значения, подвергают взаимодействию с гидроклоридом соединения общей формулы 3

где R_a^2 - водород, линейный или разветвленный насыщенный C_1 - C_3 - алкил, линейный или разветвленный ненасыщенный C_2 - C_4 -алкил, и полученное соединение общей формулы 1A

где R^1 и R^2 имеют указанные значения, выделяют в свободном виде или в виде гидроклорида и в случае, когда R^2 - водород, соединение общей формулы 1A подвергают взаимодействию с соединением общей формулы 4

где R_a^2 - ацетил или диметиламиноэтил;

Hal - галоген, и полученное соединение формулы 1B

где R^1 и R^2 имеют указанные значения, выделяют в свободном виде или в виде гидроклорида.

(11) İ 2000 0094

(21) N 97/000946

(22) 21.05.96

(51) J 07 D 215/00

(71)(73) Amerijan Jyanamid Jompany, USA

(72) Robert S. Marmor

Henri Li Strong

(54) Əvəz edilmiş 8-xlorxinolinlərin əvəz edilmiş 8-hidroksixinolinlərə çevrilmə üsulu.

(54)(57)1. Əvəz edilmiş 8-hidroksixinolinlərin katalizatorun iştirakı ilə 8-xlorxinolinin qələvi ilə qarşılıqlı təsirdən alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona

formullu əvəz edilmiş 8-xlorxinolinin, harada ki, R-J₁-J₄-alkil, hidroksi –J₁-J₄-alkil, J₁-J₄-alkoksi-J₁-J₄-alkil, J₁-J₄-haloidalkil, və ya di-J₁-J₄-alkilamino- J₁-J₄-alkildir, 150-200⁰J temperatur intervalında ikivalentli mis əsaslı katalizatorun iştirakı ilə təzyiç altında işləyən reaktorda qarışdırmaqla durulaşdırılmış qələvi məhlulu ilə reaksiyası daxildir.

2. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, ikivalentli mis əsaslı katalizator ikivalentli mis duzunu və ya ikivalentli misin üzvi kompleksini göstərir, qələvi məhlulu isə natrium hidroksid məhluludur.

3. B. 2-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, 8-xlor-3-metoksimetilxinolin 8-hidroksi-3-metoksimetilxinolinə çevrilir.

4. B. 3-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizator ikivalentli mis sulfatın 8-hidroksi-3-metoksimetilxinolinlə reaksiyasından alınan ikivalentli misin üzvi kompleksin 1 mol %-ni göstərir, natrium hidroksid isə natrium 2%-li su məhlulunun 5 ekvivalentini göstərir və reaksiya qarışdırılmaqla 17-24 saat ərzində 160⁰J temperaturda aparılır.

5. B. 3-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizator ikivalentli mis sulfatın 5 mol %-ni göstərir, natrium hidroksid isə natrium hidroksidin 2%-4%-li su məhlulunun 5 ekvivalentini göstərir və reaksiya qarışdırılmaqla 17-22 saat ərzində 160⁰J temperaturda aparılır.

6. B. 5-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, natrium hidroksid natrium hidroksidin 2%-li su məhlulunun 5 ekvivalentini göstərir.

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Роберт С. Мармор

Генри Ли Стронг

(54) Способ превращения замещённых 8-хлорхинолинов в замещённые 8-гидроксихинолины.

(54)(57) 1. Способ получения замещённых 8-гидроксихинолинов взаимодействием 8-хлорхинолина с щелочью в присутствии катализатора, отличающийся тем, что включает реакцию замещённого 8-хлорхинолина формулы

где, R-C₁-C₄-алкил, гидрокси –C₁-C₄-алкил, C₁-C₄-алкокси-C₁-C₄-алкил, C₁-C₄-галлоидалкил, или ди-C₁-C₄-алкиламино- C₁-C₄-алкил с разбавленным раствором щёлочи в реакторе с перемешиванием, работающим под давлением в присутствии катализатора на основе двухвалентной меди, при температуре в интервале 150-200⁰ С.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что катализатор на основе двухвалентной меди представляет собой соль двухвалентной меди или органический комплекс двухвалентной меди, а раствор щёлочи представляет собой раствор гидроксида натрия.

3. Способ по п.2, отличающийся тем, что 8-хлор-3-метоксиметилхинолин превращается в 8-гидрокси-3-метоксиметил-хинолин.

4. Способ по п.3, отличающийся тем, что катализатор представляет собой 1 моль% органического комплекса двухвалентной меди, полученного реакцией сульфата двухвалентной меди с 8-гидрокси-3-метоксиметилхинолином, а гидроксид натрия представляет собой 5 эквивалентов 2%-го водного раствора натрия, и реакцию проводят при перемешивании в течении 17-24 часов при температуре 160⁰ С.
5. Способ по п.3, отличающийся тем, что катализатор представляет собой 5 моль% сульфата двухвалентной меди, а гидроксид натрия представляет собой 5 эквивалентов 2%-4%-го водного раствора гидроксида натрия, и реакцию проводят при перемешивании в течении 17-22 часов при температуре 160⁰ С.
6. Способ по п.5, отличающийся тем, что гидроксид натрия представляет собой 5 эквивалентов 2%-го водного раствора гидроксида натрия.

(11) İ 2000 0126

(21) N 96/000814

(22) 01.03.94

(51) J 07 D 487/04, A 01 N 43/90

(71)(73) Shell Internationale Researjh Maatsjhappic B.V. (NL)

(72) Klaus-Yurqen Pees

Haynts-Manfred Beher

(54) Funqisid kompozisiyası, triazolopirimidinın törəmäləri, onların alınması üsulu və göbäläk xəstälikləri ilə mübarizə üsulu.

(54)(57)1. Funqisid kompozisiya aktiv komponent - triazolopirimidinın törəməsi və daşıyıcıdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, göstərilən törəmə kimi tərkibində 0,5-95 küt.%-li, ümumi 1 formullu

triazolopirimidin birləşməsi saxlayır, belə ki, həmin formulda R J₁-J₆-alkil, J₁-J₆-tsikloalkil qrupundan; halogen atomundan, J₁-J₄-alkil, J₁-J₄-halogenalkil, J₁-J₄-alkoksi, J₁-J₄-haloqenalkoksi, halogensulfonil, fenil, fenoksi və benziloksi qruplarından seçilmiş 1-3-əvəzedijilərlə əvəz edilmiş fenildən; halogen atomu və ya J₁-J₄-alkil ilə əvəz edilmiş feniloksi qrupundan; naftil və ya tienildən ibarətdir;

Hal – JI və ya Br atomundan ibarətdir.

2. 1-ji bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, R əvəzedijisi, propil, butil, etoksi, tsiklopentil, tsikloheksil, ftorfenil, xlorfenil, bromfenil, dixlorfenil, xlorftorfenil, metilfenil, propilfenil, butilfenil, dimetilfenil, triftoormetilfenil, metoksifenil, etoksifenil, dimetoksifenil, dietoksifenil, trimetoksifenil, xlor sulfofenil, bifenilil, fenoksifenil, benziloksifenil, ftorfenoksi, xlorfenoksi, metilfenoksi, dimetilfenoksi, naftil və ya tienildən ibarətdir.

3. 1-ji bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, triazolopirimidin, 1 formulunun birləşməsindən ibarətdir, belə ki, həmin formulda,

R, 2-xlorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-xlorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 4-etoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-metoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-metoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-xlorsulfonilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-triftormetilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-izopropilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-triftormetoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, naft-2-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-fenoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-bifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3,4-dimetoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-benziloksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-bromfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-bromfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-benziloksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2,3-dimetoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-bromfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, naft-1-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2,3-dietoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3,4-dixlorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tien-2-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tien-3-xlorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3,4,5-trimetoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-metilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-xlorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3,4-dimetilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tsiklopentildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tsikloheksildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 2,4-dixlorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-tret-butilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-xlor-6-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-metoksifenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-triftormetilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 4-bromfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 2-xlor-6-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 4-triftometilfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 3-ftorfenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 2-triftormetilenildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə brom atomundan ibarətdirlər;

R, 2-ftorfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-metilfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-xlorfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2,6-dimetilfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-metilfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, etoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, izopropildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər; və ya

R, izobut-3-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzedijiləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

4. 1-3-jü bəndlər üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, onun tərkibində, ən azı, iki daşıyıcı mövjudur, onlardan ən azı biri səthi-aktiv maddədən ibarətdir.

5. Ümumi 1 formulunun

triazolopirimidininin törəmələri, belə ki, həmin formulada R J₁-J₆-alkil, J₁-J₆-alkoksi qrupu, halogen atomu və ya J₁-J₄-alkil ilə əvəz edilmiş feniloksiqrupundan və tienildən ibarətdir.

Hal – Sl və ya Br atomundan ibarətdir, bu şərtlə ki, əvəzedici R metil qrupundan ibarət olduqda, Hal əvəzedicisinin hər iki qrupu xlor atomundan ibarət olurlar.

6. 5-ji bənd üzrə triazolopirimidininin törəməsi, onunla fərqlənir ki,

R, tien-2-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tien-3-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tsiklopentildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, tsikloheksildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-ftorfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-metilfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2-xlorfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 2,6-dimetilfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, 3-metilfenoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, etoksi qrupundan ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

R, izopropildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər; və ya

R, izobut-3-ildən ibarətdir, hər iki Hal əvəzediciləri isə xlor atomundan ibarətdirlər;

7. 5-ji və 6-ji bəndlərdə müəyyən edilmiş, 1 formullu triazolopirimidininin törəmələrinin alınması üsulu, onunla fərqlənir ki, R əvəzedicisi 5-ji və 6-ji bəndlərdə müəyyən edilmiş qiymətlər alan ümumi 2 formullu

бirləşmə xlorlaşdırıjı və ya bromlaşdırıjı agent ilə reaksiya verir.

8. Lokusda göbələk xəstəyili ilə mübarizə üsulu, onunla fərqlənir ki, üsula 5-ji və ya 6-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə müəyyən edilmiş triazolopirimidinin törəməsi ilə və ya 1-4-jü bəndlər üzrə kompozisiya ilə onun emalı daxildir.

9. 8-ji bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, lokus dedikdə göbələk xəstəliyinə yoluxmuş və ya yoluxdurulmuş bitki nəzərdə tutulur.

10. 5-ji və 6-ji bəndlər üzrə birləşmə, belə ki, o, funqisid aktivliyinə malikdir.

(71)(73) Шелл Интернэшнл Рисерч Маатсхаппий Б.В. (NL)

(72) Клаус-Юрген Пеес

Хайнц-Манфред Бехер

(54) Фунгицидная композиция, производные триазолопиримидина, способ их получения и способ борьбы с грибами.

(54)(57) 1. Фунгицидная композиция, включающая активный компонент — производное триазолопиримидина и носитель, отличающаяся тем, что в качестве указанного производного содержит 0,5-95% масс триазолопиримидинового соединения общей формулы:

в которой R- представляет собой C₁-C₆ алкильную, C₁-C₆ алкокси-группу, C₃-C₈ циклоалкильную группу: фенил, замещённый 1-3 заместителями, выбранными из: атомов галогена, C₁-C₄ алкила, C₁-C₄ галогеналкила, C₁-C₄ алкокси, C₁-C₄ галогеналкокси, галогенсульфонила, фенила, фенокси и бензилокси групп:

фенилокси группу, замещённую атомом галогена или C₁-C₄ алкилом, нафтил или тиенил: Hal-атом Cl или Br.

2. Фунгицидная композиция по п.1, отличающаяся тем, что заместитель R представляет собой пропил, бутил, этокси, циклопентил, циклогексил, фторфенил, хлорфенил, бромфенил, дихлорфенил, хлорфторфенил, метилфенил, промилфенил, бутилфенил, диметилфенил, трифторметилфенил, метоксифенил, этоксифенил, диметоксифенил, диэтоксифенил, триметоксифенил, трифторметоксифенил, хлорсульфонилфенил, бифенилил, феноксифенил, бензилоксифенил, фторфенокси, хлорфенокси, метиленокси, диметилфенокси, нафтил или тиенил.

3. Фунгицидная композиция по п.1, отличающаяся тем, что триазолопиримидин представляет собой соединение формулы 1, где

R представляет собой 2-хлорфенил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой 2-хлорфенил, а оба заместителя Hal представляют собой атом брома;

R представляет собой 4-этоксифенил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

4. Фунгицидная композиция по пп.1-3, отличающаяся тем, что она содержит, по меньшей мере, два носителя, по меньшей мере один из которых представляет собой поверхностно-активное вещество.

5. Производные триазолопиримидина общей формулы 1:

в которой R представляет собой C₁-C₆ алкильную, C₁-C₆ алкоксигруппу, C₃-C₈ циклоалкильную группу;

фенилоксигруппу замещённую атомом галогена или C₁-C₄ алкилом; или тиенил; Hal-атом Cl или Br, при условии, что когда заместитель R представляет собой метильную группу, то обе группы заместителя Hal не являются атомами хлора;

6. Производное триазолопиримидина по п.5, отличающееся тем, что

R представляет собой тиен-2-ил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой тиен-3-ил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой циклопентил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой циклогексил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой 2-фторфенокси-группу, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой 2-метилфенокси-группу, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой 2-хлорфенокси-группу, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой 2,6-диметилфенокси-группу, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой 3-метилфенокси-группу, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой этокси-группу, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

R представляет собой изопропил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;или

R представляет собой изобут-3-ил, а оба заместителя Hal представляют собой атом хлора;

7. Способ получения производных триазолопиримидина формулы 1, определённых в пп. 5 и 6, отличающееся тем, что соединение общей формулы

в котором заместитель R принимает значения, определённые в пп. 5 и 6, реагирует с хлорирующим или бромирующим агентом.

8. Способ борьбы с грибами в локусе, отличающийся тем, что включает его обработку производным триазолопиримида, как определено в любом из пп. 5 или 6 или композицией по пп.1-4

9. Способ по п.8, отличающийся тем, что под локусом подразумеваются растения, подверженные или подвергнувшиеся грибковому заражению.

10. Соединения по пп. 5 и 6, обладающие фунгицидной активностью.

(11) I 2000 00103

(21) N 4355074/04

(22) 04.08.94

(51) J 07 D 493/22, A 01 N 43/30

(71)(73) Amerijan Jyanamid Jompani, USA

(72) Jon Berri Varl

Xeyzel Meri Nobl

Nil Porter

Riçard Alan Fletton

Devid Nobl

Derek Ronald Saterlend

Maykl Vinsent Jon Remsey

(54) Makrosilsilə birləşmələrin alınma üsulu.

(54)(57) Makrosilsilə birləşmələrin alınma üsulu, ümumi formulu 1

haada ki, R¹ metil, etil və ya izopropildir:

R² və R³ hidrogen atomudur:

OR⁴ - hidroksiqrup, metoksiqrup, alkanoiloksiqrup,

fenoksiqrupla əvəz olunması mütləq olmayan J₁-J₆ alkil fraqmentinə malikdir, və ya qrup OCOOR⁵, harada ki, R⁵-C₁-C₅ alkildir, onunla fərqlənir ki, ll ümumi formullu birləşməni

harada ki, OR^4 hidroksiqrupdan başqa, R^1 və OR^4 yuxarıda göstərilən ifadəyə malikdirlər, $L - R^{11}OSO-$ qrupu, harada ki, $R^{11}-(C_1 - C_6\text{-alkil})\text{fenil}$ və ya fenildir: məsələn, təşəbbüskar radikalın, məsələn azobisizobutironitrilin iştirakı ilə üç-n-butilqalayhidrid kimi qalay-hidroalkilin təsiri ilə və ya işığın təsiri ilə bərpa edirlər və 1 formullu alınan birləşməni,

harada ki, OR^4 -metoksi - və ya fenoksiqrupla əvəz olunması mütləq olmayan J_1-J_6 alkil fraqmentinə malik alkanoil-oksiqrupdur, lazım olduqda, onu 1 formullu birləşməyə keçirirlər, harada ki, OR^4 hidroksiqrupdur, hansı ki, haloidanhidrid turşusunun təsiri ilə 1 formullu birləşməyə keçirilir, harada ki, $OR^4 - OCOOR^5$ qrupdur.

(71)(73) Американ Цианамид Компани, США

(72) Джон Бэрри Варл

Хейзел Мэри Нобл

Нил Портер

Ричард Алан Флеттон

Дэвид Нобл

Дерек Рональд Сатерлэнд

Майкл Винсент Джон Рэмсей

(54) Способ получения макрониклических соединений.

(54)(57) Способ получения макрониклических соединений общей формулы 1:

где: R^1 – метил, этил или изопропил;

R^2 и R^3 – атомы водорода,

OR⁴ – гидроксигруппа, метоксигруппа, алканоксигруппа, имеющая C₁-C₆-алкильный фрагмент, необязательно замещённый феноксигруппой или группа – OCOOR⁵, где R⁵-C₁-C₅-алкил, отличающийся тем, что соединение общей формулы 2:

где: R¹ и OR⁴ имеют вышеуказанные значения, кроме OR⁴ – гидроксигруппа, L-R''OCSO-группа, где R''-(C₁-C₆-алкил) фенил или фенил, подвергаются восстановлению действием олово-гидроалкила, как например, три-н-бутилоловогидрида, в присутствии инициатора радикалов, как например азобисизобутиронитрила, или под воздействием света, и полученное соединение формулы 1, где OR⁴ метокси- или алканоилокси-группа, имеющая C₁-C₆ алкильный фрагмент, необязательно замещённый фенокси-группой, в случае необходимости. Переводят его в соединение формулы 1, где OR⁴ – гидроксигруппа, которое в случае необходимости действием галоидангидрида кислоты переводят в соединение формулы 1, где OR⁴ - OCOOR⁵ группа.

(11) İ 2000 0149

(21) N 96/000830

(22) 07.04.95

(51) J 07 H 17/08

(71)(73) Russel Üklaf (Fra)

(72) Konstantin Aqurida

İannik Benedetti

Can-Fransua Şanto

Aleksis Deni

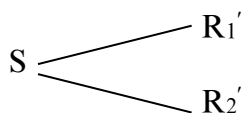
Odil Le Marte

Klod Fromenten

(54) Eritromisinin törəmələri dərmanlar kimi, alınması üsulu və əjzaçılıq kompozisiyaları.

(54)(57)1. (1) ümumi formullu eritromisin törəmələri

burada R_1 və R_2 eyni və ya müxtəlifdirlər, hidrogen atomunu və ya 24-ə kimi karbon atomu daxil olan karbohidrogen radikalını göstərir, doymuş və ya doymamışdır, bir və ya bir neçə heteroatomlarla qırılmaq imkanı və bir və ya bir neçə funksional qrup saxlamaq imkanı vardır və ya R_1 və R_2 əlaqədə olduqları azotla heterotsikl əmələ gətirir ki, ona azot, oksigen və kükürd atomları arasından seçilmiş bir və ya bir neçə heteroatomlar daxil ola bilər, və ya R_1 və R_2 birlikdə

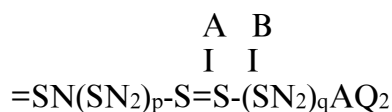
radikalını əmələ gətirir, burada R_1 və R_2 eyni və ya müxtəlifdirlər, hidrogen atomunu və ya 23-dək karbon atomları daxil olan karbohidrogen radikalını göstərir, doymuş və ya doymamışdır, bir və ya bir neçə heteroatomla qırılmaq imkanı və bir və ya bir neçə funksional qrup saxlamaq imkanı vardır, Z isə hidrogen atomunu və ya 18-dək karbon atomu daxil olan karbon turşusunun qalıqını göstərir, bu zaman 10 vəziyyətindəki dalğavari xətt göstərir ki, metil R və ya S konfigurasiyasına və ya R və S konfigurasiyalarının qarışığına malik olan bilər, həmçinin, (1) formullu birləşmənin turş-additiv duzları – dərmanlar kimidir.

2. 1-ji bəndə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, Z hidrogen atomunu göstərir.
3. 1-ji və 2-ji bəndlərə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, R_1 hidrogen atomunu göstərir.
4. 1-ji və 2-ji bəndlərə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, R_1 və R_2 -nin hər biri hidrogen atomunu göstərir.
5. 1-ji və 2-ji bəndlərə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, R_1 hidrogen atomunu göstərir.
6. 1, 2 və 5-ji bəndlərə görə birləşmələr onunla fərqlənir ki, R_1 və R_2 birlikdə

radikalını əmələ gətirir, burada AQ_1 əvəz edilməsi mümkün olan aril və ya heteroaril radikalıdır, n isə 0-dan 8-ə kimi tam qiymətlər alır.

7. 1, 2 və 5-ji bəndlərə görə birləşmələr onunla fərqlənir ki, R_1 və R_2 birlikdə

radikalını əmələ gətirir, burada p və q eyni və ya müxtəlifdirlər, 0-dan 6-dək tam qiymətlər alırlar, A və B eyni və ya müxtəlifdir, hidrogen atomunu və ya 8-dək karbon

atomu daxil olan alkil radikalını göstərir, belə ki, ikiqat rabitənin həndəsəsi E və ya Z və ya E və Z-in qarışığıdır, və ya A və B əlaqədə olduqları karbon atomları ilə üçünjü rabitə əmələ gətirir, AQ_2 isə əvəz edilməsi mümkün olan mono və ya politsiklik aril və ya heteroaril radikaldır.

8. 1-ji bəndə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, p və q 0 qiymətinə malikdir.

9. 7 və 8-ji bəndlərə görə birləşmələr onunla fərqlənir ki, A və B hidrogen atomunu göstərir.

10. 1,2 və 3-jü bəndlərə görə birləşmələr onunla fərqlənir ki, R_2

$(SN_2)_q Aq_3$ radikalını göstərir,

burada, q 0-dan 6-dək tam qiymətlər alır, Aq_3 isə əvəz edilməsi mümkün olan aril və ya heteroaril radikalını göstərir.

11. 10-ju bəndə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, Aq_3 4-xinolinil radikalını göstərir, və xinolinin 2 tsiklindən biri və/və ya digəri ilə mono və ya poliəvəz edilmiş ola bilər.

12. 10-ju bəndə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, Aq_3 əvəz edilməmiş 4-xinolinil radikalını göstərir.

13. 10-ju bəndə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, Aq_3 metoksil radikalı əvəz edilmiş tiazolil radikaldır.

14. 10-ju bəndə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, Aq_3 piridil radikalı əvəz edilmiş tiazolil radikaldır.

15. 10-14-jü bəndlərə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, q 1-dən 4-ə kimi tam qiymətlər alır.

16. 1 formullu birləşmələr –

11,12-dideoksi 3-de((2,6-dideoksi 3-J-metil 3-0-metil alfa-L-riboheksopiranozil)oksi)6-0-metil 3-okso 12,11-(oksokarbonil(2-(3-(4-xinolinil)propil)hidrazono))eritromisin,

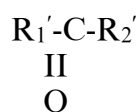
11,12-dideoksi 3-de((2,6-dideoksi 3-J-metil 3-0-metil alfa-L-riboheksopiranozil)oksi)6-0-metil 3-okso 12,11-(oksokarbonil(2-(3-(7-metoksi-4-xinolinil)propil)hidrazono))eritromisin,

11,12-dideoksi 3-de((2,6-dideoksi 3-J-metil 3-0-metil alfa-L-riboheksopiranozil)oksi)6-0-metil 3-okso 12,11-(oksokarbonil(2-(3-(2-33-piridinil-4-tiazolil)propil)hidrazono))eritromisin, həmçinin, onların əjzaçılıq nöqtəyi-nəzərindən ijjazə verilən qeyri-üzvi və ya üzvi turşularla duzları – dərmanlar kimi.

17. Eritromisinin törəmələrinin reagentlərin seçilmiş ilkin üzvi maddələrə ardijil təsir etməsi ilə alınması üsulu onunla fərqlənir ki, əvvəlji 2 formullu birləşmə

burada, Z bənd 1-də göstərilmiş əvvəlki mənasını saxlayır, 1_a formullu birləşmənin alınması üçün NH_2NH_2 ilə qarşılıqlı təsirə məruz qalır:

burada, arzu olunursa, o 1_v formuluna uyğun gələn birləşmənin alınması üçün P_2JHO aldehidi və ya

burada, R_1' və R_2' yuxarıda göstərilən mənalara malikdir, ketonun təsirinə məruz qalır

burada, R_1' və R_2' yuxarıda göstərilən mənalarını saxlayır və arzu olunarsa, uyğun 1_j birləşməsinin alınması üçün o reduksiyaedijinin təsirinə məruz qalır,

burada, R_1' və R_2' yuxarıda göstərilən mənalarını saxlayır, belə ki, (1) birləşməsində burada, R_1 hidrogendir, R_2 isə $SNR_1' - R_2'$ radikaldır, ondan sonra, arzu olunarsa, 1_j NH qrupunda hidrogen atomu yuxarıda bənd 1-də təyin edilmiş R_1 qrupu ilə əvəz etmək qabiliyyətinə malik olan agentlə qarşılıqlı təsirə məruz qalır, hidrogenin mənası nəzərə alınmır, ondan sonra, arzu olunarsa, alınmış birləşmə ondan duz almaq üçün turşunun təsirinə və/və ya OH qrupunu $2'$ vəziyyətinə eterifikasiya edən agentin təsirinə məruz qalır.

18. Eritromisinin törəmələrinin reagentin seçilmiş ilkin üzvi birləşmələrə ardıcıl olaraq təsiri ilə alınması üsulu onunla fərqlənir ki, 2 formullu birləşmə,

burada, bənd 1-də göstərilmiş mənanı saxlayır, 1_a formullu birləşmənin alınması üçün NH_2NH_2 formullu birləşmənin təsirinə məruz qalır:

burada, arzu olunarsa, uyğun gələn 1_v birləşməsinin alınması üçün NH qrupunda hidrogen atomunu bənd 1-də təyin edilmiş (hidrogenin mənası nəzərə alınmır) R_1 radikalı ilə əvəz etmək qabiliyyətinə malik olan agentin qarşılıqlı təsirinə məruz qalır:

burada, R_1 və R_2 yuxarıda göstərilən mənalara malikdir və arzu olunarsa, OH qrupunu $2'$ vəziyyətinə eterifikasiya edən agentin təsirinə və ya duzun alınması üçün turşunun təsirinə məruz qalır.

19. Əsas və təsir edən başlanğıcdan ibarət əjzaçılıq kompozisiyası onunla fərqlənir ki, onlar 1 və 16-ji bəndlərin birləşmələrindən minimum biridir.

(71)(73) Руссель Юклаф (Франция)

(72) Константин Агурида

Яник Бенедетти

Жан-Франсуа Шанто

Алексис Дени

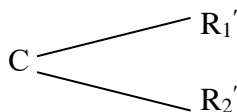
Одил Ле Марте

Клод Фроментен

(54) Производные эритромицина – как медикаменты, способ получения и фармацевтические композиции.

(54)(57) 1. Производные эритромицина общей формулы (1):

где R_1 и R_2 одинаковые или различные представляют собой атом водорода или углеводородный радикал, включающий до 24 атомов углерода, насыщенный или ненасыщенный, с возможностью прерывания одним или несколькими гетероатомами и возможностью содержания одной или нескольких функциональных групп, или R_1 и R_2 образуют с атомами азота, с которым они связаны, гетероцикл, который может включать один или несколько гетероатомов, выбранных среди азота, кислорода и серы, R_1 и R_2 совместно образуют радикал

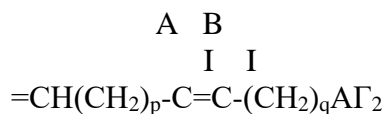
в которых R_1 и R_2 одинаковые или различные, представляют собой атом водорода или углеводородный радикал, включающий до 23 атомов углерода, насыщенный или ненасыщенный, с возможностью прерывания одним или несколькими гетероатомами и возможностью содержания одной или нескольких функциональных групп, а Z представляет собой атом водорода или остаток карбоновой кислоты, включающий до 18 атомов углерода, при этом волнистая линия в положении 10 указывает, что метил может иметь конфигурацию R или S , или смесь конфигурации R и S , а также кислотно-аддитивные соли соединения формулы (1) – как медикаменты.

2. Соединение по п.1, отличающееся тем, что Z представляет собой атом водорода.
3. Соединение по пп.1 и 2, отличающееся тем, что R_1 представляет собой атом водорода.
4. Соединение по пп.1 и 2, отличающееся тем, что каждый из R_1 и R_2 представляет собой атом водорода.
5. Соединение по пп.1 и 2, отличающееся тем, что R_1 представляет собой атом водорода.
6. Соединение по пп.1,2 и 5, отличающееся тем, что R_1 и R_2 совместно образуют радикал:

в котором AG_1 представляет собой арильный или гетероарильный радикал с возможностью замещения, а n имеет значение целого числа от 0 до 8.

7. Соединение по пп.1,2 и 5, отличающееся тем, что R₁ и R₂ совместно образуют радикал:

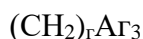

в которых p и q одинаковые или различные, имеют значения целого числа от 0 до 6, А и В, одинаковые или различные, представляют собой атом водорода или галогенный атом или алкильный радикал, включающий до 8 атомов углерода, причём геометрией двойной связи является E или Z или смесь E и Z, или А и В образуют третью связь с атомами углерода, с которыми они связаны, а АГ₂ является арильным или гетероарильным радикалом, который может быть моно или полициклическим, с возможностью замещения.

8. Соединение по п.7, отличающееся тем, что p и q имеют значения 0.

9. Соединение по пп.7 и 8, отличающееся тем, что А и В представляют собой атом водорода.

10. Соединение по пп.1,2 и 3, отличающееся тем, что R₂ представляет собой радикал:

в которых г имеет значение целого числа от 0 до 6, а АГ₃ представляет собой арильный или гетероарильный радикал, с возможностью замещения.

11. Соединение по п.10, отличающееся тем, что АГ₃ представляет собой 4-хинолильный радикал, который может быть моно или полизамещённым, на одном и/или другом из 2-х циклов хинолина.

12. Соединение по п.10, отличающееся тем, что АГ₃ представляет собой незамещённый 4-хинолильный радикал.

13. Соединение по п.10, отличающееся тем, что АГ₃ представляет собой 4-хинолильный радикал, замещённый метоксильным радикалом.

14. Соединение по п.10, отличающееся тем, что АГ₃ представляет собой тиазолильный радикал, замещённый пиридилным радикалом.

15. Соединение по пп.10-14, отличающееся тем, что г имеет значение целого числа от 1 до 4.

16. Соединение формулы 1-

11,12-дидеокси 3-де((2,6-дидеокси 3-С-метил 3-0-метил альфа-L-рибогексопиранозил)окси)6-0-метил 3-оксо 12,11-(оксокарбонил(2-(3-(4-хинолинил)пропил)гидразоно))эритромицин,

11,12-дидеокси 3-де((2,6-дидеокси 3-С-метил 3-0-метил альфа-L-рибогексопиранозил)окси)6-0-метил 3-оксо 12,11-(оксокарбонил(2-(3-(7-метокси-4-хинолинил)пропил)гидразоно))эритромицин,

11,12-дидеокси 3-де((2,6-дидеокси 3-С-метил 3-0-метил альфа-L-рибогексопиранозил)окси)6-0-метил 3-оксо 12,11-(оксокарбонил(2-(3-(2-33-пиридинил-4-тиазолил)пропил)гидразоно))эритромицин, а также их соли с допустимыми с фармацевтической точки зрения неорганическими или органическими кислотами – как медикаменты.

17. Способ получения производных эритромицина последовательным воздействием реагентов на выбранное исходное органическое соединение, отличающееся тем, что первоначально соединение формулы 2

в котором Z сохраняет предыдущее значение, указанные в п.1 подвергаются воздействию либо NH_2NH_2 для получения соединения формулы 1а:

которое при желании подвергают воздействию альдегида R_2CHO

или кетона $\text{R}'_1\text{-C-R}'_2$
 O

в которых R'_1 и R'_2 имеют вышеуказанные значения, для получения соответствующего соединения формулы 1в

в которой R_1 и R_2 сохраняют вышеуказанные значения и которое подвергают при желании, воздействию восстановителя для получения соответствующего соединения формулы 1с

в которой R_1 и R_2 сохраняют вышеуказанные значения, то есть соединения формулы (1), в котором R_1 является водородом, а R_2 представляет собой радикал CHR_1' и R_2' после чего, при желании подвергают соединение 1_c воздействию агента, способного заменить атом водорода из группы NH группой R_1 , как определено выше в п.1, за исключением значения водорода, после чего, при желании подвергают полученное соединение воздействию кислоты для получения из неё соли, и/или воздействию агента этерификации группы OH в положении 2.

18. Способ получения производных эритромицина последовательным воздействием на выбранное исходное органическое соединение реагент отличающийся тем, что соединение формулы 2

в котором сохраняет значение, указанное в п.1, подвергают воздействию соединения формулы NH_2NH_2 для получения соединения формулы 1_a:

которое при желании подвергают воздействию агента, способного заменить атом водорода из группы NH, радикалом R_1 , как определено в п.1, за исключением значения водорода, для получения соответствующего соединения формулы 1_b':

в котором R_1 и R_2 имеют вышеуказанные значения и которое подвергают при желании воздействию агента этерификации группы ОН в положении 2' или воздействию кислоты для получения соли.

19. Фармацевтическая композиция, содержащая основу и действующее начало, отличающееся тем, что им является как минимум одно из соединений пп.1 и 16.

(11) İ 2000 0151

(21) N 98/001026

(22) 15.07.97

(51) J 07 K 5/00, E 21 B 43/00, E 21 B 37/00

(71)(73) Zeynalov Naib Eynal oğlu

(72) Qurbanov Rəhman Əliskəndər oğlu

Orujov Böyükağa Zərbəli oğlu

Şirinzadə Alçın Əlisəftər oğlu

Şahbazov Eldar Kaşam oğlu

Zeynalov Naib Eynal oğlu

Zeynalov Anar Naib oğlu

Tatliyev Xaləddin Sədrəddin oğlu

Əliyev Abasəli Əbdüləli oğlu

(54) Asfalten-parafin çöküntülərinin təmizlənməsi və onun yaranmasının qarşısını alan tərkib.

(54)(57) Asfalten-qatran-parafin çöküntülərini təmizləyən və onların yaranmasının qarşısını alan ağır piroliz qatranı və səthi aktiv maddədən ibarət olan tərkib onunla fərqlənir ki, tərkibdə əlavə olaraq aşağı molekullu polietilen, bentol, səthi aktiv maddə əvəzinə isə polipropilenqlikol (yaxud poliqliserin) var, inqredientlər aşağıdakı nisbətdə götürülür, kütlə %-lə:

ağır piroliz qatranı	24,45-69,50
bentol	25-75
polipropilenqlikol (yaxud poliqliserin)	0,5-5,0
aşağı molekullu polietilen	0,05-0,5

(71)(73) Зейналов Наиб Эйнал оглы

(72) Курбанов Рахман Алискендер оглы

Оруджев Бөюкага Зарбали оглы

Ширин-заде Алчын Алисафтар оглы

Шахбазов Эльдар Кашам оглы

Зейналов Наиб Эйнал оглы

Зейналов Анар Наиб оглы
Татлиев Халеддин Садраддин оглы
Алиев Абасали Абдулали оглы

(54) Состав для удаления и предотвращения асфальтено-парафиновых отложений.

(54)(57) Состав для удаления и предотвращения асфальтено-парафиновых отложений, включающий тяжёлую пиролизную смолу и поверхностно-активное вещество, отличающийся тем, что он дополнительно содержит низкомолекулярный полиэтилен, бентол, а в качестве поверхностно-активного вещества полипропиленгликоль (или полиглицерин) при следующем соотношении ингредиентов, мас. %:

тяжёлая пиролизная смола	24,45-69,50
бентол	25-75
полипропиленгликоль (или полиглицерин)	0,5-5,0
низкомолекулярный полиэтилен	0,05-0,5.

(11) İ 2000 0095

(21) N 95/000660

(22) 28.07.94

(51) J 08 B 37/14, A 23 L 1/534

(71)(73) SPS İnterneşnl., ABŞ

(72) Roderik Norman Qrınşılds

Artis Llivelin Ris

(54) Təxum ekstraktlarının alınması üsulu.

(57) 1. Dənli materialın qələvi məhlulu ilə ekstraksiyasının turşulaşdırma və qarışığın ayrılması daxil olan, tərkibində sellüloz olan dənli ekstraktın alınma üsulu onunla fərqlənir ki, dənli material döyülməklə 50-250 mkm ölçülü hissəciklərə parçalanır, üyüdülmüş dənli material suda suspenziyalaşdırılır, əmələ gələn suspenziya qələvi ilə işlənir, işlənmiş suspenziyanın pH-5-7-ə kimi azaldılır, əmələ gələn qarışıqdan bərk material və maye ayrılır, bərk material hidrogen peroksidlə işlənir, işlənmiş material yuyulur və yuyulmuş bərk material qurudulur.

2. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, ayrılmış bərk material təkrarən suda suspenziyalaşdırılır, əmələ gələn suspenziyanın pH-ı artırılır, qarışıq hidrogen peroksidlə işlənir, qarışığın pH-ı 7-yə kimi azaldılır və qarışıqdan bərk material ayrılır.

3. B. 2-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, təkrarən suspenziyalaşdırılma zamanı suspenziya 2-8 % çəki/mad. ayrılmış bərk maddə saxlayır.

4. B. 2-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, təkrarən suspenziyalaşdırılma zamanı əmələ gələn suspenziyanın pH-ı kalium hidroksid məhlulu əlavə edilməklə 12-13-ə kimi artırılır.

5. B. 2-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, hidrogen peroksid həll olunmayan materialın kütləsinə nisbətən 15-20% miqdarında əlavə edilir və qarışıq 2-5 saat ərzində 70-80⁰ J-də saxlanılır.

6. B. 2-yə görə üsul onunla fərqlənir ki, qarışığın pH-ı xlorid turşusu ilə 5,5-6-ya kimi azaldılır.

7. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, dənli material qabıq və ya kəpək, dənli bitkilər isə çovdar və ya qarğıdalıdır.

8. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, suspenziya 5-10 % çəki/mad. üyüdülmüş quru dənli material saxlayır.
9. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, kalium hidrokksidin reaksiya qarışığına əlavə edildiyi zaman konsentrasiyası 4% çəki/maddən az deyil.
10. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, kalium hidrokksidlə işlənmiş qarışıq 1,5-2,5 saat ərzində 70-80⁰ J-də saxlanılır.
11. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, bərk materialın ayrılması filtrlənməklə həyata keçirilir.

(71)(73) СПС Интернэшнл Инк., США

(72) Родерик Норман Гриншилдс

Артис Лливелин Рис

(54) Способ получения зернового экстракта.

(57) Способ получения зернового экстракта, содержащего целлюлозу, включающий экстракцию зернового материала раствором щёлочи, подкисление и разделение смеси, отличающийся тем, что зерновой материал размалывают до размера частиц 50-250 мкм, суспендируют размолотый зерновой материал в водной жидкости, образовавшуюся суспензию обрабатывают щёлочью, понижают рН обработанной суспензии до 5-7, разделяют твёрдый материал и жидкость в образующейся смеси, обрабатывают твёрдый материал пероксидом водорода, промывают обработанный материал и сушат промытый твёрдый материал.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что отделённый твёрдый материал повторно суспендируют в водной жидкости, повышают рН образовавшейся суспензии, обрабатывают смесь пероксидом водорода, снижают рН смеси до 7 и отделяют твёрдый материал от смеси.

3. Способ по п.2, отличающийся тем, что при повторном суспендировании суспензия содержит 2-8 % вес/об отделённого твёрдого материала.

4. Способ по п.2, отличающийся тем, что при повторном суспендировании рН образовавшейся суспензии повышают до 12-13 добавлением раствора гидроксида натрия.

5. Способ по п.2, отличающийся тем, что пероксид водорода добавляют в количестве 15-20% от массы нерастворимого материала и смесь выдерживают при 70-80⁰ С в течении 2-5 часов.

6. Способ по п.2, отличающийся тем, что рН смеси снижают до 5,5-6 соляной кислотой.

7. Способ по п.1, отличающийся тем, что зерновым материалом является шелуха или отруби, а зерновой культурой – рожь, кукуруза.

8. Способ по п.1, отличающийся тем, что суспензия содержит 5-10% вес/об сухого размолотого зернового материала.

9. Способ по п.1, отличающийся тем, что концентрация гидроксида калия при добавлении его в реакционную смесь составляет не менее 4% вес/об.

10. Способ по п.1, отличающийся тем, что обработанную гидроксидом калия смесь выдерживают при 70-80⁰ С в течении 1,5-2,5 часов.

11. Способ по п.1, отличающийся тем, что разделение твёрдого материала осуществляют фильтрованием.

- (11) İ 2000 0102
 (21) N 4742054/04
 (22) 17.06.94
 (51) J 08 F 4/652, 110/06
 (71)(73) Montell North Amerika, İnj
 (72) Barbe Pyer Kamillo
 Noristi Luçiano
 Skordamaqlia Raymondo
 Barino Luiza
 Albizatti Enriko
 Janini Umberto
 Marini Jampyero
 (54) Propilenin polimerləşməsi üçün katalizator.

(54)(57) Propilenin polimerləşməsi üçün katalizator, uyğun olaraq 27:1:4,5 mol nisbətində trietilalüminiumdan, elektronodonor birləşmədən və ümumi formulu $MgJl_2 \times 2 J_2H_5OH$ olan maqneziumun, tetraxlorid titanın və diizobutilftalatın birləşməsinin qarşılıqlı təsirindən alınan bərk komponentdən ibarət olub, bərk komponentin tərkibindəki maqneziumun, titanın və diizobutilftalatın mol nisbəti uyğun olaraq, 14:1:0,6 olmaqla onunla fərqlənir ki, elektrodonor birləşməsi kimi onun tərkibinə 2-izopropil-2-izobutil-1,3-dimetoksipropan, 2-izopropil-2-tsikloqeksil-1,3-dimetoksipropan, 2-izopropil-2-tsiklopentil-1,3-dimetoksipropan, 2,2-ditsiklopentil-1,3-dimetoksipropan, 2-(1,5-dimetilqeksil)-2-(3,7-dimetiloktil)- 1,3-dimetoksipropan və 2-fenil-2-metil-1,3-dimetoksipropan qruplarından seçilmiş birləşmə aşağıdakı komponentlər nisbətində daxildir: mol.h:

trietilalüminium	5
elektronodonor birləşməsi	1
titana hesablanan bərk komponent	0,017

- (71)(73) Монтель Норд Америка Инк, США
 (72) Барбе Пьер Камилло
 Нористи Лучиано
 Скордамаглия Раймондо
 Барино Луиза
 Альбизатти Энрико
 Джанини Умберто
 Марини Джампьеро
 (54) Катализатор полимеризации пропилена.

(54)(57) Катализатор полимеризации пропилена, включающий триэтилалюминий, электронодонорное соединение и твёрдый компонент, представляющий собой продукт взаимодействия соединения магния общей формулы $MgJl_2 \times 2 J_2Щ_5OЩ$, тетрахлорида титана и диизобутилфталата при мольном соотношении 27:1:4,5 соответственно, с содержанием в твёрдом компоненте соединения магния, титана и диизобутилфталата в мольном соотношении 14:1:0,6 соответственно, отличающийся тем, что в качестве электронодонорного соединения он содержит соединение,

выбранное из группы, включающий 2-изопропил-2-изобутил-1,3-диметоксипропан, 2-изопропил-2-циклогексил-1,3- диметоксипропан, 2-изопропил-2-циклопентил-1,3- диметоксипропан, 2,2-дитсиклопентил-1,3-диметоксипропан, 2-(1,5-диметилгексил)-2-(3,7-диметилоктил)- 1,3-диметоксипропан и 2-фенил-2-метил-1,3- диметоксипропан, при следующем соотношении компонентов, мол.ч:

триэтилалюминий	5
электронодонорное соединение	1
твёрдый компонент в расчёте на титан	0,017

(11) I 2000 0140

(21) N 99/001251

(22) 21.12.98

(51) J 08 L 23/06

(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti

(72) Abbasov Təyyar Fərzulla oğlu

Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu

Orujov Allahverdi Oruj oğlu

Rəşidov Seid Feyzəli oğlu

(54) "ATF" Polimer kompozisiyası.

(54)(57) Yüksək təzyiqli polietilen və modifikatordan ibarət polimer kompozisiyası, onunla fərqlənir ki, o, tərkibində susuzlaşdırılmış naftalan nefti olmaqla, kütlə faizi nisbətində aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

yüksək təzyiqli polietilen	99,0-99,95
susuzlaşdırılmış naftalan nefti	0,05-1,0

(71)(73) Азербайджанский Технический Университет

(72) Аббасов Тайяр Фарзулла оглы

Садыхов Фикрет Мамед оглы

Оруджев Аллахверди Орудж оглы

Рашидов Сеид Фейзали оглы

(54) Полимерная композиция.

(54)(57) Полимерная композиция, включающая полиэтилен высокого давления и модификатор, отличающаяся тем, что она содержит в качестве модификатора обезвоженную нефть нафталановую при следующем соотношении компонентов, в мас. %:

полиэтилен высокого давления	99,0-99,95
обезвоженная нефть нафталановая	0,05-1,0

- (11) İ 2000 0146
 (21) N 95/000671
 (22) 10.08.95
 (51) J 09 D 4/06
 (76) Sadıqov Kamil İsmayıl oğlu
 Məmmədova Pərvin Şamxal qızı
 Tağıyeva Zemfira Jəmil qızı
 (54) OS-1 sintetik əlif yağının alınması üsulu.

(54)(57) Karbohidrogen həlledijisində, üzvü xammal əsasında əlavənin iştirakı ilə sintetik əlif yağının alınma üsulu, onunla fərqlənir ki, xammal olaraq dəniz suyunu dizel yanacağı və ya açıq rəngli neft məhsulunun təmizlənməsindən alınan tullantılarla işləməklə alınmış naften turşularının kompleks duzlarından və əlavə kimi dibutilftalatdan istifadə edilir.

- (76) Садыгов Кямил Исмаил оглы
 Мамедова Парвин Шамхал кызы
 Тагиева Земфира Джамил кызы
 (54) Способ получения синтетической олифы ОС-1.

(54)(57) Способ получения синтетической олифы ОС-1 на основе органического сырья в углеводородном растворителе в присутствии добавки, отличающийся тем, что в качестве сырья используют комплекс солей нафтеновых кислот, полученных путём обработки дизельно- или керосино-щелочных отходов морской водой, а в качестве добавки используют дибутилфталат.

- (11) İ 2000 0142
 (21) N 96/000819
 (22) 26.06.96
 (51) J 09 K 15/00, A 61 K 31/00, 31/245
 (71)(73) Əkbərova Sevinj İsmayıl qızı
 (72) Əkbərova Sevinj İsmayıl qızı
 Məhəmmədov Nürəddin Musa oğlu
 Musayev Paşa İsmayıl oğlu
 Stroyeva Olqa Qeorqiyevna
 (54) Antioksidant.
- (54)(57) Para-aminobenzoy turşusunun antioksidant kimi tətbiqi.

- (71)(73) Акперова Севиндж Исмаил кызы
 (72) Акперова Севиндж Исмаил кызы
 Магомедов Нураддин Муса оглы
 Мусаев Паша Исмаил оглы

Строева Ольга Георгиевна
(54) Антиоксидант.

(54)(57) Применение пара-аминобензойной кислоты в качестве антиоксиданта.

(11) İ 2000 0136
(21) N 94/000423
(22) 14.07.94
(51) J 09 K 17/00
(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
Məmmədov Qərib Şamil oğlu
(54) Торпағһахшылашдырыжы.

(54)(57) Poladəritmə sənayesi şlakı torpaqyaхşılaşdırıcı kimi tətbiq edilir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
(72) Исaева Фарида Гаджи Ага кызы
Мамедов Гариб Шамиль оглы
(54) Почвоулучшатель.

(54)(57) Применение шлака сталеплавильного производства в качестве почвоулучшателя.

(11) İ 2000 0112
(21) N 95/000592
(22) 24.02.95
(51) J 09 K 17/00
(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı
Məmmədov Qərib Şamil oğlu
Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu
(54) Neft ilə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi.

(54)(57) DSRAS – alkilarilsulfonatın alkil radikalı J₅-J₁₁ ilə qarışığından ibarət olub, neftlə çirklənmiş torpaqların təmizləyijisi kimi tətbiq edilir.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики
(72) Исaева Фарида Гаджи Ага кызы
Мамедов Гариб Шамиль оглы

Баширов Рашадат Исмаил оглы
(54) Очиститель нефтезагрязнённых земель.

(54)(57) Применение ДСРАС – смеси алкиларилсульфонатов с алкильными радикалами C₅-C₁₁ в качестве очистителя нефтезагрязнённых земель.

(11) İ 2000 0121

(21) N 96/000709

(22) 06.05.95

(51) J 09 K 17/00

(71)(73)Azərbaycan Respublikası EA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu

(72) İsayeva Fəridə Həjri Ağa qızı

Məmmədov Qərib Şamil oğlu

Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu

(54) Torpaq münbitliyinin yaxşılaşdırıcısı.

(54)(57) Torpaq münbitliyinin yaxşılaşdırıcısı seolitdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ona 1:1 komponentlər nisbətində serpentinit əlavə olunur və hissəciklərin ölçüsü < 0,5 mm olmaqla aşağıdakı kimyəvi tərkibə malikdir, % kütlə ilə:

SiO ₂	50,29
Al ₂ O ₃	6,37
TiO ₂	0,09
Fe ₂ O ₃	3,52
FeO	1,25
CaO	5,97
MgO	29,35
K ₂ O	1,48
Na ₂ O	1,36
SO ₃	0,32

Yandırıldıqdan sonra qalan qalıq – 11,73.

(71)(73) Институт Почвоведения и Агрохимии АН Азербайджанской Республики

(72) Исаяева Фарида Гаджи Ага кызы

Мамедов Гариб Шамиль оглы

Баширов Рашадат Исмаил оглы

(54) Улучшатель плодородия земель.

(54)(57) Улучшатель плодородия почв, состоящий из цеолита, отличающийся тем, что дополнительно содержит серпентинит в соотношении компонентов 1:1 имеет размеры частиц 0,5 мм и следующий химический состав, мас. %:

SiO ₂	50,29
Al ₂ O ₃	6,37
TiO ₂	0,09

Fe ₂ O ₃	3,52
FeO	1,25
ЖаО	5,97
МəО	29,35
K ₂ O	1,48
Na ₂ O	1,36
CO ₃	0,32

(11) İ 2000 0105

(21) N 3866303/26

(22) 07.03.85

(51) J 10 B 55/00

(71)(73) Konoko İnk (ABŞ)

(72) Xarlen Dcin Qref

Xarri Riçard Yanssen

(54) Yavaş koklaşdırma yolu ilə ağır karbohidrogenli neft məhsulunun emal edilmə üsulu.

(54)(57) 1. Yavaş koklaşdırma yolu ilə ağır karbohidrogenli neft məhsulunun emal edilma üsulu, xammalın - ağır karbohidrogenli neft məhsulunun koks sobasında koklaşdırma temperaturuna qədər qızdırılmasından. tərkibində uyğun maddələrin miqdarı 15 kütlə %-dən çox olmamaqla koks almaq üçün koks sobasında yavaş koklaşdırmaya məruz edilməsindən, koks barabanının yuxarı hissəsindən buxarların çıxarılmasından, sonra koks rektifikasiya kolonunda fraksiyalara ayrılmasından ibarət olub, onunla fərqlidir ki, buxarın ifrat qaynar fraksiyasını koks barabanının yuxarı tərəfindən prosesdən çıxanlar, ağır karbohidrogenli neft məhsulunu qızdırmadan qabaq ona qaynama temperaturu prosesdən çıxarılan ifrat qaynar fraksiyanın qaynama temperaturundan aşağı olan karbohidrogenli durulaşdırıcı əlavə edirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, xammalı irəlidən karbohidrogenli durulaşdırıcı ilə birləşdirirlər, tərəzlayıcı barabana doldururlar, sonra bilavasitə koks sobasına yönəldirlər.

3. 1 və 2-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, karbohidrogenli durulaşdırıcının qaynama temperaturu 165-454°C-dir.

4 1-3-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, karbohidrogenli durulaşdırıcı kimi koks rektifikasiya kolonundan galan əlavə axın istifadə olunur.

5. 4-cü bənd üzrə üsul onunla fərqlənir kə, koks sobasına doldurmazdan irəli xammala yalnız karbohidrogenli durulaşdırıcı əlavə edirlər.

(71)(73) Коноко Инк, США

(72) Харлан Джин Греф

Харри Ричард Янссен

(54) Способ переработки тяжёлого углеводородного нефтепродукта путём замедленного коксования.

(54)(57) 1. Способ переработки тяжёлого углеводородного нефтепродукта путём замедленного коксования, заключающийся в том, что сырьё – тяжёлый

углеводородный нефтепродукт нагревают до температуры коксования в коксовой печи, подвергают замедленному коксованию в коксовом барабане для получения кокса, содержащего летучие вещества в количестве не более 15мас.%, пары из головной части коксового барабана извлекают и затем подвергают фракционированию в коксовой ректификационной колонне, отличающийся тем, что с целью повышения выхода жидких продуктов и производительности установки за счёт снижения отложений кокса в коксовой печи, высококипящую фракцию паров из головной части коксового барабана удаляют из процесса, перед нагревом тяжёлого углеводородного нефтепродукта в него добавляют углеводородный разбавитель с температурой кипения ниже температуры кипения высококипящей фракции, удаляемой из процесса.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что сырьё сначала соединяют с углеводородным разбавителем, загружают в уравнильный барабан, а затем направляют непосредственно в коксовую печь.

3. Способ по п.1 и 2, отличающийся тем, что углеводородный разбавитель имеет температуру кипения 168-454⁰ С.

4. Способ по п.1-3, отличающийся тем, что в качестве углеводородного разбавителя используют боковой поток из коксовой ректификационной колонны.

5. Способ по п.4, отличающийся тем, что в сырьё перед загрузкой в коксовую печь вводят только углеводородный разбавитель.

(11) İ 2000 0166

(21) N 96/000749

(22) 08.01.96

(51) J 10 M 105/78, 133/12, 133/14, C 10 M 105/78, 133/12, 133/14, 133/54, 133/06, 155/02

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Nağıyeva Elmira Əli qızı

Fərzəliyev Vaqif Məjid oğlu

Zeynalova Gövhər Əli qızı

Kazımsadə Əli Kazım oğlu

Kazımova Natella Saleh qızı

(54) Sürtgü kompozisiyası.

(54)(57) Pentaeritrit və sintetik yağ turşularının J₅-J₉ efiri əsasında hazırlanan, tərkibində oksidləşməyə qarşı aşqar olan sürtkü kompozisiyası onunla fərqlənir ki, baza əsası kimi pentaeritrit və sintetik yağ turşularının J₅-J₉ borlu efirini və polietilsiloksan mayesini, əlavə olaraq oksidləşməyə qarşı aşqar kimi N, N'-dibenzil-n-fenilendiamin, 1,5-bis(4-N-fenilaminfeniloksi)pentan komponentlərini aşağıdakı nisbətdə olan, kütlə, %:

N, N'-dibenzil-n-fenilendiamin	0,20-0,25
1,5-bis(4-N-fenilaminfeniloksi)pentan	0,20-0,25
n,n'-dioktildifenilamin	1,2-1,3
Benzotriazol	0,05-0,1
Polietilsiloksan mayesi	19-20
Pentaeritrit və sintetik yağ	

turşularının J₅-J₉ borlu efiri

100-ə qədər

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

(72) Нагиева Эльмира Али кызы

Фарзалиев Вагиф Меджид оглы

Зейналова Говхар Али кызы

Кязим-заде Али Кязим оглы

Кязимова Нателла Салех кызы

(54) Смазочная композиция.

(54)(57) Смазочная композиция на основе эфира пентаэритрита и синтетических жирных кислот C₅-C₉, содержащая антиокислительные присадки, отличающаяся тем, что она содержит в качестве базовой основы борированный эфир пентаэритрита и синтетических жирных кислот C₅-C₉ и полиэтиленсилоксановую жидкость, а дополнительно в качестве антиокислительных присадок N,N'-дибензил-п-фенилендиамин, 1,5-бис-(4-N-фениламино-фенилокси)пентан при следующем соотношении компонентов, мас. %:

N,N'-дибензил-п-фенилендиамин	0,20-0,25
1,5-бис-(4-N-фениламино-фенилокси)пентан	0,20-0,25
п,п'-диоктилдифениламин	1,20-1,30
Бензотриазол	0,05-0,10
Полиэтиленсилоксановую жидкость	19-20
Борированный эфир пентаэритрита и синтетических жирных кислот C ₅ -C ₉	до 100

(11) İ 2000 0164

(21) N 96/000742

(22) 13.02.96

(51) J 10 M 125/10, 135/18, 137/10

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu

Quliyeva Mələk Əbdül qızı

Qasımova Qəribə Abbasəli qızı

Qulubəyova Tamilla Nəsrəddin qızı

Novotorcina Nelya Nikolaevna

(54) Aşqarlanmış sənaye yağı.

(54)(57) Tərkibində qatılaşdırılı, siyirmə və korroziyaya davamlı aşqarlar olan aşqarlanmış sənaye yağı onunla fərqlənir ki, bu yağın tərkibində yeyilmə və siyirməyə davamlı aşqar kimi S-metallil-N-N-dietilditiokarbamat, korroziyaya davamlı aşqar kimi kalsium karbonatın mineral yağda kalsium sulfonatla və kalsium hidrokسيد ilə stabilləşdirilmiş kolloid dispersiyası və qatılaşdırılı aşqar kimi polimetakrilat "D" aşqarları daxildir ki, bunların da komponent tərkiblərinin nisbəti aşağıdakı kimidir (kütlə, %):

S-metallil-N-N-dietilditiokarbamat	3,0-4,0
kalsium karbonatın mineral yağda	
kalsium sulfonatla və kalsium hidroksid	
ilə stabilləşdirilmiş kolloid dispersiyası	1,0-1,5
polimetakrilat "D"	0,5-1,0
mineral yağ	100-ə qədər.

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

(72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Кулиева Мелек Абдул кызы

Касимова Гариба Аббасали кызы

Кулибекова Тамилла Насреддин кызы

Новоторжина Неля Николаевна

(54) Легированное индустриальное масло.

(54)(57) Легированное индустриальное масло, включающее загущающую, противоизносно-противозадирную, антикоррозийную присадки, отличающееся тем, что оно содержит в качестве противоизносно-противозадирной присадки S-металлилдиэтилдителиокарбамат, в качестве антикоррозийной присадки коллоидную дисперсию карбоната и гидроксида кальция, стабилизированную сульфонатом кальция и в качестве загущающей присадки полиметакрилат при следующем соотношении компонентов, мас. %:

S-металлилдиэтилдителиокарбамат	3,0-4,5
коллоидная дисперсия карбоната	
и гидроксида кальция,	
стабилизированная сульфонатом к альция	1,0-1,5
полиметакрилат "Д"	0,5-1,0
нефтяное масло	до 100

(11) İ 2000 0168

(21) N 96/000726

(22) 08.01.96

(51) J 10 M 133/02, 137/04, 137/06, 135/02, 129/02, 155/02

(71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu

(72) Nağıyeva Elmira Əli qızı

Fərzəliyev Vaqif Məjid oğlu

Zeynalova Gövhər Əli qızı

Kazımzadə Əli Kazım oğlu

Məmmədova Rəhilə Əmiraslan qızı

(54) Sürtgü yağı.

(54)(57) Tərkibində antioksiləşdiriji, yuyuju, özlü, köpüklənməyə qarşı aşqarlar və depressator olan mineral əsaslı sürtkü yağı onunla fərqlənir ki, onun tərkibində antioksiləşdiriji, korroziyaya qarşı davamlı və yuyuju aşqar kimi alkilfenolun

formaldehid və ammoniakla kondensləşmə məhsulunun kalsium duzu və aşağıdakı nisbətdə komponentlər daxildir, kütlə, %:

alkilfenolun formaldehid və ammoniakla kondensləşmə məhsulunun kalsium duzu(İXP-114)	5-5,5
alkilfenolun formaldehid və ammoniakla kondensləşmə məhsulunun fosforbeşkükürlə işlənmiş barium duzu (İXP-21)	2,2-2,4
kalsium sulfonatla sabitləşdirilmiş kalsium karbonatın və hidrogenin kolloid dispersiyası (S-150)	1-1,5
poliizobutilenfenol, formaldehid və polietilenpoliaminin kondensləşmə məhsulunun bor turşusu ilə modifikasiyası (Dneprol)	1,2-1,25
alkilfenolun kalsium duzu	1-1,2
viskopleks	0,2-0,25
polimetilsiloksan(PMS-200A)	0,002-0,003
mineral yağ	100-ə qədər

(71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики

(72) Нагиева Эльмира Али кызы

Фарзалиев Вагиф Меджид оглы

Зейналова Говхар Али кызы

Кязим-заде Али Кязим оглы

Мамедова Рахила Амираслан кызы

(54) Смазочное масло.

(54)(57) Смазочное масло на минеральной основе, содержащее антиокислительную, моющие, вязкостную, антипенную присадки и депрессатор, отличающееся тем, что оно в качестве антикоррозийной антиокислительной и моющей присадки содержит кальциевую соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком при следующем соотношении компонентов, мас. %:

кальциевая соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком (ИХП-114)	5,0-5,5
бариевая соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком, обработанного пятисернистым фосфором (ИХП-21)	2,2-2,4
коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция, стабилизированная сульфатом кальция (С-150)	1,0-1,5
продукт конденсации полиизобутиленфенола,	

формальдегида и полиэтиленполиамина, модифицированной борной кислотой (Днепрол)	1,2-1,25
кальциевая соль алкилфенола	1,0-1,2
вископлекс	0,2-0,25
полиметилсилоксан	0,002-0,003
минеральное масло	до 100

- (11) İ 2000 0167
 (21) N 96/000725
 (22) 08.01.96
 (51) J 10 M 133/12, 137/04, 133/06, 133/54, 155/02
 (71)(73) Azərbaycan Respublikası EA Aşqarlar Kimyası İnstitutu
 (72) Nağıyeva Elmira Əli qızı
 Fərzəliyev Vaqif Məjid oğlu
 Zeynalova Gövhər Əli qızı
 Kazımadə Əli Kazım oğlu
 Kazımova Natella Saleh qızı
 (54) Sürtgü kompozisiyası.

(54)(57) Pentaeritrit və sintetik üzvi turşuların J₅-J₉ efiri əsasında hazırlanan sürtkü kompozisiyasının tərkibinə oksidləşməyə və yeyilməyə qarşı aşqarlarla yanaşı əlavə olaraq oksidləşməyə qarşı aşqar olan N, N'-dibenzil-n-fenilendiamin və eyni zamanda sintetik baza əsası tərkibinə polietilsiloksan mayesi əlavə edilmişdir, komponentlər aşağıdakı nisbətdədir, kütlə, %:

N, N'-dibenzil-n-fenilendiamin	0,5-0,6
N-fenil-1-naftilamin	0,5-0,6
n,n'-dioktildifenilamin	1,0-1,2
Trikrezilfosfat	2,5-3,0
Benzotriazol	0,05-0,1
Polietilsiloksan mayesi	15-16
Pentaeritrit və sintetik üzvi turşuların J ₅ -J ₉ efiri	100-ə qədər

- (71)(73) Институт Химии Присадок АН Азербайджанской Республики
 (72) Нагиева Эльмира Али кызы
 Фарзалиев Вагиф Меджид оглы
 Зейналова Говхар Али кызы
 Кязим-заде Али Кязим оглы
 Кязимова Нателла Салех кызы
 (54) Смазочная композиция.

(54)(57) Смазочная композиция на основе эфира пентаэритрита и синтетических жирных кислот C₅-C₉, содержащая антиокислительные и противозадирные присадки, отличающаяся тем, что она дополнительно содержит антиокислительную присадку

N,N'–добензил-п-фенилендиамин, а в составе синтетической базовой основы введена полиэтилсилоксановая жидкость при следующем соотношении компонентов, мас. %:

N,N'–добензил-п-фенилендиамин	0,5-0,6
N-фенил-1-нафтиламин	0,5-0,6
п,п'-диоктилдифениламин	1,0-1,2
Трикрезилфосфат	2,5-3,0
Бензотриазол	0,05-0,1
Полиэтилсилоксановая жидкость	15-16
Эфир пентаэритрита и синтетических жирных кислот C ₅ -C ₉	до 100

(11) İ 2000 0159

(21) N 96/000752

(22) 01.06.95

(51) J 23 F 13/00

(71)(73) Neft və Qaz Yataqlarının Mənimlənməsi üzrə Dövlət Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu “Dənizneftqazlayihə”

(72) Qurbanov Eloğlan Jabar oğlu

Əliyev Adil Həməzə oğlu

Qurbanov Arif Eloğlan oğlu

(54) Dərin stasionar dəniz platformalarının metal-konstruksiyalarının korroziyadan katod mühafizəsi sisteminin anodlarının quraşdırılması üsulu və onun yerinə yetirilməsi üçün qurğu.

(54)(57) 1. Dərin stasionar dəniz platformasının metal-konstruksiyasının korroziyadan katodlu qoruma sisteminin daxil olan yerləşdirilmə üsulu, anodlu düyünlərin dəniz səviyyəsinə nisbətən batırılması onunla fərqlənir ki, anod düyünləri pontonda quraşdırılır və sualtı kabel xətləri montac zamanı ponton üzərində qurulmuş anodlu düyünlərlə birləşir.

2. Dərin stasionar dəniz platformasının metal-konstruksiyasının korroziyadan katodlu qoruma sisteminin anodlarını qurmaq üçün azəriyən anodlar, kabel-tros, katod stansiyası, müqaisə elektrodları, bujurğad, ponton, qasnaq, kanat və lövbər daxil olan qurğu onunla fərqlənir ki, dayaq bloku aşağı hissəsində üzərində kabel-tros keçirilən qasnaqla təjhiz olunub və onun bir uju pontonla birləşib, o biri isə bujurğadın barabanına sarınıb.

(71)(73) ГосНИПИ Гипроморнефтегаз

(72) Гурбанов Эль-оглан Джабар оглы

Алиев Адиль Гамза оглы

Гурбанов Ариф Эль-оглан оглы

(54) Способ установки анодов системы катодной защиты от коррозии металлоконструкций глубоководной морской стационарной платформы и устройство для его осуществления.

(54)(57) 1. Способ установки анодов системы катодной защиты от коррозии металлоконструкций глубоководной морской стационарной платформы, включающий заглубление анодных узлов относительно уровня моря, отличающийся тем, что анодные узлы устанавливаются на понтоне и подводные кабельные линии при монтаже соединяют с анодными узлами, установленными на понтоне.

2. Устройство для установки анодов системы катодной защиты от коррозии металлоконструкций глубоководной морской стационарной платформы, включающее малорастворимые аноды, кабель-трос, катодную станцию, электрод сравнения, лебёдку, понтон, шкив, канат и якорь, отличающееся тем, что опорный блок в нижней части снабжён шкивом, через который пропущен кабель-трос, один конец которого соединён с понтоном, а другой конец намотан на барабан лебёдки.

Bölmə D.

Toxuma mallar və kağız.

Раздел D.

Текстиль и бумага.

(11) İ 2000 0171

(21) N 4203884/30-12

(22) 22.12.87

(51) D 03 D 47/18, 47/27

(71)(73) Nuova Vamatex S.P.A. (İta)

(72) Luiji Petsoli

(54) Məkinsiz toxuma dəzgahının zevində “utka”nın tutuju-daşyığı jütünün istiqamətlənməsi və irəli-geri yerdəyişməsi üçün vasitə.

(54)(57)1. Məkinsiz toxuma dəzgahının zevində “utka”nın tutuju-daşyığı jütünün istiqamətlənməsi və irəli-geri yerdəyişməsi üçün vasitə iki dişli çarxla bağlanan və əsasən üfüqi müstəvi üzrə düzxətli irəli-geri yerdəyişmə mümkünlüyü ilə quraşdırılmış, düzbujaqlı en kəsiyi olan iki lövhəşəkilli rapirdən ibarət rapir intiqalından, berddən qabaq, rapirlərin istiqamətlənməsi üçün kanal əmələ gətirməklə batanda bir düz xətt üzrə düzölmüş, rapirlərə perpendikulyar düzölmüş qarmaqşəkilli hamar çoxsaylı istiqamətləndiriji elementdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, köhnəlmənin intensivliyini aşağı salmaq və arğaj iplərinin qırılmasını azaltmaq məqsədilə, hər rapirin altında ən azı bir paz, hər qarmaşəkilli elementin üzərində rapirin pazına uyğun bir çıxıntı hazırlanır, həm də istiqamətləndiriji element açıqdır və rapir ondan berdə tərəf çıxır.

2. 1-ji bənd üzrə vasitə onunla fərqlənir ki, rapirin en kəsiyi şvellerdir, eyni zamanda rapir istiqamətləndiriji elementlərin hər birinə berddən aralı yan səthilə, yuxarı hamar səthilə və pazın səthləri ilə toxunur.

3. 1-ji bənd üzrə vasitə onunla fərqlənir ki, rapir yuxarıdan əlavə pazla hazırlanır və ikitavrılı en kəsiyinə malikdir, istiqamətləndiriji elementlərdən hər birinin əlavə paza

uyğun çıxıntısı var, eyni zamanda rapir istiqamətləndiriji elementlərdən hər birinə berddən aralı yan səthilə və pazın səthləri ilə toxunur.

(71)(73) Ваматекс С.п.А. (Италия)

(72) Луиджи Пецуоли

(54) Средство для направления и возвратно-поступательного перемещения пары захватов-носителей утка в зеве бесчелночного ткацкого станка.

(54)(57) 1. Средство для направления и возвратно-поступательного перемещения пары захватов-носителей утка в зеве бесчелночного ткацкого станка, содержащее привод рапир, включающий две пластинчатые рапиры прямоугольного сечения, установленные с возможностью прямолинейного возвратно-поступательного перемещения преимущественно в горизонтальной плоскости и связанные с двумя зубчатыми колёсами, и направляющие для рапир, включающие множество плоских перпендикулярных рапирам крюкообразных направляющих элементов, установленных перед бердом и выравненных на батане в линию с образованием канала для направления рапир, отличающийся тем, что с целью снижения интенсивности износа и уменьшения обрывности нитей основы, каждая из рапир имеет по меньшей мере один выполненный снизу паз, а каждый из направляющих элементов внутри крюка – соответствующий пазу рапиры, выступ, при этом направляющий элемент открыт, а рапира выступает из него в сторону берда.

2. Средство по п.1, отличающееся тем, что рапира имеет швеллерное поперечное сечение, при этом рапира с каждым из направляющих элементов контактирует удалённой от берда боковой поверхностью и поверхностями паза.

3. Средство по п.1, отличающееся тем, что рапира выполнена с дополнительным пазом сверху и имеет двутавровое поперечное сечение, а каждый из направляющих элементов имеет соответствующий дополнительному пазу выступ, при этом рапира с каждым из направляющих элементов контактирует удалённой от берда боковой поверхностью и поверхностями пазов.

Bölmə E.

Tikinti, mədən işləri.

Razdel E.

Stroitel'gstvo, qornoe delo.

(11) İ 2000 0139

(21) N 99/001275

(22) 05.01.99

(51) E 11 B 23/01, 17/01, J 23 F 15/00

(71)(73) “Dənizneftqazlayihə” İnstitutu

(72) Mirzəjanzadə Azad Xəlil oğlu

Xanlarova Anaxanım Hüseyn qızı

Rzabəyov İdris İbrahim oğlu
 İsmayılov Sərxan Jəfər oğlu
 Nağıyeva Yaşxanım Mirsalı qızı
 Əliyev Adil Həməzə oğlu
 Məmmədzadə Arif Mikayıl oğlu
 Kazımov Qüdrət Jəlil oğlu
 Nağıyev Osman Məmməd oğlu
 Məmmədov Fazil Əliağa oğlu

(54) Nasos-kompressor borularının korroziyadan mühafizə üsulu və onun həyata keçirilməsi üçün vasitə.

(54)(57) Nasos-kompressor borularının korroziyadan mühafizə etmək üçün qurğu, lubrikator, salnik durumu, preventer, bufer sürtgüsü, enmə nippeli, hidravlik bujurğad, kanat avadanlığından ibarətdir və onunla fərqlənir ki, qurğu açarlı futlyar və məhdudlaşdırıcılarla təjiz olunmuşdur, belə ki, bu məhdudlaşdırıcıların arasında maqnitdən yığılmış maqnit qurğusu və dayaq şaybaları yerləşdirilir, yuxarı şaybalar sektor şəklində olmaqla deşiklikdir və enmə nippeli uzadılmış boru parçası ilə təjiz olunmuşdur.

(71)(73) Институт “Гипроморнефтегаз”

(72) Мирзаджан-заде Азад Халил оглы
 Ханларова Анаханум Гусейн кызы
 Рзабеков Идрис Ибрагим оглы
 Исмайлов Сархан Джафао оглы
 Нагиева Якшиханум Мирзали кызы
 Алиев Адиль Гамза оглы
 Мамедзаде Ариф Микаил оглы
 Нагиев Осман Мамед оглы
 Кязимов Гудрат Джалил оглы
 Мамедов Фазиль Алиага оглы

(54) Устройство для защиты от коррозии насосно-компрессорных труб.

(54)(57)) Устройство для защиты от коррозии насосно-компрессорных труб, содержащее лубрикатор, сальниковый узел, превентор, буферную задвижку, посадочный ниппель, гидравлическую лебёдку, канатное оборудование, отличающееся тем, что оно снабжено замком с кожухом и ограничителями, между которыми расположена магнитная установка с постоянными магнитами и опорными шайбами, причём верхние шайбы выполнены в виде секторов, а нижние – с отверстиями, кроме того, посадочный ниппель снабжён удлинённым патрубком.

(11) İ 2000 0096

(21) N 94/000336

(22) 14.04.94

(51) E 21 B 10/00

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası.

(72) Ağayev Soltanağa Hacığa oğlu

(54) Şaroşkalı qazıma baltası.

(57) Aşağıdakı riyazi ifadə üzrə dişlər profilinin çökük hazırlanması ilə fərqlənən şaroşkalı qazıma baltası təklif edilir:

Burada,

Y, x – dişin profilinin koordinatları, h – dişin hündürlüyü;

$k_1 = 2\pi\sigma/\lambda$ – süxurların möhkəmlik xassələrini nəzərə alan əmsal;

$j_1, j_2, \phi_1, \phi_2, \sigma, \lambda$ - süxurun müqavimətini və dişin həndəsi formasını nəzərə alan əmsallar;

l_0 – diş profili xəttinin uzunluğu.

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Akademiyası.

(72) Агаев Солтанага Гаджиага оглы

(54) Шарошка бурового долота.

(57) Шарошка бурового долота, содержащая зубья, отличающаяся тем, что профиль зубьев выполнен вогнутым, по математическому выражению

Y, x - координаты профиля зуба, a_1, a_2 - соответствующая тупизна;

$k_1 = 2\pi\sigma/\lambda$ – коэффициент, учитывающий прочностные характеристики породы;

$j_1, j_2, \phi_1, \phi_2, \sigma, \lambda$ - коэффициенты, учитывающие сопротивляемость породы и геометрию зуба;

l_0 - длина линии профиля зуба.

- (11) İ 2000 0133
 (21) N 96/000706
 (22) 27.09.95
 (51) E 21 B 31/00
 (71)(73)Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
 (72) Həsənov Asif Pənah oğlu
 Abasov Fərhad Misir oğlu
 Qasımova Təranə Asif qızı
 (54) Quyularda boruları açmaq üçün qurğu.

(54)(57) Quyularda boruları açmaq üçün gövdədən, aparıcı, aparılan dişli çarxları və satellitləri olan planstar reduktordan, hidravlik tormozlayıcı qovşaqdan ibarət qurğu olmaqla onunla fərqlənir ki, o, əlavə olaraq dayaq oymağı ilə təjhiz edilmiş, satellitlərin və dayaq oymaqlarının qurtarajaq hissələrində yarımsferik yuvalar açılmış və onlarda diyirlənmə elementləri yerləşdirilmişdir.

- (71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности
 (72) Гасанов Асиф Панах оглы
 Абасов Фархад Мисир оглы
 Касимова Тарана Асиф кызы
 (54) Устройство для отворачивания труб в скважине.

(54)(57) Устройство для отворачивания труб в скважине, включающий корпус, планетарный редуктор с ведущей и ведомой шестернями и сателлитами и тормозное устройство гидравлического действия, отличающееся тем, что оно снабжено опорной втулкой, сателлиты и опорная втулка выполнены в торцах с полусферическими гнездами, где установлены элементы качения.

- (11) İ 2000 0127
 (21) N 99/001318
 (22) 04.12.97
 (51) E 21 B 33/12
 (71)(73)Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
 (72) Əliyev Yolçu Misir oğlu
 Kazımov Şükürəli Paşa oğlu
 Kamilov Mirnağı Ağa Seid oğlu
 Mövlamov Şahbala Siqbat oğlu
 Rəhimov Javid Əbdüllətif oğlu
 (54) Quyuların boruarxası fəzasından qazların yığılması üçün qurğu.

(54)(57) Quyularda boruarxası fəzadan qazların yığılması üçün liftin aşağı və yuxarı hissəsində quraşdırılmış əks klapanlı əsas və əlavə nasoslardan ibarət qurğu onunla fərqlənir ki, əlavə nasos kimi ecektor qurğusundan istifadə olunur.

(71)(73) Azərbaycanlı Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Əliyev Yulcu Məisir oğlı

Qazımov Şükürəli Pəşə oğlı

Kamilov Mirnəgə Ağə Seid oğlı

Movləmov Şəxbələ Sığbət oğlı

Rəgimov Džəvid Əbdüllətif oğlı

(54) Ustanovka dlya sbora gaza iz zatrubnogo prostanstva skvazhin.

(54)(57) Ustanovka dlya sbora gaza iz zatrubnogo prostanstva skvazhin, vlyuchayushaya osnovnoy i dopolnitelnyye nasosy s obratnym klapanom, otlichayushayasya tem, qto v kachestve dopolnitelnogo nasosa ustanavlivayut ezhektornoye ustroystvo.

(11) İ 2000 0132

(21) N 95/000513

(22) 23.09.94

(51) E 21 B 33/13

(71)(73) Azərbaycanlı Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Hüseynov Oqtay Xəlil oğlı

Bağirov Mikayıl Kazım oğlı

İbrahimov Oqtay Mirzəgə oğlı

Kamilov Mirnəgə Ağə Seid oğlı

Məmmədov Məmməd-Rza Fərəj oğlı

Təhirov Təhir Rəsim oğlı

Əfəndiyev İbrahim Yusif oğlı

(54) Layın quyudibi ətrafı zonasının bərkidilməsi üsulu.

(54)(57) Laya ardıcıl olaraq əlaqələndirijı maddələ dolduruju, bərkidijı və çökdürüjü vurulmasından ibarət layın quyudibi ətrafının bərkidilməsi üsulu onunla fərqlənir ki, əlaqələndirijı maddə və eyni zamanda qumaparijı vəzifəsini daşıyan poliakrilnitrlin (PAN) hidrolizı məhsulu olan sintetik anionaktiv bifunksional sopolimer ionomer VO-U-nun sulu məhsulundan istifadə olunur, bu halda ionomer VO-U-nun sulu məhlulu, dolduruju və bərkidijı aşağıdakı nisbətlərdə götürülür, kütlə:

ionomer VO-U sopolimerinin sulu məhlulu	78
dolduruju (çınqıl)	19
bərkidijı (sement)	3

çökdürüjü kimi isə əlaqələndirijının 1,2 həjminə bərabər xlorid turşusunun 10-15%-li sulu məhlulu götürülür.

(71)(73) Azərbaycanlı Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Guseynov Oktay Xəlil oğlı

Bagirov Mıkaıl Kazım oğlı

Ибрагимов Октай Мирзага оглы
 Камилов Мирнаги Ага Сеид оглы
 Мамедов Мамед-Рза Фарадж оглы
 Таиров Таир Расим оглы
 Эфендийев Ибрагим Юсиф оглы
 (54) Способ крепления призабойной зоны пласта.

(54)(57) Способ крепления призабойной зоны пласта, включающий последовательную закачку в пласт связывающего вещества с наполнителем и крепителем, и осадителя, отличающегося тем, что в качестве связывающего вещества, выполняющего одновременно функцию песконосителя, используют водный раствор синтетического анион-активного бифункционального сополимера иономера ВО-У, являющегося продуктом гидролиза полиакрилонитрила (ПАН), с компонентами крепящей смеси при следующем соотношении, мас. %:

водный раствор сополимера иономера ВО-У	78	
наполнитель (гравий)		19
крепитель (цемент)	3	

а в качестве осадителя используют 10-15%-ый раствор соляной кислоты в объеме 1,2 объема водного раствора сополимера иономера ВО-У.

(11) İ 2000 0153
 (21) N 95/000440
 (22) 09.09.95
 (51) E 21 B 33/134
 (71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
 (72) Süleymanov Eldar Məmməd oğlu
 Süleymanov Tahir İskəndər oğlu
 (54) Quyunun sementlənmə keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi üsulu.

(54)(57) Qoruyucu kəmərin sementlənməsindən sonra, kəmərarxası fəzanın kipliyini təyin etməkdən ibarət olan sementlənmənin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi üsulu, onunla fərqlənir ki, kiplik laydan axımın alınması prosesində quyunun ağzında kəmərarxası fəzada vakuumin ölçülməsi ilə təyin edilir.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности
 (72) Сулейманов Эльдар Мамед оглы
 Сулейманов Таир Искендер оглы
 (54) Способ оценки качества цементирования скважин.

(54)(57) Способ оценки качества цементирования скважин после цементирования обсадной колонны, включающий определение герметичности заколонного пространства, отличающееся тем, что герметичность определяют измерением на

устье скважины вакуума в заколонном пространстве в процессе вызова притока из пласта.

(11) İ 2000 0134

(21) N 99/001256

(22) 06.01.98

(51) E 21 B 43/16

(71)(73)Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Xasayev Arif Murtuz Əli oğlu

 Bağirov Mikail Kazım oğlu

 Əfəndiyev İbrahim Yusif oğlu

 Tahirov Tahir Rasim oğlu

 Tağıyeva Mahirə Ramiz qızı

 Əlsəfərova Mətanət Eldar qızı

(54) Layın neftverməsinin artırılması üsulu.

(54)(57) Layın neftverməsinin layda qatılaşdırılı haşiyə yaratmaq yolu ilə artırılması üsulu onunla fərqlənir ki, burada qatılaşdırılı klatrat əmələgətirən birləşmə kimi daha çox tuffit-liparit tətbiq olunur.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности

(72) Хасаев Ариф Муртуз Али оглы

 Багиров Микаил Казым оглы

 Эфендиев Ибрагим Юсиф оглы

 Таиров Таир Расим оглы

 Тагиева Махира Рамиз кызы

 Алсафарова Матанат Эльдар кызы

(54) Способ повышения нефтеотдачи пласта.

(54)(57) Способ повышения нефтеотдачи пласта путём создания в пласте оторочки загущенной жидкостью, отличающейся тем, что в качестве загустителей используют клатратобразующие соединения, преимущественно туффито-липариты.

(11) İ 2000 0135

(21) N 99/001254

(22) 24.07.98

(51) E 21 B 43/22

(71)(73)Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Xasayev Arif Murtuz Əli oğlu

 Abdullayeva Elmira Sabir qızı

 Nəsrullayev İbad Əsəd oğlu

Баğıрова Şüküfə İsmayıl qızı
(54) Layın neftveriminin artırılması üsulu.

(54)(57) Vuruju quyuya su+karbon 4-oksид vurmaqla layın neftveriminin artırılması üsulu onunla fərqlənir ki, karbon 4-oksид üyüdülmüş toz şəklində əlavə edilir.

(71)(73) Azərbaycanlı Дөвлат Нефт Сәнәйесинин Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
Проектный Институт Нефтяной Промышленности

(72) Xasayev Arif Murtuz Ali oğlu
Abdullaeva Əlмира Сабир кызы
Насруллаев Ибад Асад оғлы
Багирова Шюкюфа Исмаил кызы

(54) Способ повышения нефтеотдачи пласта.

(54)(57) Способ повышения нефтеотдачи пласта путём закачки в нагнетательную скважину смеси вода+оксид углерода (IV), отличающийся тем, что оксид углерода (IV) добавляют в виде молотого кристаллического порошка.

(11) İ 2000 0129

(21) N 99/001240

(22) 06.08.98

(51) E 21 B 43/25

(71)(73) Azərbaycanlı Дөвлат Нефт Сәнәйесинин Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Xasayev Arif Murtuz Əli oğlu
Rzazadə Nazim Abutalıb oğlu
Tağıyeva Məhirə Ramiz qızı
Əhmədov Sədiyər Sədi oğlu
İbrahimov Xıdır Mənsüm oğlu
İsmayılova Səliqə Həsən qızı

(54) Quyu dalğa generatoru.

(54)(57) İçi boş gövdədən, onunla möhkəm bərkidilmiş üst və alt sıxıjı bilərziklərdən və gövdədə bilərziklər arasında konsentrik yerləşdirilmiş dalğa yaradan elementdən ibarət məlum qurğuda quyu hidrodinamik rəqs generatoru onunla fərqlənir ki, sıxıjı bilərziklər bütöv hazırlanır, dalğa yaradan element üst hissəsində dəliklər olan qısaboru şəklində hazırlanır, yaranmış həlqəvi fəzada transformator yağı üzərində üst və alt kameralardan ibarət üzgəj yerləşdirilir, bu şərtlə ki, üst kamera kvars lövhəjikleri ilə təjhiz olunur.

(71)(73) Azərbaycanlı Дөвлат Нефт Сәнәйесинин Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
Проектный Институт Нефтяной Промышленности

(72) Xasayev Arif Murtuz Ali oğlu
Rza-zadə Nazim Abutalıb oğlu
Tağıyeva Məхира Ramiz кызы
Ахмедов Садийар Сади оғлы

Ибрагимов Хыдыр Мансум оглы
Исмайлова Салига Гасан кызы
(54) Скважинный генератор колебаний.

(54)(57) Скважинный генератор колебаний, включающий полый корпус, жёстко связанные с ним верхнюю и нижнюю зажимные муфты и концентрично установленный в корпусе между муфтами, создающий колебания элемент, отличающийся тем, что зажимные муфты выполнены цельными, элемент выполнен в виде патрубка с отверстиями в верхней части, в образованном кольцевом пространстве размещён поплавок с верхней и нижней камерами над уровнем трансформаторного масла, причём в верхней камере поплавок размещены кварцевые пластинки.

(11) İ 2000 0131
(21) N 96/000705
(22) 27.09.95
(51) E 21 B 43/26
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
(72) Ağalarov Fəzil Fərrux oğlu
Kazımov Şükürəli Paşa oğlu
Şirinov Şirin Həsən oğlu
Rəhimov Javid Əbdüllətif oğlu
(54) Laya və quyudibi sahəyə təsir üsulu.

(54)(57) Quyuya ardıcıl olaraq tamponac materialı və turşu vurulmasından ibarət laya və quyudibi zonasya təsir üsulu onunla fərqlənir ki, turşu quyudibi zonada 4-6 saat saxlandıqdan sonra oraya əlavə olaraq vurulmuş turşunun 3-4 həjmi miqdarında neftin hazırlanmasından ayrılan yağ tullantıları vurulur, bu halda əlavə vurulan tullantı kütlə hesabı ilə aşağıdakı tərkibdə olur:

ağ neft(kerosin)-liqroin fraksiyası	6,3-7,0
yağlar	1,8-2,5
naften turşuları	4,5-5,0
0,2-0,3% qatılığında natrium turşusunun sulu məhlulu	qalan hissə.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности
(72) Агаларов Фазиль Фаррух оглы
Кязимов Шукюрэли Паша оглы
Ширинов Ширин Гасан оглы
Рагимов Джавид Абдуллятиф оглы
(54) Способ воздействия на призабойную зону скважин и пласта.

(54)(57) Способ воздействия на призабойную зону скважин и пласта, включающий последовательную закачку в скважину тампонирующего материала и кислоты,

отличающийся тем, что кислоту выдерживают в призабойной зоне в течении 4-6 часов, после чего дополнительно закачивают отход масляной кислоты, при этом отход масляной перегонки нефти в количестве 3-4 объёмов закаченной кислоты, при этом отход масляной перегонки нефти содержит следующие компоненты, мас. %:

керосино-лигроиновая фракция	6,3-7,0
нафтеновые кислоты	4,5-5,0
масла	1,8-2,5
водный раствор гидроокиси натрия концентрацией 0,2-0,3%	остальное.

(11) İ 2000 0130

(21) N 98/001064

(22) 12.07.95

(51) E 21 F 5/00

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu

(72) Əliyev Yolçu Misir oğlu

İsmayılov Rasim Teymur oğlu

Xasayev Arif Murtuz Əli oğlu

(54) Mədən zərbələrinin qarşısının alınması üsulu.

(54)(57) Mədən qazılması ətrafında əhatə quyularının qazılması və onlarda süxurların elastiklik həddindən artıq gərginlik impulslarının yaradılması ilə mədən zərbələrinin qarşısının alınması üsulu, onunla fərqlənir ki, quyularda alçaq təzyiqli impulsları yaradılır.

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности

(72) Алиев Йолчу Мисир оглы

Исмаилов Расим Теймур оглы

Хасаев Ариф Муртуз Али оглы

(54) Способ предотвращения горных ударов.

(54)(57) Способ предотвращения горного удара путём разбуривания вокруг горной выработки опоясывающих скважин и генерации в них импульса напряжения, превышающий предел упругости пород, отличающийся тем, что в скважинах создают импульс пониженного давления.

Bölmə F.

Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.

Раздел F.

Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.

(11) I 2000 0101

(21) N 4028435/06

(22) 04.08.94

(51) F 04 B 1/14

(76) Mişel Dreve (FRA)

(54) Porşenli rotasiya maşını.

(54)(57) 1. Porşenli rotasiya maşını, xüsusən də aksial-porşenli nasos, gövdədə yerləşdirilmiş və silindrik dəşiklərində sürüşmə imkanı ilə, şatunlar vasitəsilə, yırğalanan qovşağın oxuna perpendikulyar olub, tərpnəmz silindrlər blokunun oxu ilə iti bucaq əmələ gətirən maili səthi diskdən və dayaqdan ibarət yırğalanan qovşağa bağlı porşenlərin quraşdırıldığı tərpnəmz silindrlər blokundan qurulub, həm də yırğalanan qovşaq mühərrikin intiqalı ilə əlaqəli digər dişli çarxla ilişən dişli çarxın diskində diyirjəkli yastıqlarda yerləşdirilmiş ötürücü millə təjhiz olunub, maili disk gövdə ilə sərt birləşib və gövdə isə qapaqla təjhiz olunub, onunla fərqlənir ki, maili diskin mərkəzi hissəsi, daxilində tərpnəmz sferik yastıqla təjhiz olunub, belə ki, sferik yastığın mərkəzi bujağı 180⁰-dən çoxdur, sferik sapfa isə silindrlər blokunun oxu boyunca yerləşdirilmiş və onun mərkəzində bərkidilmiş yarımoxla sərt birləşib.

2. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, sferik yastığın mərkəzi bujağı 250⁰ bərabərdir.

3. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, mil diskdə quraşdırılmış yastıqda yerləşir və diskin maili səthinə perpendikulyar ox üzrə istiqamətlənir.

4. 3-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, yırğalanan qovşağın mili dişli çarxın diskində quraşdırılmış sferik şarnirlə təjhiz olunmuşdur.

5. 3 və 4-jü bəndlər üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, sferik şarnir, dişli çarxın diskinə nisbətən bujaq vəziyyətini tənzimləyən qurğu ilə təjhiz olunmuş eksentrik yastıqda yerləşir.

6. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, maili disk onun gövdə ilə sərt bağlanması üçün digər şatunla təjhiz olunmuşdur.

7. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, maili disk bir jüt konik dişli çarxla təjhiz olunmuşdur, onlardan biri maili diskin periferiyasında qurulmuş, digəri isə gövdə ilə sərt birləşib.

8. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, sferik yastığı yağlamaq üçün irəli-geri hərəkət elementləri olan və maili diskin qabaq səthi ilə tərpnəmz blokun qarşısüran səthi arasında quraşdırılan yağ nasosu ilə təjhiz olunub.

9. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, sferik yastığı yağlamaq üçün yarımox və sferik sapfa, sapfada ox boyunca həlqəvi zonada sapfanın kənarına çıxan bir neçə radial kanala şaxələnmiş mərkəzi kanalla təjhiz olunmuşlar.

10. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, gövdə, tərpnəmz silindrlər blokunun oxuna nisbətən koaksial yerləşən flans və intiqal valı ilə bağlı əks-flansla təjhiz olunmuşdur.

11. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, mil qapaqda bərkidilmiş və tərpnəmz blokun oxu boyunca yerləşdirilən sferik sapfa ilə əlaqəli yarımox şəklində hazırlanır.

12. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, yarımox və mil qaykalarla təjhiz olunmuşlar.
13. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, qapaq, sferik yastığın irəlidən yüklənməsi üçün qapaqla diyirjəkli yastıq arasında yerləşən vasitəsilə təjhiz olunmuşdur.
14. 13-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, diyirjəkli yastığın irəlidən yüklənməsi üçün vasitələr qapaqla gövdə arasında quraşdırılmış ölçülü tənzimləyici araqatı şəklində hazırlanmışdır.
15. 13-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, diyirjəkli yastığın irəlidən yüklənməsi üçün vasitələr koaksial həlqəvi irəlidən yüklənmiş silindrlər şəklində hazırlanmışdır.
16. 15-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, qapaq, xarici təzyiq mənbəyindən həlqəvi hidrosilindrin daxilinə təzyiqin ötürülməsi üçün kanalla təjhiz olunmuşdur.
17. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, dayaq, dayaq səthləri müxtəlif maillik bujağına malik olan və bərkidiji vasitələrlə bir-birinə bağlanan iki detal şəklində hazırlanmışdır.
18. 11-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, yarımox silindrlər blokunun ox deşiyində araboşluğu ilə quraşdırılmışdır və yırğalanan qovşaq tərəfdən silindrlər blokuna dayaqlanan birtiklə, digər tərəfdən isə qaykaya müvafiq yivlə təjhiz edilmişdir.
19. 11-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, sferik sapfa ilə yarımox və mil bir detal şəklində hazırlanmışdır.
20. 1-ji bənd üzrə rotasiya maşını onunla fərqlənir ki, gövdə silindrlər blokunun oxuna konsentrik yerləşmiş həlqəvi flanslarla təjhiz olunan iki detal şəklində hazırlanmışdır.

(76) Мишель Древуэ (FRA)

(54) Поршневая ротационная машина.

(54)(57) 1. Поршневая ротационная машина, в частности аксиально-поршневый насос, состоящая из установленного в корпусе неподвижного блока цилиндров, в цилиндрических сверлениях которого установлены с возможностью скольжения поршни, поршни связанные шатунами с качающимся узлом, состоящим из опоры и диска с наклонной поверхностью, перпендикулярной оси качающегося узла и образующей острый угол с осью неподвижного блока цилиндров, причём качающийся узел снабжён приводным пальцем, расположенным в диске шестерни на подшипниках роликового типа, шестерня входит в зацепление с боковым зубчатым колесом, связанным с приводом двигателя; наклонный диск жёстко связан с корпусом, корпус снабжён крышкой, отличающаяся тем, что с целью повышения давления нагнетания и уменьшения массы машины, центральная часть наклонного диска снабжена сферическим подшипником с неподвижной сферической цапфой, установленной внутри его, причём центральный угол сферического подшипника больше 180° , а сферическая цапфа жёстко связана с полуосью, установленной вдоль оси блока цилиндров и закреплённой в его центре.

2. Ротационная машина по п.1, отличающийся тем, что центральный угол сферического подшипника равен 250° .

3. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что палец размещён в подшипнике установленном в диске и ориентирован по оси перпендикулярной наклонной плоскости диска.

4. Ротационная машина по п.3, отличающаяся тем, что палец качающегося узла снабжён сферическим шарниром, установленным в диске шестерни.
5. Ротационная машина по пп.3 и 4, отличающаяся тем, что сферический шарнир расположен в эксцентричном подшибнике, снабжённым устройством регулирования угла положения относительно диска шестерни.
6. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что наклонный диск снабжён боковым шатуном для жёсткой его связи с корпусом.
7. Ротационная машина по пп. 1-5, отличающаяся тем, что наклонный диск снабжён парой конических зубчатых колёс, одно из которых установлено по периферии наклонного диска, а другое – жёстко связано с корпусом.
8. , Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что она снабжена масляным насосом, с элементами возвратно-поступательного перемещения, установленным между передней поверхностью наклонного диска и противоположной поверхностью неподвижного блока для смазки сферического подшибника.
9. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что полуось и сферическая цапфа снабжены центральным каналом, выполненным вдоль оси с разветвлением в цапфе на несколько радиальных каналов, выходящих на её периферию в кольцевой зоне, для смазки сферического подшибника.
10. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что корпус снабжён фланцем и контр-фланцем, связанным с приводным валом, коаксиально расположенных относительно оси неподвижного блока цилиндров.
11. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что палец выполнен в виде полуоси связанной с сферической цапфой, закреплённой на крышке и расположенной вдоль оси неподвижного блока.
12. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что полуось и палец снабжены гайками.
13. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что крышка снабжена средствами предварительного нагружения сферического подшибника, расположенными между крышкой и подшибниками роликового типа.
14. Ротационная машина по п.13, отличающаяся тем, что средства предварительного нагружения подшибника роликового типа выполнены в виде калиброванной регулировочной прокладки, установленной между крышкой и корпусом.
15. Ротационная машина по п.13, отличающаяся тем, что средства предварительного нагружения подшибников роликового типа выполнены в виде коаксиального кольцевого гидроцилиндра предварительного погружения.
16. Ротационная машина по п.15, отличающаяся тем, что крышка снабжена каналом для подачи давления в полость кольцевого гидроцилиндра от внешнего источника давления.
17. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что опора выполнена в виде двух деталей, опорные поверхности которых имеют различные углы наклона, соединённые между собой средствами крепления.
18. Ротационная машина по п.11, отличающаяся тем, что полуось установлена в осевом сверлении блока цилиндров с зазором и снабжена со стороны качающегося узла буртом, опирающимся на блок цилиндров, а с другой стороны резьбой под гайку.
19. Ротационная машина по п.11, отличающаяся тем, что полуось со сферической цапфой и палец выполнены в виде одной детали.
20. Ротационная машина по п.1, отличающаяся тем, что корпус выполнен в виде двух деталей, снабжённых кольцевыми фланцами, расположенными концентрично оси блока цилиндров.

- (11) İ 2000 0128
(21) N 99/001250
(22) 30.06.98
(51) F 04 F 1/24
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-tədqiqat və Layihə İnstitutu
(72) Xasayev Arif Murtuz Əli oğlu
Axundova Elmira Murtuza qızı
Qurbanov Muxtar Abusət oğlu
Tağıyeva Mahirə Ramiz qızı
İbrahimov Xıdır Mənsüm oğlu
Eyvazov Əlirza İskəndər oğlu
(54) Quyuların qazlift istismar üsulu.

(54)(57) İşçi agentin – sıxılmış qazın əlavə komponent daxil etməklə qaldırılı boruların aşağı hissəsinə vurulmasından ibarət quyuların qazliftlə istismarı üsulu onunla fərqlənir ki, əlavə komponent kimi tezəriyən gilli süxurların yandırılmasından alınan keçirili divarları olan oyuq sferik hissəjklərdən – keramziddən istifadə olunur.

- (71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности
(72) Хасаев Ариф Муртуз Али оглы
Ахундова Эльмира Муртуза кызы
Курбанов Мухтар Абусет оглы
Тагиева Махира Рамиз кызы
Ибрагимов Хыдыр Мансум оглы
Эйвазов Алирза Искендер оглы
(54) Способ газлифтной эксплуатации скважин.

(54)(57) Способ газлифтной эксплуатации скважин путём подачи рабочего агента (РА)- сжатого газа в нижнюю часть подъёмных труб с вводом дополнительного компонента, отличающийся тем, что в качестве дополнительного компонента используют изготовленные из продукта обжига лёгкоплавких глинистых пород полые сферические образования с проницаемой стенкой - керамзит.

- (11) İ 2000 0152
(21) N 98/001193
(22) 13.05.98
(51) F 16 H 57/04
(76) Vəliyev Məmməd Əkbər oğlu

Bağirov Eldar Həsən oğlu
Muratov Vasiliy İvanoviç
(54) S2 tipli ikipilləli silindrik reduktor.

(54)(57) İkipilləli silindrik reduktor gövdədən, qapaqdan, aparıcı val – dişli çarxdan, aralıq val – dişli çarxdan, dişli çarxı olan aparıcı valdan, dayaq yastıqlarından, yağlama sistemindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, aralıq val – dişli çarxın ortasında boyunjuq hazırlanaraq, oraya xarici səthi flənsli konus əmələ gətirən və öz aralarında birləşdirilmiş iki içlik yerləşdirilmiş və onların üzərinə bir tərəfdən aparıcı val – dişli çarxla kinematik əlaqədə olan, digər tərəfdən isə aparıcı valın dişli çarxının ortasındakı həlqəvi qanovaya girən dişli çarx oturdulmuşdur.

(76) Велиев Мамед Акпер оглы
Багиров Эльдар Гасан оглы
Муратов Василий Иванович
(54) Цилиндрический двухступенчатый редуктор типа Ц2.

(54)(57) Цилиндрический двухступенчатый редуктор типа Ц2, содержащий корпус, крышку, ведущий вал-шестерню, промежуточный вал с шестернями, ведомый вал с зубчатым колесом, подшипниковые опоры, систему смазки, отличающийся тем, что промежуточный вал выполнен в виде вала-шестерни с шейкой посередине зубьев шестерни, на шейку установлены и закреплены между собой два вкладыша, наружная поверхность которых в сборе образует конус с фланцем, на котором установлено и закреплено зубчатое колесо с одной стороны имеющее кинематическую связь с ведущим валом-шестерней, а с другой входит в кольцевой паз выполненный посередине зубчатого колеса ведомого вала.

(11) İ 2000 0145
(21) N 98/001076
(22) 30.09.97
(51) F 16 K 3/34
(76) Hüseynov Səməd Oruj oğlu
Axundov Eldar Fikrət oğlu
İbrahimov Xanlar Əzim oğlu
(54) Pnevmoıntiqallı siyirtmələrin bağlanma sürətinin tənzimlənməsi üsulu.

(54)(57) Pnevmoıntiqallı siyirtmələrin bağlanma sürətinin tənzimlənməsi üsulu, pnevmoıntiqaldan çıxan qazın drossellənməsindən ibarət olub onunla fərqlənir ki, drosselin keçid sahəsinin dəyişməsi intiqalın porşeninin hərəkəti ilə əlaqələndirilir, həm də bu tənzimləmə siyirtmənin bağlanma dərəcəsi 0,7-yə bərabər olduqda başlayır.

(76) Гусейнов Самед Орудж оглы
Ахундов Эльдар Фикрет оглы
Ибрагимов Ханлар Азим оглы

(54) Способ регулирования скорости закрытия задвижки с пневмоприводом.

(54)(57) Способ регулирования скорости закрытия задвижки с пневмоприводом, заключающийся в дросселировании выходящего из пневмопривода газа, отличающееся тем, что изменение площади прохода дросселя, связанное с движением поршня пневмопривода, начинают со степени закрытия задвижки, равной 0,7.

Bölmə G.
Fizika.

Раздел G.
Физика.

(11) İ 2000 0162

(21) N 97/000870

(22) 08.04.96

(51) G 01 N 21/00

(76) Tağıyev Zubeyit Haqverdi oğlu

Qasımova Rəna Jümşüd qızı

(54) Maddənin qeyri-xətti optik qavrayıjılığının təyini üsulu.

(54)(57) Maddənin qeyri-xətti optik qavrayıjılığının ölçülmə üsulu qeyri-xətti mühitdə olan işıq dalğalarının qarşılıqlı təsirindən, harmonika intensivliyinin təyin olunmasından ibarət olub, əsas şüanın fazasına harmonikaların əks təsirini nəzərə alan sabit intensivlik yaxınlaşmasında harmonika intensivliyinin minimumlarının yerinin maddələrin qeyri-xətti qavrayıjılığından asılı olması ilə fərqlənir.

(76) Тагиев Зубейт Ахверди оглы

Касимова Рена Джумшуд кызы

(54) Способ измерения нелинейной оптической восприимчивости веществ.

(54)(57) Способ измерения нелинейной оптической восприимчивости веществ, заключающийся во взаимодействии световых волн в нелинейной среде, определении интенсивности гармоник, отличающийся тем, что используют приближение заданной интенсивности, учитывающее обратное воздействие гармоник на фазу основного излучения, где положение минимумов интенсивности гармоник зависит от нелинейной восприимчивости веществ.

(11) İ 2000 0160

(21) N 98/001081

(22) 29.04.97

(51) G 01 N 28/00

(76) Həsənov Jahir Nuru oğlu

Həsənova Səidə Jahir qızı

(54) Dənəvari dielektrik materialların ölçülməsi və ölçülərə nəzarət üsulları.

(54)(57) Dənəvər dielektrik materialların ölçülməsi və ölçülərə nəzarət olunması üsulu, ələk metodu daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, ölçülmədən qabaq elektroseparsiya yolu ilə dənəvər dielektrik materiallar fraksiyalara ayrılır, sonra isə separasiyadan alınmış ayrı-ayrı fraksiyalar ölçülür və yoxlanılır.

(76) Гасанов Джаир Нури оглы

Гасанова Саида Джаир кызы

(54) Способ измерения и контроля размеров сыпучих диэлектрических материалов.

(54)(57) Способ измерения и контроля размеров сыпучих диэлектрических материалов, включающий ситовый метод, отличающийся тем, что перед измерением сыпучих материалов сначала его разделяют на фракции путём электросепарирования, а затем производят измерение и контроль отдельных фракций, полученных от сепарирования.

(11) İ 2000 0098

(21) N 4613929

(22) 23.05.96

(51) G 06 K 7/00, 7/10

(71)(73) United Parjel Servije of Amerika, İnj USA

(72) Donald Qorden Çendler

Erik Pol Batterman

Qovind Şax

(54) Optiki oxunan etiketin dekodlanması üçün ardıcıl tanıma qurğusu və bu qurğu üçün optiki oxunan etiket.

(54)(57) 1. Optiki oxunan etiketin dekodlaşması üçün ardıcıl tanıma qurğusu, etiketin verilmiş keçmə zonasını işıqlandıran blokdan, etiket duran verilmiş zonanın optiki təsvirini formalaşdıran blokdan, elementləri etikətdən əks olunan işığın parlaqlıq kəmiyyətinə

uyğun olan mərtəbəli karta yaradan və formalaşmış optiki təsvirin hər elementini təsirləndirən blokdan, eləcə də optiki təsviri formalaşdıran, mərtəbəli karta yaradan və hər elementi təsirləndirən blokun çıxışı ilə bağlı mərtəbəli kartanı elektrik siqnallarına dekodlaşdıran blokdan ibarət olub. onunla fərqlənir ki, dekodlaşdırma bloku optiki etikətdə takt sinxronlaşdırıcı siqnalların ikiölçülü bərpası blokunun, etiketin kodlaşdırılmış çoxbucaqlıların optiki xüsusiyyətlərini tutuşdurmaq məqsədilə həndəsi

mərkəzlərini aşkar edən blokun və kodlaşdırmanın əksi prosesində çoxbujaqlıların dekodlaşması blokunun ardijil bağlanması şəklində yerinə yetirilmişdir.

2. 1-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, takt sinxronlaşdırıcı siqnalların ikiölçülü bərpası bloku – etiketin rəqəm siqnallarının yanaşı çoxbujaqlar arasında optiki xüsusiyyət keçidərinin tutuşdurulması ilə qeyri-xətti çevrilməsi blokunun, ikiölçülü təsəvvürü alınmış keçidlərin istiqamətinə, uzunluğuna və parlaqlığına uyğun olan Furye çevrilişi blokunun, optiki xüsusiyyət keçidlərinin qeyri-düzgün istiqaməti istisna olunmaqla və dağıdılmaqla çevrilmiş rəqəm siqnallarının filtrlənməsi blokunun və takt sinxronlaşdırma siqnalını bərpa edən tərs Furye çevrilişi blokunun ardijil qoşulması şəklində yerinə yetirilmişdir.

3. 2-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, ona optiki təsviri formalaşdırıcı mərtəbəli karta yaradan və elementləri təsirləndirən blokla bağlanmış etikətdə təsviri informasiyanın hər optiki xüsusiyyət üçün verilmiş səviyyəyə qədər normalaşdırılması bloku əlavə edilmişdir.

4. 2-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, ona optiki təsviri formalaşdırıcı mərtəbəli karta yaradan və elementləri təsirləndirən blokla bağlı, etikətdə təsvir miqyaslarının eyni üfüqi və şaquli böyüdülməklə dəyişdirilməsi bloku əlavə edilmişdir.

5. 2-ji bənd üzrə açılmış qurğusu onunla fərqlənir ki, ona optiki təsviri formalaşdırıcı mərtəbəli karta yaradan və elementləri təsirləndirən blokla bağlı astana işlənməsi və etiketin hər çoxbujaqlısında təsvirin optiki xüsusiyyətlərini göstərən gistoqrammaların qurulması bloku əlavə edilmişdir.

6. 1-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, etiketin çoxbujaqlarının həndəsi mərkəzini aşkar edən blok bərpa olunmuş takt siqnallarının verilmiş zonasında sahənin maksimal parlaqlıqla müəyyən olunması və hər yanaşı sahənin növbəti ən böyük parlaqlıqla dövrü yoxlanması zamanı və yüksək parlaqlıq sahəsindən bu siqnalın fasiləsiz axtarış siklini təmin etmək imkanı ilə hazırlanmışdır, həmçinin hər aşkar edilmiş sahə çoxbujaqlının mərkəzinə uyğun gəlir.

7. 1-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, ona giriş siqnalları ilə verilmiş tezlikli siqnalların tutuşdurulması yolu ilə optiki etiketin konsentrik həlqələr zonasını aşkar edən blok əlavə edilmişdir.

8. 1-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, optiki təsviri formalaşdırıcı mərtəbəli karta yaradan və elementləri təsirləndirən blok, optiki etiketin verilmiş zonasında konsentrik həlqələrin mövjudluğunu aşkar edən zaman işığın parlaqlıq kəmiyyətinə uyğun gələn analoq siqnallarının filtrlənməsi imkanı ilə hazırlanmışdır.

9. Optiki oxunan etiket məlumatla kodlanmış çoxbujaqlardan ibarət olub, yanaşı çoxbujaqların həndəsi mərkəzləri verilmiş ikiölçülü qəfəsin təpəsində yerləşib və çoxbujaqlar iki optik xüsusiyyətin ən azı birinə malik olub, onunla fərqlənir ki, çoxbujaqların üç, beş və daha artıq üzləri var, yanaşı və ya qismən yanaşı yerləşirlər və etiket çoxbujaqlardan aralı zonada konsentrik həlqələrlə hazırlanmışdır, hər konsentrik həlqə isə növbəti ardıjılıqda iki optiki xüsusiyyətin ən azı birinə malikdir.

10. 9-ju bənd üzrə optiki oxunan etiket onunla fərqlənir ki, çoxbujaqlılar düzgün altıbujaqlılardır, ikiölçülü qəfəs isə düzgün altıbujaqlı qəfəsdir.

11. 9-ju bənd üzrə optiki oxunan etiket onunla fərqlənir ki, konsentrik həlqələr etiketin mərkəzində yerləşirlər.

12. 9-ju bənd üzrə optiki oxunan etiket onunla fərqlənir ki, optik xüsusiyyətləri qara, ağ və boz rənglər xarakterizə edir.

(71)(73) Юнайтед Парсел Сервис оф Америка, Инк США

(72) Дональд Гордон Чендлер

Эрик Пол Баттерман
Говинд Шах

(54) Устройство сканирования для декодирования оптически считываемой этикетки и оптически считываемая этикетка для такого устройства.

(54)(57) 1. Устройство сканирования для декодирования оптически считываемой этикетки, содержащее блок освещения заданной зоны прохождения этикетки, блок формирования оптического изображения заданной зоны с установленной этикеткой, создания поразрядной карты, элементы которой соответствуют значениям яркостей отражённого от этикетки света, и возбуждения каждого элемента формируемого оптического изображения, а также блок декодирования поразрядной карты в электрические сигналы, связанный с выходом блока формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения каждого элемента, отличающееся тем, что блок декодирования выполнен в виде последовательно связанных блока двумерного восстановления сигнала тактовой синхронизации на оптической этикетке, блока обнаружения геометрических центров закодированных многоугольников этикетки при идентификации их оптических свойств и блока декодирования многоугольников при инвентировании процесса кодирования.

2. Устройство сканирования по п.1, отличающееся тем, что блок двумерного восстановления сигнала тактовой синхронизации выполнен в виде последовательно соединённых блока нелинейного преобразования цифровых сигналов этикетки с идентификацией переходов оптических свойств между смежными многоугольниками, блока преобразования Фурье, двумерное представление которого соответствует направлению, протяжённости и яркости полученных переходов, блока фильтрации преобразованных цифровых сигналов с исключением неправильного направления и разнесением переходов оптических свойств и блока обратного преобразования Фурье, обеспечивающего восстановленный сигнал тактовой синхронизации.

3. Устройство сканирования по п.2, отличающееся тем, что введён блок нормализации информации изображения на этикетке до заданных уровней для каждого оптического свойства, связанный с блоком формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов.

4. Устройство сканирования по п.2, отличающееся тем, что введён блок изменения масштаба изображения на этикетке с одинаковым горизонтальным и вертикальным увеличением, связанный с блоком формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов.

5. Устройство сканирования по п.2, отличающееся тем, что введён блок пороговой обработки и построения гистограмм, представляющих оптические свойства изображения в каждом многоугольнике этикетки, связанный с блоком формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов.

6. Устройство сканирования по п.1., отличающееся тем, что блок обнаружения геометрических центров многоугольников этикетки выполнен с возможностью определения области с максимальной яркостью в заданной зоне восстановленного сигнала тактовой синхронизации и обеспечения непрерывного цикла поиска всего такого сигнала от области наибольшей яркости и при циклическом обходе каждой смежной области с очередной наибольшей яркостью, причём каждая из обнаруженных областей соответствует центру многоугольника.

7. Устройство сканирования по п.1., отличающееся тем, что введён блок обнаружения зоны концентричных колец оптической этикетки при корреляционной обработке входных сигналов и сигнала заданной частоты.

8. Устройство сканирования по п.1., отличающееся тем, что блок формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов выполнен с возможностью фильтрации аналоговых сигналов, соответствующих значениям яркости света, при определении наличия концентричных колец и оптической этикетки в заданной зоне.

9. Оптически считываемая этикетка, содержащая информационно кодированные многоугольники, причём геометрические центры смежных многоугольников расположены в вершинах заданной двумерной решётки и многоугольники имеют одно по меньшей мере из двух оптических свойств, отличающаяся тем, что многоугольники имеют три, пять или более сторон, расположены смежно или частично смежно и этикетка выполнена с концентрическими кольцами в зоне, отделённой от зоны с многоугольниками, а каждое концентрическое кольцо имеет одно по меньшей мере из двух оптических свойств в чередующейся последовательности.

10. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что многоугольники являются правильными шестиугольниками, а двумерная решётка является правильной шестиугольной решёткой.

11. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что концентрические кольца размещены по центру этикетки.

12. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что оптические свойства характеризуют чёрный, белый и серый цвета.

(11) I 2000 0099

(21) N 4613929/28

(22) 23.05.96

(51) G 06 K 7/00, 7/10

(71)(73) United Parcel Servije of Amerika, İnj USA

(72) Donald Qorden Çendler

Erik Pol Batterman

Qovind Şax

(54) Optiki oxunan etiketin dekodlanması üçün ardijil tanıma qurğusu və bu qurğu üçün optiki oxunan etiket.

(54)(57) 1. Optiki oxunan etiketin dekodlaşması üçün ardijil tanıma qurğusu, etiketin verilmiş keçmə zonasını işıqlandıran blokdan, etiket duran verilmiş zonanın optiki təsvirini formalaşdıran blokdan, elementləri etiketdən əks olunan işıqın parlaqlıq kəmiyyətinə uyğun olan mərtəbəli kart yaradan və formalaşmış optiki təsvirin hər elementini təsirləndirən blokdan, eləje də optiki təsviri formalaşdıran, mərtəbəli kart yaradan və hər elementi təsirləndirən blokun çıxışı ilə bağlı mərtəbəli kartı elektrik siqnallarına dekodlaşdıran blokdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, dekodlaşdırma bloku optiki etiketdə takt sinxronlaşdırıjı siqnalların ikiölçülü bərpası blokunun, etiketin altıbujaqlar şəklində yerinə yetirilmiş kodlaşdırılmış çoxbujaqlılarının optik xassələrini tutuşdurmaq məqsədilə həndəsi mərkəzlərini aşkar edən blokun və kodlaşdırmanın əksi prosesində çoxbujaqlıların dekodlaşması blokunun ardijil bağlanması şəklində yerinə yetirilmişdir.

2. 1-ji bənd üzrə ardijil tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, takt sinxronlaşdırıjı siqnalların ikiölçülü bərpası bloku – etiketin rəqəm siqnallarının yanaşı altıbujaqlar

arasında optik xassə keçidlərinin tutuşdurulması ilə qeyri – xətti çevrilməsi blokunun, ikiölçülü təsviri alınmış keçidlərin istiqamətinə, uzunluğuna və parlaqlığına uyğun olan Furye çevrilişi blokunun, optik xassə keçidlərinin qeyri-düzgün istiqaməti istisna olunmaqla və dağıdılmaqla çevrilmiş rəqəm siqnallarının filtrlənməsi blokunun və takt sinxronlaşdırma siqnalını bərpa edən tərs Furye çevrilişi blokunun ardıjıl qoşulması şəklində yerinə yetirilmişdir.

3. 2-ji bənd üzrə ardıjıl tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, ona optiki təsviri formalaşdırın, mərtəbəli kart yaradan və elementləri təsirləndirən blokla bağlanmış etikətdə təsviri informasiyanın hər optik xassəsi üçün verilmiş səviyyədə normalaşdırılması bloku əlavə edilmişdir.

4. 2-ji bənd üzrə ardıjıl tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, ona optik təsviri formalaşdırın, mərtəbəli kart yaradan və elementləri təsirləndirən blokla bağlı, etikətdə təsvir miqyaslarının eyni üfüqi və şaquli böyüdülməklə dəyişdirilməsi bloku əlavə edilmişdir.

5. 2-ji bənd üzrə açılış qurğusu onunla fərqlənir ki, ona optik təsviri formalaşdırın, mərtəbəli kart yaradan və elementləri təsirləndirən blokla bağlı astana işlənməsi və etikətin hər altıbujaqlısında təsvirin optik xassələrini göstərən histqramların qurulması bloku əlavə edilmişdir.

6. 1-ji bənd üzrə ardıjıl tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, etikətin altıbujaqlarının həndəsi mərkəzini aşkar edən blok bərpa olunmuş takt siqnallarının verilmiş zonasında sahənin maksimal parlaqlıqla müəyyən olunması və hər yanaşı sahənin növbəti ən böyük parlaqlıqla dövrü yoxlanması zamanı və yüksək parlaqlıq sahəsindən bu siqnalın fasiləsiz axtarış siklini təmin etmək imkanı ilə hazırlanmışdır, həmçinin hər aşkar edilmiş sahə altıbujaqlının mərkəzinə uyğun gəlir.

7. 1-ji bənd üzrə ardıjıl tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, ona giriş siqnalları ilə verilmiş tezlikli siqnalların tutuşdurulması yolu ilə optik etikətin konsentrik həlqələr zonasını aşkar edən blok əlavə edilmişdir.

8. 1-ji bənd üzrə ardıjıl tanıma qurğusu onunla fərqlənir ki, optik təsviri formalaşdırın, mərtəbəli kart yaradan və elementləri təsirləndirən blok, optiki etikətin verilmiş zonasında konsentrik həlqələrin mövjudluğunu aşkar edən zaman işığın parlaqlıq dərəcəsinə uyğun gələn analoq siqnallarının filtrlənməsi imkanı ilə hazırlanmışdır.

9. Optik oxunan etiket məlumatla kodlaşmış çoxbujaqlılardan ibarət olub, yanaşı çoxbujaqlıların həndəsi mərkəzləri verilmiş ikiölçülü qəfəsin təpəsində yerləşib və çoxbujaqlılar iki optik xassənin ən azı birinə malik olub, onunla fərqlənir ki, çoxbujaqlılar altıbujaqlılar şəklində yerinə yetirilmişlər, ikiölçülü şanvari matrisdə yanaşı və ya qismən yanaşı yerləşirlər və etiket çoxbujaqlılardan aralı zonada konsentrik həlqələrlə hazırlanmışdır, hər konsentrik həlqə isə növbəli ardıjıllıqda iki optik xassənin ən azı birinə malikdir.

10. 9-ju bənd üzrə optik oxunan etiket onunla fərqlənir ki, altıbujaqlılar düzgün altıbujaqlılardır, ikiölçülü matris isə düzgün altıbujaqlı qəfəsdır.

11. 9-ju bənd üzrə optik oxunan etiket onunla fərqlənir ki, konsentrik həlqələr etikətin mərkəzində yerləşirlər.

12. 9-ju bənd üzrə optik oxunan etiket onunla fərqlənir ki, optik xassələri qara, ağ və boz rənglər xarakterizə edir.

13. 9-ju bənd üzrə optik oxunan etiket onunla fərqlənir ki, konsentrik həlqələrin optik xarakteristikaları növbələnən qara və ya ağ rəngləri ifadə edir.

14. 10-ju bənd üzrə optik oxunan etiket onunla fərqlənir ki, düzgün altıbujaqlılarda kodlaşmış informasiya ən azı birinci və ikinci xəbər zonalarına malikdir, onlardan birincisi etikətin qırağından ikinciyyə nisbətən daha uzaqda yerləşir.

15. 10-ju bənd üzrə optik oxunan etiket onunla fərqlənir ki, düzgün altıbujaqlıda səhvləri aşkar edən informasiya xəbərləri və göstərişləri kodlaşmışdır.

(71)(73) Юнайтед Парсел Сервис оф Америка, Инк США

(72) Дональд Гордон Чендлер

Эрик Пол Баттерман

Говинд Шах

(54) Устройство сканирования для декодирования оптически считываемой этикетки и оптически считываемая этикетка для такого устройства.

(54)(57) 1. Устройство сканирования для декодирования оптически считываемой этикетки, содержащее блок освещения заданной зоны прохождения этикетки, блок формирования оптического изображения заданной зоны с установленной этикеткой, создания поразрядной карты, элементы которой соответствуют значениям яркостей отражённого от этикетки света, и возбуждения каждого элемента формируемого оптического изображения, а также блок декодирования поразрядной карты в электрические сигналы, связанный с выходом блока формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения каждого элемента, отличающееся тем, что блок декодирования выполнен в виде последовательно связанных блока двумерного восстановления сигнала тактовой синхронизации на оптической этикетке, блока обнаружения геометрических центров закодированных многоугольников, выполненных в виде шестиугольников, при идентификации их оптических свойств и блока декодирования шестиугольников при инвентировании процесса кодирования.

2. Устройство сканирования по п.1, отличающееся тем, что блок двумерного восстановления сигнала тактовой синхронизации выполнен в виде последовательно соединённых блока нелинейного преобразования цифровых сигналов этикетки с идентификацией переходов оптических свойств между смежными многоугольниками, блока преобразования Фурье, двумерное представление которого соответствует направлению, протяжённости и яркости полученных переходов, блока фильтрации преобразованных цифровых сигналов с исключением неправильного направления и разнесением переходов оптических свойств и блока обратного преобразования Фурье, обеспечивающего восстановленный сигнал тактовой синхронизации.

3. Устройство сканирования по п.2, отличающееся тем, что введён блок нормализации информации изображения на этикетке до заданных уровней для каждого оптического свойства, связанный с блоком формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов.

4. Устройство сканирования по п.2, отличающееся тем, что введён блок изменения масштаба изображения на этикетке с одинаковым горизонтальным и вертикальным увеличением, связанный с блоком формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов.

5. Устройство сканирования по п.2, отличающееся тем, что введён блок пороговой обработки и построения гистограмм, представляющих оптические свойства изображения в каждом многоугольнике этикетки, связанный с блоком формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов.

6. Устройство сканирования по п.1, отличающееся тем, что блок обнаружения геометрических центров многоугольников этикетки выполнен с возможностью определения области с максимальной яркостью в заданной зоне восстановленного сигнала тактовой синхронизации и обеспечения непрерывного цикла поиска всего

такого сигнала от области наибольшей яркости и при циклическом обходе каждой смежной области с очередной наибольшей яркостью, причём каждая из обнаруженных областей соответствует центру шестиугольника.

7. Устройство сканирования по п.1, отличающееся тем, что введён блок обнаружения зоны концентричных колец оптической этикетки при корреляционной обработке входных сигналов и сигнала заданной частоты.

8. Устройство сканирования по п.1, отличающееся тем, что блок формирования оптического изображения, создания поразрядной карты и возбуждения элементов выполнен с возможностью фильтрации аналоговых сигналов, соответствующих значениям яркости света, при определении наличия концентричных колец и оптической этикетки в заданной зоне.

9. Оптически считываемая этикетка, содержащая информационно кодированные многоугольники, причём геометрические центры смежных многоугольников расположены в вершинах заданной двумерной решётки и многоугольники имеют одно по меньшей мере из двух оптических свойств, отличающаяся тем, что многоугольники выполнены в виде шестиугольников, расположены смежно или частично смежно, в двумерной сотовой матрице и этикетка выполнена с концентрическими кольцами в зоне, отделённой от зоны с шестиугольниками, а каждое концентрическое кольцо имеет одно по меньшей мере из двух оптических свойств в чередующейся последовательности.

10. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что многоугольники являются правильными шестиугольниками, а двумерная решётка является правильной шестиугольной решёткой.

11. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что концентрические кольца размещены по центру этикетки.

12. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что оптические свойства характеризуют чёрный, белый и серый цвета.

13. Оптически считываемая этикетка по п.9, отличающаяся тем, что оптические свойства концентрических колец представляют чередующиеся чёрный и белый цвета.

14. Оптически считываемая этикетка по п.10, отличающаяся тем, что информация, закодированная в правильных шестиугольниках, имеют по меньшей мере первую и вторую зоны сообщений, первая из которых размещена дальше от края этикетки, чем вторая зона.

15. Оптически считываемая этикетка по п.10, отличающаяся тем, что в правильных шестиугольниках закодированы информационное сообщение и данные для обнаружения ошибок.

İXTİRALARIN SİSTEMATİK GÖSTƏRİJİSİ СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ИЗОБРЕТЕНИЙ

İndeks BPT	Patentin	İndeks BPT	Patentin
------------	----------	------------	----------

(6-ji redaksiya)	nömrəsi	(6-ji redaksiya)	nömrəsi
Индекс МПК (6 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (6 редакция)	Номер патента
A 01 G 25/00	0156	C 07 C 43/11,	
A 01 G 25/09	0155	C 07 C 41/14	0169
A 01 G 25/09	0157	C 07 C 69/14	0165
A 01 M 7/00	0154	C 07 C 154/02	0163
A 01 N 5/00	0117	C 07 C 229/40	0109
A 01 N 7/00, C 09 K 17/00	0115	C 07 D 211/70,	
A 01 N 7/00, C 09 K 17/00	0141	A 61 K 31/44	0104
A 01 N 7/00, C 09 K 17/00	0111	C 07 D 215/00	0094
A 01 N 25/22, 43/50	0108	C 07 D 487/04,	
A 01 N 25/26, 63/00	0148	A 01 N 43/90	0126
A 01 N 33/04, 33/08	0120	C 07 D 493/22,	
A 01 N 33/04, 33/08	0122	A 01 N 43/30	0103
A 01 N 33/04, 33/08	0137	C 07 H 17/08	0149
A 01 N 33/08	0113	C 07 K 5/00,	
A 01 N 33/08	0114	E 21 B 43/00,	
A 01 N 47/48	0138	E 21 B 37/00	0151
A 23 L 1/10, B 02 C 4/06,		C 08 B 37/14,	
B 02 C 9/04	0123	A 23 L 1/534	0095
A 24 B 15/02	0107	C 08 F 4/652, 110/06	0102
A 61 B 17/58	0097	C 08 L 23/06	0140
A 61 F 5/04	0144	C 09 D 4/06	0146
A 61 K 7/00	0100	C 09 K 15/00,	
A 61 K 9/00, 31/59		A 61 K 31/00, 31/245	0142
A 61 F 13/20	0170	C 09 K 17/00	0136
A 61 K 31/165,		C 09 K 17/00	0112
C 07 C 235/40	0150	C 09 K 17/000	0121
A 61 K 31/195	0147	C 10 B 55/00	0105
A 61 K 31/505	0093	C 10 M 105/78, 133/12,	
A 62 D 1/00, 1/04	0158	133/14, C 10 M 105/78,	
B 01 D 24/00	0143	133/12, 133/14, 133/54,	
B 01 J 23/78,		133/06, 155/02	0166
C 07 C 1/04	0125	C 10 M 125/10,	
B 03 C	0161	135/18, 137/10	0164
C 05 D 1/02	0118	C 10 M 133/02, 137/04,	
C 05 F 11/00	0110	137/06, 135/02,	
C 05 F 11/00	0106	129/02, 155/02	0168
C 05 F 11/02	0119	C 10 N 133/12, 137/04,	
C 07 C	0116	133/06, 133/54, 155/02	0167
C 07 C 1/04,		C 23 F 13/00	0159
B 01 J 23/78	0124	D 03 D 47/18, 47/27	0171
E 11 B 23/01, 17/01,		E 21 F 5/00	0130
C 23 F 15/00	0139	F 04 B 1/14	0101
E 21 B 10/00	0096	F 04 F 1/24	0128
E 21 B 31/00	0133	F 16 H 57/04	0152
E 21 B 33/12	0127	F 16 K 3/34	0145

E 21 B 33/13	0132	G 01 N 21/00	0162
E 21 B 33/134	0153	G 01 N 28/00	0160
E 21 B 43/16	0134	G 06 K 7/00, 7/10	0098
E 21 B 43/22	0135	G 06 K 7/00, 7/10	0099
E 21 B 43/25	0129		
E 21 B 43/26	0131		

İXTİRALARIN SAY GÖSTƏRİJİSİ
НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ИЗОБРЕТЕНИЙ

İddia sənə- dinin	Patentin nömrəsi	İddia sənə- Dinin	Patentin nömrəsi
----------------------	---------------------	----------------------	---------------------

Nömrəsi		Nömrəsi	
Номер Патента	Номер заявки	Номер Патента	Номер заявки
0093	95/000566	0132	95/000513
0094	97/000946	0133	96/000706
0095	95/000660	0134	99/001256
0096	94/000336	0135	99/001254
0097	99/001381	0136	94/000423
0098	4613929	0137	94/000422
0099	4613929/28	0138	94/000420
0100	99/001258	0139	99/001275
0101	4028435/06	0140	99/001251
0102	4742054/04	0141	99/001277
0103	4355074/04	0142	96/000819
0104	4002171/23-04	0143	98/001029
0105	3866303/26	0144	99/001258
0106	95/000591	0145	98/001076
0107	94/000248	0146	95/000671
0108	4203183/15	0147	96/000820
0109	4203226/04	0148	96/000831
0110	94/000419	0149	96/000830
0111	95/000577	0150	98/001150
0112	95/000592	0151	98/001026
0113	95/000512	0152	98/001193
0114	95/000514	0153	95/000440
0115	95/000590	0154	5032600/15
0116	93/000136	0155	3629454/30-15
0117	95/000578	0156	3942986/30-15
0118	95/000639	0157	4276387/30-15
0119	95/000589	0158	98/001107
0120	96/000737	0159	96/000752
0121	96/000709	0160	98/001081
0122	95/000588	0161	98/001080
0123	4614280/13	0162	97/000870
0124	98/001130	0163	96/000711
0125	98/001184	0164	96/000742
0126	96/000814	0165	96/000734
0127	99/001318	0166	96/000749
0128	99/001250	0167	96/000725
0129	99/001240	0168	96/000726
0130	98/001064	0169	4742135/04
0131	96/000705	0170	4614544/14
		0171	4203884/30-12

Mündəricat

	Səh.
1.İxtiraya dair iddia sənədləri barədə məlumatların dərj.....	3
2. İxtira üzrə iddia sənədlərinin sistemli göstərijisi.....	48
3.İxtira üzrə iddia sənədlərinin say göstərijisi.....	49
4.İxtiraya dair patentlər barədə məlumatların dərji.....	50
5.İxtiranın sistemli göstərijisi.....	174
6.İxtiranın say göstərijisi.....	176

Содержание

	Стр.
1. Публикация сведений о заявках на изобретения.....	3
2. Систематический указатель заявок на изобретения.....	48
3. Нумерационный указатель заявок на изобретения.....	49
4. Публикация сведений о патентах на изобретения.....	50
5. Sistematiçeskiy ukazatelğ izobreteniy.....	174
6. Numeraüionniy ukazatelğ izobreteniy.....	176